

Brüssel, 18. aprill 2018
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2018/0091 (NLE)

7960/18
ADD 8

WTO 64
SERVICES 13
COASI 81

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Kättesaamise kuupäev:	18. aprill 2018
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2018) 192 final - ANNEX 4 - PART 1/3
Teema:	LISA järgmise dokumendi juurde: Ettepanek: Nõukogu otsus Euroopa Liidu ja Jaapani vahelise majanduspartnerluslepingu sõlmimise kohta

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2018) 192 final - ANNEX 4 - PART 1/3.

Lisatud: COM(2018) 192 final - ANNEX 4 - PART 1/3

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 18.4.2018
COM(2018) 192 final

ANNEX 4 – PART 1/3

LISA

järgmise dokumendi juurde:

Ettepanek: Nõukogu otsus

Euroopa Liidu ja Jaapani vahelise majanduspartnerluslepingu sõlmimise kohta

ÕIGUSALANE KOOSTÖÖ SEoses FINANTSREGULATSIOONIGA

Õiguslane koostöö

1. Lepinguosalised teevad koostööd kahepoolset ja rahvusvahelistes organisatsioonides, eesmärgiga tugevdada veelgi ülemaailmset finantsstabiilsust, õiglaseid ja tõhusaid turge ning investorite, hoiustajate, kindlustusvõtjate või nende isikute kaitset, kelle suhtes finantsteenuse osutajal on usalduskohustus (käesolevas lisas edaspidi „õiguslane koostöö“).
2. Õiguslases koostöös tuginevad lepinguosalised mitmepoolsel tasandil kokkulepitud põhimõtetele ja usaldatavusstandarditele ning järgivad lõigetes 5–12 sätestatud põhimõtteid, nagu on rakendatud lõigetes 19–21 kavandatud raamistikus.

Õiguslase koostöö kohaldamisala

3. Õiguslane koostöö hõlmab kogu finantsteenuste valdkonna, mille hulka kuuluvad ka raamatupidamis- ja auditeerimisraamistikud, kui lepinguosalised ei lepi kokku teisiti.

4. Käesolev lisa ei piira lepinguosaliste reguleerivate ja järelevalveasutuste pädevuse jaotust ega rakendamist. Lepinguosalistes tunnistavad, et nende õiguslane koostöö peaks põhinema turustruktuuride ja ärimudelite selliste erinevuste asjakohasel arvestamisel, mis võivad lepinguosaliste vahel finantsteenuste valdkonnas esineda.

Õiguslase koostöö põhimõtted

5. Iga lepinguosaline teeb kõik endast oleneva, et tagada oma territooriumil rahvusvaheliselt kokkulepitud finantsteenuste reguleerimise ja järelevalve standardite rakendamise ja kohaldamise. Need rahvusvaheliselt kokkulepitud standardid hõlmavad *muu hulgas* Baseli pangajärelevalve komitee, Rahvusvahelise Kindlustusjärelevalve Assotsiatsiooni, Rahvusvahelise Väärtpaberijärelevalve Organisatsiooni ja finantsstabiilsuse nõukogu väljastatud standardeid ja põhimõtteid.
6. Lepinguosalistes teevad kõik endast oleneva, et saavutada oma finantsteenustele vastavate õigus- ja järelevalveraamistike vastastikune ühilduvus viisil, mis toetab lõigetes 1 ja 2 nimetatud eesmärke.

7. Ilma et see piiraks lepinguosalise enda seadusandlikke menetlusi, teeb iga lepinguosaline kõik endast oleneva, et pakkuda teisele lepinguosalisele võimalust saada varajases etapis teavet ja esitada märkusi selliste kavandatavate õiguslike algatuste kohta finantsteenuste valdkonnas, mis võivad tähtsust omada teise lepinguosalise seisukohalt.
8. Lepinguosalisel saavad võimaluste piires tugineda üksteise eeskirjadele ja järelevalvele. Eelõeldu ei piira ühegi lepinguosalise õigust hinnata oma eeskirjade, eelkõige usaldusväärsuse kriteeriumide alusel teise lepinguosalise õigus- ja järelevalveraamistiku usaldusväärsust. Sellise hindamise eesmärgil ei või lepinguosaline nõuda, et teise lepinguosalise eeskirjad ja järelevalve oleks identne tema enda eeskirjade ja järelevalvega, vaid ta tugineb hindamisel õigusloometulemustele.
9. Lepinguosalisel hoiavad üksteist kursis sellega, kuidas nad näevad ette rahvusvaheliselt kokkulepitud standardite või muude eeskirjade rakendamiseks vajaliku tõhusa järelevalve ja täitmise tagamise, eelkõige valdkondades, kus üks lepinguosalistest tugineb teise lepinguosalise õigus- ja järelevalveraamistikule.
10. Iga lepinguosaline võtab finantsteenuste valdkonnas kavandatud õiguslike algatuste kujundamisel nõuetekohaselt arvesse selle algatuse mõju turuosalistele ja teise lepinguosalise jurisdiktsioonile.

11. Iga lepinguosaline vaatab läbi meetme, mis saanud talle teatavaks teise lepinguosalise esitatud kirjaliku konkreetse taotluse kaudu ning mis võib mõjutada turuosaliste suutlikkust osutada finantsteenuseid lepinguosaliste territooriumidel, eesmärgiga muuta meede võimaluste piires vastastikku ühilduvaks.
12. Iga lepinguosaline võib igal ajal tühistada oma otsuse tugineda teise lepinguosalise õigus- ja järelevalveraamistikule ning pöörduda tagasi oma eeskirjade kohaldamise ja täitmise tagamise juurde juhul, kui teise lepinguosalise eeskirjad ja järelevalve ei ole enam tulemuste suhtes samaväärsed, kui teine lepinguosaline ei taga oma eeskirjade täitmist tõhusalt või kui teise lepinguosalisega puudub finantsasutuste järelevalves piisav koostöö. Lepinguosalisel konsulteerivad üksteisega nõuetekohasel viisil enne, kui nad pöörduvad tagasi oma eeskirjade kohaldamise ja täitmise tagamise juurde.

Euroopa Liidu ja Jaapani ühine finantsregulatsiooni foorum

13. Käesoleva lepingu jõustumise kuupäeval asutavad lepinguosalisel käesolevaga Euroopa Liidu ja Jaapani ühise finantsregulatsiooni foorumi (käesolevas lisas edaspidi „foorum“).

14. Foorum vastutab lepinguosaliste vahelise õiguslase koostöö juhtimise eest. Eelkõige hindab foorum tehtud edusamme ja kavandab edasist õiguslast koostööd. Foorum järgib lõigetes 5–12 sätestatud õiguslase koostöö põhimõtteid, nagu on rakendatud lõigetes 19–21 kavandatud raamistikus.
15. Foorumisse kuuluvad nii Euroopa Komisjoni kui ka Jaapani valitsuse esindajad (sealhulgas finantsteenuste ametist), kelle vastutusalas on finantsteenuste regulatiivsete küsimustega tegelemine tehnilisel tasandil. Ilma et see piiraks ühegi lepinguosalise õigust otsustada oma esindajate koosseisu üle foorumis, võivad lepinguosalsed taotleda, et teine lepinguosaline kutsus osalema esindajaid teise lepinguosalise territooriumil asuvatest muudest finantsregulatsiooni- või järelevalveasutustest, et aidata kaasa foorumi aruteludele ja ettevalmistustöödele finantsregulatsiooni- või järelevalveasutuste tegevusega seotud küsimuste kohta. Teine lepinguosaline peaks sellisesse taotlusse suhtuma positiivselt.
16. Foorumi kohtumisi juhivad ühiselt Euroopa Komisjoni ja Jaapani finantsteenuste ameti kõrgemad ametnikud.
17. Foorumi lepinguosalsed määravad kontaktpunkti, et hõlbustada õiguslast koostööd. Foorum võib konkreetsete küsimuste analüüsimiseks luua ekspertide töörühmi.

18. Foorumi kohtumised toimuvad vaheldumisi kas Tokyos, Jaapanis, ja Brüsselis, Belgias, vähemalt kord aastas ja siis, kui foorumi liikmed peavad seda vajalikuks.

Õiguslase koostöö raamistik

19. Foorum töötab välja ja kohaldab õiguslase koostöö raamistikku, et rakendada lõigetes 5–12 sätestatud põhimõtteid.
20. Õiguslase koostöö raamistik hõlmab järgmist:
- a) teise lepinguosalisega nõuetekohasel kujul peetava teabevahetuse ja konsultatsiooni mehhanism kavandatud õiguslike algatuste kohta, ilma et see piiraks lepinguosaliste seadusandlikku ja haldusmenetlust;
  - b) suunised üksteise õigus- ja järelevalveraamistikule tuginemiseks, võimalusel kohandatud finantsregulatsiooni iga konkreetse valdkonna suhtes;
  - c) lõikes 11 osutatud sellise meetme läbivaatamise kord, millele on ühe lepinguosalise konkreetse taotlusega juhitud teise lepinguosalise tähelepanu;

- d) foorumi juhtimise suunised;
- e) lõigetes 22–26 osutatud tehnilise vahendamise protsess ning
- f) kokkuleppel muu õiguslase koostöö tõhustamise kord.

21. Õiguslase koostöö raamistik võib ette näha ka erikorra piiriülese järelevalve ja täitmise tagamisega seotud koostöö hõlbustamiseks.

Tehniline vahendamine

22. Käesoleva lisa sätete suhtes ei kohaldata 21. peatüki kohast vaidluste lahendamise korda.
23. Ilma et see piiraks lõike 22 kohaldamist, võivad lepinguosalisel taotleda kirjalikult teiselt lepinguosaliselt lõigetes 5–12 sätestatud õiguslase koostöö põhimõtetega seotud tehnilise vahendamise menetluse algatamist. Tehnilise vahendamise menetlust võib alata üksnes juhul, kui lepinguosalisel lepivad kokku selle kasutamise konkreetse küsimuse korral.

24. Kui lepinguosalisel on jõudnud kokkuleppele alata menetlus vastavalt lõikele 23, moodustab foorum tehnilise vahendamise töörühma. Sellesse töörühma kuuluvad lepinguosaliste esindajad ja seda juhib asjakohaste ekspertteadmistega vahendaja, kes on mõlemast lepinguosalisest sõltumatu ja kelle määrab ametisse foorum.
25. Vastavalt lõikele 24 ametisse määratud esimees esitab foorumi kaasesimeestele aruande tehnilise vahendamise tulemuste kohta.
26. Lepinguosalisel tegutsevad heauskselt, kui püüavad lahendada käesoleva lisa raames tekkivaid vaidlusi.

8-B LISA

8. PEATÜKI LOENDID

I LISA

KEHTIVATE MEETMETE RESERVATSIOONID

Euroopa Liidu loend

Märkused

1. Euroopa Liidu loendis sätestatakse vastavalt artiklitele 8.12 ja 8.18 Euroopa Liidu poolt võetud reservatsioonid seoses kehtivate meetmetega, mis ei vasta järgmiste artiklitega kehtestatud kohustustele:
  - a) artikkel 8.7 või 8.15;

b) artikkel 8.8 või 8.16;

c) artikkel 8.9 või 8.17;

d) artikkel 8.10; või

e) artikkel 8.11.

2. Lepinguosalise reservatsioonid ei piira lepinguosaliste teenustekaubanduse üldlepingust tulenevaid õigusi ja kohustusi.

3. Iga reservatsioon hõlmab järgmisi osi:

a) sektor osutab üldisele sektorile, kus reservatsioon tehakse;

b) allsektor osutab konkreetsele sektorile, kus reservatsioon tehakse;

- c) tegevusala liigitus osutab vajadusel reservatsiooniga hõlmatud CPC või ISIC rev 3.1 vastavale tegevusele või selles reservatsioonis sõnaselgelt teisiti kirjeldatud tegevusele;
- d) reservatsiooni liik tähendab lõikes 1 osutatud kohustust, mille suhtes reservatsioon tehakse;
- e) valitsustasand näitab, millisel valitsustasandil juhitakse meetet, mille suhtes reservatsioon tehakse;
- f) meetmed hõlmavad õigusakte või muid meetmeid, mille suhtes reservatsioon tehakse, vastavalt sellele, kuidas neid kirjelduses esitatakse. Osas meetmed kirjeldatud meede:
  - i) tähendab meetet nagu see on muudetuna, jätkatuna või uuendatuna käesoleva lepingu jõustumiskuupäeval;
  - ii) hõlmab võimalikke allmeetmeid, mis võetakse vastu või mis kehtivad kõnealuse meetme alusel ja on sellega kooskõlas; ning

iii) hõlmab kõiki õigusakte või muid meetmeid, millega rakendatakse direktiivi liikmesriigi tasandil ning

g) kirjelduses esitatakse kehtiva meetme nõuetele mittevastavad aspektid, mille suhtes reservatsioon tehakse. Kirjelduses võib esitada ka liberaliseerimist käsitlevaid kohustusi.

4. Reservatsiooni tõlgendamisel võetakse arvesse reservatsiooni kõiki osi. Reservatsiooni tõlgendatakse nendes jaotistes esitatud asjaomaste kohustuste valguses, mille suhtes reservatsioon tehakse. Kui:

a) meetmete osas määratletakse kirjelduse osas esitatud liberaliseerimiskohustus, on meetmete osa ülimuslikum kõigi teiste osade suhtes ning

b) meetmete osa ei ole selliselt määratletud, on meetmete osa ülimuslik kõigi teiste osade suhtes, kui meetmete osa ja teiste osade vaheline lahknevus ei ole nii suur ja märkimisväärne, et oleks põhjendatud järeldada, et meetmete osa ei ole ülimuslik, mille korral on teised osad ülimuslikud lahknevuse piires.

5. Euroopa Liidu loendis osutab „ISIC Rev. 3.1“ rahvusvahelisele majanduse tegevusalade klassifikaatorile, mis on esitatud ÜRO Statistikaametis (Statistical Papers, M seeria, nr 4, ISIC Rev. 3.1, 2002).
6. Euroopa Liidu tasandil võetud reservatsioon kehtib Euroopa Liidu ja Euroopa Liidu liikmesriigi meetme suhtes riiklikul tasandil või valitsuse meetme suhtes Euroopa Liidu liikmesriigis, välja arvatud juhul, kui Euroopa Liidu liikmesriik on reservatsiooni kohaldamisalast välja jäetud. Euroopa Liidu liikmesriigi reservatsiooni kohaldatakse selle liikmesriigi tsentraalse, piirkondliku või kohaliku tasandi valitsuse meetme suhtes. Reservatsioonide kohaldamisel Belgias hõlmab tsentraalne valitsemistasand föderaalvalitsust ning piirkondade ja kogukondade valitsusi, sest neil kõigil on võrdsed seadusandlikud volitused. Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide reservatsioonide kohaldamisel tähendab piirkondlik valitsemistasand Soomes Ahvenamaad.

7. Loendit kohaldatakse üksnes Euroopa Liidu territooriumi ja ELi toimimise lepinguga hõlmatud territooriumide suhtes vastavalt artikli 1.3 lõigu 1 punktile a ning kehtib üksnes Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning Jaapani vaheliste kaubandussuhete kontekstis. See ei mõjuta Euroopa Liidu õigusest tulenevaid liikmesriikide õigusi ja kohustusi.
8. Reservatsioonide loendis ei ole nimetatud kvalifikatsiooninõuete ja -menetluste, tehniliste normide ning litsentsimisnõuete ja -menetlustega seotud meetmeid, kui need ei kujuta endast turulepääsu või võrdse kohtlemise piirangut artiklite 8.7, 8.8, 8.15 ja 8.16 tähenduses. Neid meetmeid (nt tegevusloa saamise nõue, universaalteenuse osutamise kohustused, kvalifikatsioonide tunnustamise nõue reguleeritud sektorites, nõue sooritada teatud eksamid, sealhulgas keeleksamid, ning mittediskrimineeriv nõue, et teatavaid tegevusi ei tohi teostada kaitsealadel või -piirkondades) kohaldatakse igal juhul, isegi kui neid ei ole loendis nimetatud.

9. Suurema kindluse huvides lepitakse kokku, et Euroopa Liidu puhul ei kaasne võrdse kohtlemise kohustusega nõue laiendada Jaapani kodanikele või juriidilistele isikutele kohtlemist, mida liikmesriigis kohaldatakse teise liikmesriigi kodanike ja juriidiliste isikute suhtes vastavalt ELi toimimise lepingule või selle lepingu kohaselt võetud meetmetele, kaasa arvatud nende rakendusaktidele liikmesriikides:

- i) liikmesriigi füüsilised isikud või residendid või
- ii) Euroopa Liidu teise liikmesriigi või Euroopa Liidu õiguse alusel asutatud või organiseeritud juriidilised isikud, kelle registrijärgne asukoht, juhatuse asukoht või peamine tegevuskoht paikneb liikmesriigis.

Selline riiklik kohtlemine saab osaks juriidilistele isikutele, kes on asutatud või organiseeritud liikmesriigi või Euroopa Liidu õiguse alusel ja kelle registrijärgne asukoht, juhatuse asukoht või peamine tegevuskoht asub liikmesriigis, sealhulgas need, mis on Jaapani füüsiliste või juriidiliste isikute omanduses või kontrolli all.

10. Suurema kindluse huvides ei kujuta mittediskrimineerivad meetmed endast turulepääsu piirangut artiklite 8.7 ja 8.15 tähenduses järgmise kohta:
- a) meede, mis nõuab taristu omandiõiguse eraldamist selle taristu kaudu pakutavate kaupade või osutatavate teenuste omandiõigusest, et tagada aus konkurents, näiteks energeetika, transpordi ja telekommunikatsiooni valdkonnas;
  - b) meede, mis piirab ausa konkurentsi tagamiseks omandiõiguse koondumist;
  - c) meede, mille eesmärk on tagada loodusvarade ja keskkonna kaitse ja säilitamine, sealhulgas antavate kontsessioonide kättesaadavuse, arvu ja ulatuse piirang ning moratoriumi või keelu kehtestamine;
  - d) meede, mis piirab tehniliste või füüsiliste piirangute tõttu antud lubade arvu, näiteks telekommunikatsiooni spektrid ja sagedused või

- e) meede, millega nõutakse, et teatud protsentuaalsel osal ettevõtja aktsionäridest, omanikest, partneritest või juhatajatest oleks teatud kutsealane kvalifikatsioon või nad tegutseksid teatud kutsealal, nagu advokaadid või raamatupidajad.

11. Meretranspordi kabotaaži mõjutavad meetmed ei ole sellesse loendisse kantud, kuna need on 8. peatüki B osa kohaldamisalast välja jäetud vastavalt artikli 8.6 lõigu 2 alapunktile a ning 8. peatüki C osa kohaldamisalast vastavalt artikli 8.14 lõigu 2 alapunktile a.

12. Alljärgnevas loendis kasutatakse järgmisi lühendeid:

Euroopa Liit   Euroopa Liit, sealhulgas kõik selle liikmesriigid

AT   Austria

BE   Belgia

BG   Bulgaaria

CY   Küpros

CZ   Tšehhi

DE   Saksamaa

DK   Taani

EE   Eesti

EL   Kreeka

ES   Hispaania

FI	Soome
FR	Prantsusmaa
HR	Horvaatia
HU	Ungari
IE	Iirimaa
IT	Itaalia
LT	Leedu
LU	Luksemburg
LV	Läti
MT	Malta
NL	Madalmaad
PL	Poola
PT	Portugal
RO	Rumeenia
SE	Rootsi
SI	Sloveenia
SK	Slovakkia
UK	Ühendkuningriik

Reservatsioonide loend

Reservatsioon nr 1 – kõik sektorid

Reservatsioon nr 2 – kutseteenused (kõik kutsealad, välja arvatud tervishoiuga seotud kutsealad)

Reservatsioon nr 3 – kutseteenused (tervishoiuga seotud kutsealad ja farmaatsiatoodete jaemüük)

Reservatsioon nr 4 – teadus- ja arendusteenused

Reservatsioon nr 5 – kinnisvarateenused

Reservatsioon nr 6 – äriteenused

Reservatsioon nr 7 – sideteenused

Reservatsioon nr 8 – turustusteenused

Reservatsioon nr 9 – haridusteenused

Reservatsioon nr 10 – keskkonnateenused

Reservatsioon nr 11 – finantsteenused

Reservatsioon nr 12 – tervishoiu- ja sotsiaalteenused

Reservatsioon nr 13 – turismi- ja reisiteenused

Reservatsioon nr 14 – meelelahutus-, kultuuri- ja sporditeenused

Reservatsioon nr 15 – transporditeenused ja transpordi abiteenused

Reservatsioon nr 16 – energeetikaga seotud tegevusalad

Reservatsioon nr 17 – põllumajandus, kalapüük ja tootmine

Reservatsioon nr 1 – kõik sektorid

Sektor:	kõik sektorid
Reservatsiooni liik:	turulepääs võrdne kohtlemine enamsoodustusrežiim tulemuslikkuse nõuete keeld
Jaotis:	investeermise liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus
Valitsustasand:	EL/liikmesriik (kui ei ole sätestatud teisiti)

Kirjeldus:

a) ettevõtte tüüp

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine:

Euroopa Liit: kõikidel äriühingutel ja ettevõtetel, mis on asutatud Euroopa Liidu või Euroopa Liidu liikmesriigi õigusnormide kohaselt ja mille registrijärgne asukoht, juhatuse asukoht või peamine tegevuskoht asub Euroopa Liidus, sealhulgas äriühingutel ja ettevõtetel, mille on asutanud Euroopa Liidu liikmesriikides Jaapani investorid, on õigus Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 54 ette nähtud kohtlemisele. Sellist kohtlemist ei võimaldata väljaspool Euroopa Liitu asutatud äriühingute või ettevõtete filiaalidele või agentuuridele.

Kohtlemine, mis tagatakse äriühingutele või ettevõtetele, mille on asutanud Euroopa Liidu liikmesriigi õiguse kohaselt Jaapani investorid ja mille registrijärgne asukoht, juhatuse asukoht või peamine tegevuskoht asub Euroopa Liidus, ei mõjuta ühtegi B osa kohast tingimust või kohustust, mida võidi kohaldada selliste äriühingute või ettevõtete suhtes ajal, mil need Euroopa Liidus asutati, ja mille kohaldamist jätkatakse.

Meetmed:

Euroopa Liit: Euroopa Liidu toimimise leping.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs, võrdne kohtlemine:

Euroopa Liit (kohaldatakse ka piirkondlikul valitsustasandil): iga liikmesriik võib oma tervishoiu-, sotsiaal- või haridusteenuseid (CPC 93, 92) pakkuvasse olemasolevasse riigiettevõttesse või olemasolevasse valitsusasutusse paigutatud omakapitali või sellise ettevõtte või asutuse vara müümisel või võõrandamisel kehtestada Jaapani ettevõtjatele või ettevõtetele või seoses nende investeeringutega piirangud sellise omakapitali või vara omamisele ning sellise omakapitali ja vara omanike suutlikkusele kontrollida ükskõik millist selle tulemusel asutatavat ettevõtet või kehtestada Jaapani ettevõtjatele või ettevõtetele sellise omakapitali või vara omamise keelu. Seoses sellise müügi või muu võõrandamisega võib iga Euroopa Liidu liikmesriik vastu võtta või säilitada meetmed, mis on seotud kõrgema juhtkonna või juhatuse liikmete kodakondsusega, ning meetmed, millega piiratakse tarnijate arvu.

Käesolevas reservatsioonis :

- i) käsitatakse pärast käesoleva lepingu jõustumist säilitatud või vastu võetud meedet, millega müügi või muu võõrandamise hetkel keelatakse omakapitali või vara omamine või kehtestatakse sellele piirangud või kodakondsusnõuded või kehtestatakse piirangud tarnijate arvule, nagu on kirjeldatud käesolevas reservatsioonis, kehtiva meetmena ning
- ii) tähendab „riigiettevõtte“ ettevõtet, mida omab või kontrollib oma osaluse kaudu ükskõik milline Euroopa Liidu liikmesriik, sealhulgas ettevõtte, mis on asutatud pärast käesoleva lepingu jõustumist üksnes selleks, et müüa või võõrandada olemasolevasse riigiettevõttesse või valitsusüksusesse paigutatud omakapitali või sellise ettevõtte või üksuse vara.

Meetmed:

Euroopa Liit: vastavalt kirjelduse osale, nagu on osutatud eespool.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs:

AT: filiaali käitamiseks peavad väljastpoolt Euroopa Majanduspiirkonda (EMP) pärit äriühingud määrama ennast esindama vähemalt ühe isiku, kes elab Austrias. Austria kaubandus- ja tööstusseadustiku (Gewerbeordnung) järgimise eest vastutavate juhtivtöötajate (tegevdirektorid, füüsilised isikud) elukoht peab olema Austrias.

Meetmed:

AT: Aktiengesetz, BGBl. Nr. 98/1965, § 254 (2);
GmbH-Gesetz, RGBL. Nr. 58/1906, § 107 (2) ning
Gewerbeordnung, BGBl. Nr. 194/1994, § 39 (2a).

BG: välisriikide juriidilised isikud, kes ei ole asutatud Euroopa Liidu liikmesriigi või EMP liikmesriigi õigusaktide alusel, võivad tegeleda äritegevusega, kui nad on registreeritud äriühinguna Bulgaaria Vabariigi äriregistris. Filiaalide asutamiseks on nõutav luba.

Välisriigi ettevõtete esinduskontorid tuleb registreerida Bulgaaria kaubandus- ja tööstuskojas. Sellised kontorid ei tohi tegeleda majandustegevusega – neil on üksnes õigus reklaamida oma omanikku ja tegutseda esindaja või agendina.

Meetmed:

BG: äriseadus, artikkel 17a ning
investeermise elavdamise seadus, artikkel 24.

EE: välisriigi äriühing peab määrama filiaalile juhataja või juhatajad. Filiaali juhataja peab olema teovõimeline füüsiline isik. Vähemalt ühe juhataja elukoht peab olema EMP riigis või Šveitsi Konföderatsioonis.

Meetmed:

EE: äriseadustik, § 385.

FI: vähemalt üks täis- või usaldusühingu partneritest peab omama elukohta EMP riigis või – kui partner on juriidiline isik – asuma EMP riigis (filiaalid ei ole lubatud).
Registreerimisasutus võib teha erandeid.

Eraettevõtjana tegutsemiseks on nõutav elukoht EMP riigis.

Kui organisatsioon, mis on pärit mõnest EMPsse mittekuuluvast riigist, kavatseb tegeleda äritegevuse või kaubandusega Soome filiaali asutamise kaudu, on nõutav kauplemisluba.

Vähemalt üks juhatuse tava- ja asendusliikmetest ning tegevdirektor peavad elama EMP riigis. Registreerimisasutus võib teha äriühingutele erandeid.

Meetmed:

FI: laki elinkeinon harjoittamisen oikeudesta (ettevõtlusega tegelemise õiguse seadus) (122/1919), § 1;

osuuskuntalaki (ühistuseadus) (1488/2001);

osakeyhtiölaki (piiratud vastutusega äriühingu seadus) (624/2006) ning

laki luottolaitostoiminnasta (krediidiasutuste seadus) (121/2007).

SE: välisriigi äriühing, kes ei ole asutanud Rootsis juriidilist isikut või kes tegeleb ettevõtlusega kaubandusagendi vahendusel, teostab kommertstehingud Rootsis registreeritud filiaali kaudu, millel on sõltumatu juhatus ja eraldi raamatupidamine. Filiaali tegevdirektor ja vajaduse korral asetegevdirektor peavad elama EMP riigis. Väljaspool EMPd elav füüsiline isik, kes teostab Rootsis kommertstehinguid, peab ametisse määrama ja registreerima residendist esindaja, kes vastutab äritegevuse eest Rootsis. Rootsis toimuva äritegevuse kohta peetakse eraldi raamatupidamisarvestust. Pädev asutus võib üksikjuhtumitel teha filiaali- ja elukohanõudest erandeid. Alla aasta kestvate ehitusprojektide puhul, mida teostab väljaspool EMPd asuv äriühing või füüsiline isik, tehakse filiaali asutamise või residendist esindaja määramise nõudest erand.

Rootsi piiratud vastutusega äriühingu võib asutada EMP riigis elav füüsiline isik, Rootsi juriidiline isik või juriidiline isik, mis on asutatud EMP riigi õigusaktide alusel ja mille registrijärgne asukoht, peakontor või peamine tegevuskoht asub EMP riigis. Asutajaks võib olla partnerlus, ent vaid juhul, kui kõik piiramatult isikliku vastutusega omanikud elavad EMP riigis. Väljaspool EMPd asuvad asutajad võivad taotleda luba pädevalt asutuselt.

Piiratud vastutusega äriühingute ning majandusühistute puhul peab vähemalt 50 % juhatuse liikmetest, vähemalt 50 % juhatuse asendusliikmetest, tegevdirektor, asetegedirektor ja vähemalt üks äriühingu nimel allkirjastamise õigust omav isik (kui sellised isikud on olemas) elama EMP riigis. Pädev asutus võib teha sellest nõudest erandeid. Kui ükski äriühingu või ühistu esindajatest ei ela Rootsis, peab juhatus määrama ja registreerima Rootsis elava isiku, kellel on volitused tegutseda äriühingu või ühistu nimel.

Vastavad tingimused kehtivad ka kõigi muud liiki juriidiliste isikute asutamise korral.

Meetmed:

SE: lag om utländska filialer m.m (välisfiliaalide seadus) (1992:160);
aktiebolagslag (äriühingute seadus) (2005:551);
majandusühistute seadus (1987:667) ning
Euroopa majandushuviühingute seadus (1994:1927).

SK: välismaine füüsiline isik, kes kantakse äriregistrisse ettevõtja esindajana, peab esitama Slovakkia elamisloa.

Meetmed:

SK: seadus nr 513/1991 äriseadustiku kohta (artikkel 21) ning seadus nr 404/2011 välismaalaste elamise kohta (artiklid 22 ja 32).

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, tulemuslikkuse nõuete keeld:

BG: Asutatud äriühingud võivad palgata kolmanda riigi kodanikke üksnes nendele ametikohtadele, kus puudub Bulgaaria kodakondsusnõue, tingimusel et viimase 12 kuu jooksul tölevõetud kolmanda riigi kodanike koguarv ei ületa 10 % Bulgaaria kodanike keskmisest arvust, Euroopa Liidu muude liikmesriikide kodanike keskmisest arvust, Euroopa Majanduspiirkonna lepingu osalisriikide keskmisest arvust ega Šveitsi Konföderatsiooni töölepingu alusel palgatud isikute keskmisest arvust. Kolmandate riikide kodanikke ei saa tööle võtta ametikohtadele, kus nõutakse Bulgaaria kodakondsust. Enne kolmandate riikide kodanike tölevõtmist on vaja sooritada majandusvajaduste test.

Meetmed:

BG: töörande ja tööjõu liikuvuse seadus (artikkel 7)

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

PL: esinduse majandustegevus võib hõlmata üksnes välisriigi emaettevõtja reklaamimist ja edendamist. Kõikides sektorites võivad väljastpoolt Euroopa Liitu pärit investorid tegeleda majandustegevusega üksnes usaldusühingu, piiratud vastutusega kapitaliühingu, piiratud vastutusega äriühingu ja kapitaliühingu vormis; kohalikud äriühingud võivad kasutada ka mitteäriliste partnerlusettevõtjate vorme (täisühing ja piiramatu vastutusega äriühing).

Meetmed:

PL: 2. juuli 2004. aasta seadus majandustegevusvabaduse kohta, artiklid 13.3 ja 95.1.

b) Kinnisvara omandamine

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine:

AT (kohaldatakse ka piirkondlikul valitsustasandil): väljastpoolt Euroopa Liitu pärit füüsilised isikud ja ettevõtjad peavad kinnisvara omandamiseks, ostmiseks, rentimiseks või kasutusrendiks saada loa pädevatelt piirkondlikelt asutustelt (Länder). Luba antakse üksnes juhul, kui kinnisvara omandamine leitakse olevat avalikes huvides (silmas pidades eeskätt majandus-, sotsiaal- ja kultuurihuve).

Meetmed:

AT: Burgenländisches Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 25/2007;

Kärntner Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 9/2004;

NÖ – Grundverkehrsgesetz, LGBL. 6800;

OÖ – Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 88/1994;

Salzburger Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 9/2002;

Steiermärkisches Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 134/1993;

Tiroler Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 61/1996;

Voralberger Grundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 42/2004; ning

Wiener Ausländergrundverkehrsgesetz, LGBL. Nr. 11/1998.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine ja piiriülene
teenustekaubandus – turulepääs:

CZ: põllumajandus- ja metsamaad saavad omandada välisriikide füüsilised isikud, kelle alaline elukoht on Tšehhi Vabariigis, ja Tšehhi Vabariigis asutatud ettevõtjad.

Riigi omandis oleva põllumajandus- ja metsamaa suhtes kehtivad erieeskirjad. Riigile kuuluvat põllumajandusmaad saavad omandada ainult Tšehhi kodanikud, omavalitsused ja avalik-õiguslikud ülikoolid (koolitus- ja teadustegevuseks). Juriidilised isikud (sõltumata nende vormist või asukohast) saavad riigile kuuluvat põllumajandusmaad omandada üksnes juhul, kui neile juba kuuluv hoone on ehitatud sellisele maale või kui kõnealune maa on hädavajalik neile juba kuuluva hoone kasutamiseks. Riigimetsa saavad omandada üksnes omavalitsused ja avalik-õiguslikud ülikoolid.

Meetmed:

CZ: seadus nr 95/1999 Coll. (põllumajandusmaa ja metsade riigi omandist muude üksuste omandisse ülemineku tingimuste kohta) ning seadus nr 503/2012 Coll. (riikliku maa-ameti kohta).

DK: füüsilised isikud, kes ei ela Taanis ja kes ei ole varem elanud Taanis vähemalt viis aastat, peavad Taani omandamise seaduse kohaselt saama justiitsministeeriumilt loa, et omandada õigus Taanis asuvale kinnisasjale. See kehtib ka juriidilistele isikutele, kes ei ole Taanis registreeritud. Füüsilised isikud võivad kinnisasja omandada juhul, kui taotleja kavatseb kinnisasja kasutada oma peamise elukohana. Taanis registreerimata juriidilistel isikutel on üldjuhul lubatud kinnisasja omandada juhul, kui omandamine on eelduseks ostja äritegevusele.

Luba on vaja ka juhul, kui taotleja kavatseb kinnisasja kasutada sekundaarse elukohana. Selline luba antakse üksnes siis, kui üldise ja konkreetse hindamise teel leitakse, et taotlejal on eriti tugev side Taaniga.

Omandamise seaduse kohane luba antakse üksnes konkreetse kinnisasja omandamise korral.

Põllumajandusmaa eraisikute või juriidiliste isikute poolset omandamist reguleerib ka Taani seadus põllumajandusliku kinnisvara kohta (lov om landbrugsejendomme), millega on kehtestatud põllumajandusliku kinnisvara omandamisel piirangud kõikidele isikutele, nii taanlastele kui ka välismaalastele. Seega peavad kõik füüsilised või juriidilised isikud, kes soovivad omandada põllumajanduslikku kinnisasja, vastama ka käesolevas seaduses sätestatud nõuetele.

Meetmed:

DK: Taani kinnisvara omandamise seadus (31. märtsi 2014. aasta konsolideeritud seadus nr 265 kinnisvara omandamise kohta);
omandamise täitekorraldus (18. septembri 1995. aasta täitekorraldus nr 764) ning
põllumajandusettevõtete seadus (14. jaanuari 2015. aasta konsolideeritud seadus nr 26).

HR: välisriikide äriühingud tohivad omandada teenuste osutamiseks kinnisvara üksnes juhul, kui nad on asutatud ja registreeritud Horvaatias juriidilise isikuna. Et omandada kinnisvara, mida vajavad teenuste osutamiseks filiaalid, on nõutav justiitsministeeriumi heakskiit. Välismaalased ei saa omandada põllumajandusmaad.

Meetmed:

HR: omamist ja muid materiaalseid õigusi käsitlevad õigusaktid (Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne nr 91/96, nr 68/98, nr 137/99, nr 22/00, nr 73/00, nr 114/01, nr 79/06, nr 141/06, nr 146/08, nr 38/09 ja nr 153/09);
põllumajandusmaa seadus (Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne nr 152/08, nr 25/09, nr 153/09, nr 21/10, nr 31/11 ja nr 63/11), artikkel 2;
omandiõiguse ja muu omandiõiguse seadus, artiklid 354–358b;
põllumajandusmaa seadus ning
üldise haldusmenetluse seadus.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine ja piiriülene
teenustekaubandus – turulepääs, võrdne kohtlemine

CY: küproslased, Küprose päritolu isikud ja Euroopa Liidu liikmesriikide kodanikud saavad omandada Küprosel mis tahes vara ilma piiranguteta. Ükski välismaalane ei saa omandada (välja arvatud *surma tõttu*) kinnisvara ilma ministrite nõukogu loata. Kui välismaalase omandatav kinnisvara on suurem kui krunt, mis on vajalik maja ehitamiseks või ametipinna rajamiseks, või ületab muul moel kaht donumit (2,676 ruutmeetrit), kohaldatakse ministrite nõukogu loa väljastamisel tingimusi, piiranguid ja kriteeriume, mis on sätestatud ministrite nõukogu koostatud ja esindajatekoja heakskiidetud määrustes. Välismaalane on iga isik, kes ei ole Küprose Vabariigi kodanik, sh välismaalase kontrollitav äriühing. Mõiste ei hõlma Küprose päritolu välismaalasi ja Küprose Vabariigi kodanike Küprose kodakondsuseta abikaasasid.

Meetmed:

CY: kinnisvara omandamise (välismaalased) seadus (109. peatükk), mida on muudetud 1969. aasta seadusega nr 52, 1972. aasta seadusega nr 55, 1990. aasta seadusega nr 50, 2003. aasta seadusega nr 54(I) ja 2011. aasta seadusega 161(I)/2011.

EL: välisriikide füüsilised või juriidilised isikud vajavad kaitseministri kaalutusõigusel põhinevat luba, et omandada piirialadel kinnisvara kas otse või osaledes Kreeka börsil noteerimata ja asjaomases piirkonnas kinnisvara omava äriühingu aktsiakapitalis või muudatuste kaudu sellise äriühingu aktsionäride seas.

Meetmed:

EL: seadus nr 1892/1990, mida on muudetud seaduse nr 3978/2011 artikliga 114, taotluse huvides koos kaitseministeeriumi otsusega 110/3/330340/Σ.120/7-4-14.

HU: mitteresidendid peavad saama kinnisvara omandamiseks loa haldusasutuselt, mis vastutab asjaomase kinnisvara geograafilise asukoha eest.

Meetmed:

HU: valitsuse dekreet nr 251/2014 (X.2.) välisriigi kodanike poolt kinnisvara, välja arvatud põllumajanduslikel või metsanduslikel eesmärkidel kasutatava maa, omandamise kohta ning 1993. aasta seadus nr LXXVIII (lõige 1/A).

MT: isikud, kes ole Euroopa Liidu liikmesriigi kodanikud, ei saa omandada kinnisvara kaubanduslikel eesmärkidel. Äriühingud, mille aktsiatest 25 % (või rohkem) kuulub isikutele väljastpoolt Euroopa Liitu, peavad saama kaubanduslikel või ärilistel eesmärkidel kinnisvara ostuks pädevalt asutuselt (rahandusministrilt) loa. Pädev asutus otsustab, kas kavandatav omandamine toob Malta majandusele puhaskasu.

Meetmed:

MT: kinnisvaraseadus (omandamine mitteresidentide poolt), 246. peatükk, ning ELi ühinemislepingu protokoll nr 6 lisaeluasemete omandamise kohta Maltal.

PL: välismaalased vajavad kinnisvara otseseks või kaudseks omandamiseks luba. Luba antakse siseministri haldusotsusega kaitseministri nõusolekul ning põllumajandusliku kinnisvara puhul ka põllumajanduse ja maaelu arengu ministri nõusolekul.

Meetmed:

PL: 24. märtsi 1920. aasta seadus kinnisvara omandamise kohta välismaalaste poolt (2016. aasta Poola ametlik väljaanne nr 1061, mida on muudetud).

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

LV: Jaapani kodanikul on lubatud omandada linnamaad Lätis või mõnes teises Euroopa Liidu liikmesriigis registreeritud äriühingu kaudu:

- i) kui üle 50 % äriühingu omakapitalist kuulub Euroopa Liidu liikmesriikide kodanikele, Läti valitsusele ja/või omavalitsusele;
- ii) kui üle 50 % äriühingu omakapitalist kuulub sellise kolmanda riigi füüsilistele isikutele ja äriühingutele, kellega Läti on sõlminud investeringute edendamist ja vastastikust kaitset käsitleva kahepoolse lepingu, mille Läti Parlament on heaks kiitnud enne 31. detsembrist 1996;
- iii) kui üle 50 % äriühingu omakapitalist kuulub sellise kolmanda riigi füüsilistele isikutele ja äriühingutele, kellega Läti on sõlminud investeringute edendamist ja vastastikust kaitset käsitleva kahepoolse lepingu pärast 31. detsembrist 1996, kui kõnealuses lepingus on kindlaks määratud Läti füüsiliste isikute ja äriühingute õigused maa omandamisel asjaomases kolmandas riigis;

- iv) kui üle 50 % äriühingu omakapitalist kuulub ühiselt alapunktides i)–iii) osutatud isikutele; või
- v) mis on riigile kuuluv piiratud vastutusega äriühing, kui talle kuuluvad äriühingu aktsiad on noteeritud börsil.

Kui Jaapan lubab Läti kodanikel ja ettevõtjatel osta oma territooriumil asuvates linnades kinnisvara, lubab Läti Jaapani kodanikel ja ettevõtjatel osta Läti linnades kinnisvara samadel tingimustel kui Läti kodanikel.

Meetmed:

LV: Läti Vabariigi linnade maareformi seadus, jaotised 20 ja 21.

RO: välisriikide kodanikud, kodakondsuseta isikud ja juriidilised isikud (väljastpoolt Euroopa Liitu ja EMPd) võivad omandada maa omandiõiguse rahvusvahelistes lepingutes kindlaksmääratud tingimustel vastastikkuse põhimõtte alusel. Välisriikide kodanikud, kodakondsuseta isikud ja juriidilised isikud ei tohi omandada maa omandiõigust soodsamatel tingimustel kui tingimused, mida kohaldatakse Euroopa Liidu liikmesriikide kodanike ja Euroopa Liidu liikmesriigi õiguse alusel asutatud juriidiliste isikute suhtes.

Meetmed:

RO: seadus nr 17/2014 teatavate meetmete kohta, millega reguleeritakse väljaspool linna asuva põllumajandusmaa müümist ja ostmist (muutmisel), ning seadus nr 268/2001 nende äriühingute erastamise kohta, mis omavad riigi omandis olevat maad, ja riigi erahalduse kohta põllumajandusettevõtete omandamiseks ja riigi domeenide agentuuri asutamise kohta, koos hilisemate muudatustega.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

DE: kinnisvara omandamise suhtes võidakse kohaldada teatavaid vastastikkuse tingimusi.

Meetmed:

DE: tsiviilseadustikku sissejuhatav seadus (Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuche, EGBGB).

ES: selleks et teha välisinvesteeringuid tegevusse, mis on otseselt seotud Euroopa Liitu mittekuuluvate riikide diplomaatiliste esinduste jaoks tehtavate kinnisvarainvesteeringutega, on vaja Hispaania ministrite nõukogu haldusluba, välja arvatud juhul, kui on sõlmitud vastastikune liberaliseerimisleping.

Meetmed:

ES: 23. aprilli 1999. aasta kuninglik dekreet nr 664/1999 välisinvesteeringute kohta.

Reservatsioon nr 2 – kutseteenused (kõik kutsealad, välja arvatud tervishoiuga seotud kutsealad)

Sektor – allsektor:	kutseteenused – õigusteenused; patendivolinik, tööstusomandi volinik, intellektuaalomandi volinik; majandusarvestus- ja raamatupidamisteenused; auditeerimisteenused, maksualase nõustamise teenused, arhitektuuri ja linnaplaneerimise teenused, inseneriteenused ja integreeritud inseneriteenused
Tegevusala liigitus:	CPC 861, 862, 863, 8671, 8672, 8673, 8674, 879 osa
Reservatsiooni liik:	turulepääs võrdne kohtlemine enamsoodustusrežiim kõrgem juhtkond ja juhatus
Jaotis:	investeermise liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus
Valitsustasand:	EL/liikmesriik (kui ei ole sätestatud teisiti)

Kirjeldus:

a) õigusteenused (CPC 861 osa)

Suurema kindluse huvides ja kooskõlas märkusega, eelkõige punktiga 9, võivad advokatuuri registreerimise nõuded hõlmata nõuet omandada õigusteaduse diplom vastuvõtvas riigis või selle ekvivalent või nõuet läbida koolitus litsentseeritud advokaadi juures või nõuet omada tegevuskohta või postiaadressi advokatuuri jurisdiktsioonis. Juhul kui need nõuded ei ole diskrimineerivad, siis neid ei loetleta.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs, võrdne kohtlemine:

AT: õigusteenuste osutamiseks seoses riigisisese (Euroopa Liidu ja selle liikmesriigi) õigusega, sealhulgas kohtus esindamiseks, nõutakse EMP riigi või Šveitsi kodakondsust ja elukohta (kaubanduslik kohalolek). Rahvusvahelise avaliku õiguse ja päritoluriigi õigusega seotud õigusteenuseid lubatakse osutada üksnes piiriülesel alusel. Üksnes EMP riigi või Šveitsi Konföderatsiooni advokaadid võivad õigusteenuseid pakkuda kaubandusliku kohaloleku kaudu. Välisriigi advokaatide (kes peavad olema saanud oma päritoluriigis täieliku erialase väljaõppe) osalus mis tahes õigusbüroo aktsiakapitalis ja tegevustulemustes ei tohi ületada 25 %; ülejäänud peavad olema täielikult kvalifitseeritud EMP riigi või Šveitsi advokaadid ning üksnes viimatinimetatud võivad otsustavalt mõjutada advokaadibüroo otsustamisprotsessi.

Meetmed:

AT: Rechtsanwaltsordnung (advokatuuriseadus) – RAO, RGBI. Nr 96/1868, artiklid 1 ja 21c.

BE: õigusteenuste osutamiseks seoses Belgia riigisisese õigusega, sealhulgas kohtus esindamiseks, on nõutav advokatuuri täisliikmeks olemine. Välisriigi advokaadi saamiseks advokatuuri täisliikmeks peab advokaat olema elanud Belgias vähemalt kuus (teatud tingimustel kolm) aastat alates registreerimistaotluse esitamisest. Vajalik on Belgia välisministri väljastatud tõend, mille alusel võimaldatakse riigisisese õiguse või rahvusvahelise konventsiooni kohaselt vastastikkust (vastastikkuse tingimus). Kassatsioonikohtus (Cour de Cassation) esindamise suhtes kohaldatakse kvooti.

Meetmed:

BE: Belgia kohtuseadustik (artiklid 428–508); 24. augusti 1970. aasta kuninglik dekreet.

BG (seoses ka enamsoodustusrežiimiga): riigisisese (Euroopa Liidu ja selle liikmesriigi) õigusega seotud õigusteenuste osutamise, sealhulgas kohtus esindamine, õigus on Euroopa Liidu liikmesriigi kodanikel või välisriigi kodanikel, kes on kvalifitseeritud advokaadid ja on saanud diplomi, mis annab neile pädevuse töötada oma kutsealal Euroopa Liidu liikmesriigis. Kohaldatakse mittediskrimineerivaid õigusliku vormi nõudeid. Välisriikide advokaadid tuleb advokaadina tegutsemiseks heaks kiita advokatuuri kõrgeima nõukogu otsusega ja registreerida välisriikide advokaatide ühtses registris. Ettevõtte tuleb registreerida Bulgaarias kas advokaatide partnerlusettevõttena (advokatsko sadrujie) või õigusbüroona (advokatsko drujestvo). Õigusbüroo nimi võib sisaldada üksnes registreeritud partnerite nimesid. Kohtutes esindamisel peab välisriigi advokaadiga olema kaasas Bulgaaria advokaat. Vahendusteenuste puhul on nõutav alaline elukoht. Bulgaarias võib äriühingute asutamise korral ja nende tegutsemisel ning teenuste osutamisel võimaldada täielikku võrdset kohtlemist üksnes äriühingutele, mis on asutatud riikides, kellega on sõlmitud või sõlmitakse kahepoolsed vastastikuse õigusabi lepingud, ja selliste riikide kodanikele.

Meetmed:

BG: advokaadiseadus, vahendamist käsitlev seadus, ja notarite tegevust käsitlev seadus.

CY: õigusteenuste osutamiseks, sealhulgas kohtus esindamiseks, nõutakse EMP riigi või Šveitsi kodakondsust ja elukohta (kaubanduslik kohalolek). Küprosel võivad õigusbüroo partneriteks, aktsionärideks või juhatuse liikmeteks olla üksnes advokatuuri kuuluvad advokaadid. Kohaldatakse mittediskrimineerivaid õigusliku vormi nõudeid.

Meetmed:

CY: advokaadiseadus (2. peatükk), mida on muudetud seadustega nr 42/1961, nr 20/1963, nr 46/1970, nr 40/1975, nr 55/1978, nr 71/1981, nr 92/1983, nr 98/1984, nr 17/1985, nr 52/1985, nr 9/1989, nr 175/1991, nr 212/1991, nr 9(I)/1993, nr 56(I)/1993, nr 83(I)/1994, nr 76(I)/1995, nr 103(I)/1996, nr 79(I)/2000, nr 31(I)/2001, nr 41(I)/2002, nr 180(I)/2002, nr 117(I)/2003, nr 130(I)/2003, nr 199(I)/2004, nr 264(I)/2004, nr 21(I)/2005, nr 65(I)/2005, nr 124(I)/2005, nr 158(I)/2005, nr 175(I)/2006, nr 117(I)/2007, nr 103(I)/2008, nr 109(I)/2008, nr 11(I)/2009, nr 130(I)/2009, nr 4(I)/2010, nr 65(I)/2010, nr 14(I)/2011, nr 144(I)/2011, nr 116(I)/2012 ja nr 18(I)/2013.

CZ: Kohaldatakse mittediskrimineerivaid õigusliku vormi nõudeid. Euroopa Liidu ja selle liikmesriigi õigusega seotud õigusteenuste osutamiseks, sealhulgas kohtus esindamiseks, on nõutav advokatuuri täisliikmeks olemine. Õigusteenuste osutamiseks seoses riigisisese (Euroopa Liidu ja selle liikmesriigi) õigusega, sealhulgas kohtus esindamiseks, nõutakse EMP riigi või Šveitsi kodakondsust ja elukohta Tšehhi Vabariigis.

Meetmed:

CZ: seadus nr 85/1996 Coll., õiguselukutsete seadus.

DE: advokatuuri võib vastu võtta üksnes EMP riigi ja Šveitsi kodanikke, kes saavad sellega õiguse osutada õigusteenuseid seoses riigisisese õigusega. Kaubanduslik kohalolek on nõutav selleks, et saada advokatuuri täisliikmeks. Pädev advokatuur võib teha erandeid. Välisriigi advokaadid (välja arvatud EMP riigi või Šveitsi kodanikud) võivad omandada üksnes vähemusaktsiad, kui nad soovivad kaubanduslikku kohalolekut Anwalts-GmbH või Anwalts-AG vormis. Välisriigi advokaadid võivad osutada õigusteenuseid välisriigi õiguse alusel, kui nad tõendavad erialaste teadmiste olemasolu; Saksamaal on õigusteenuste osutamiseks vajalik registreerimine.

Meetmed:

DE: § 59e, § 59f, § 206 Bundesrechtsanwaltsordnung (BRAO; föderaalne advokaadiseadus); Gesetz über die Tätigkeit europäischer Rechtsanwälte in Deutschland (EuRAG) ning § 10 Rechtsdienstleistungsgesetz (RDG).

DK: ametinimetuse „advokat“ („advokaat“) all õigusteenuste osutamise suhtes kohaldatakse nõudeid. Õigusbüroode suhtes kohaldatakse mittediskrimineerivaid õigusliku vormi nõudeid. Lisaks sellele peab 90 % Taani õigusbüroo aktsiatest kuuluma Taani litsentsiga advokaatidele, Euroopa Liidu liikmesriigis kvalifitseeritud ja Taanis registreeritud advokaatidele või Taanis registreeritud õigusbüroodele.

Meetmed:

DK: lovbekendtgørelse nr. 1257 af 13. Oktober 2016 (13. oktoobri 2016. aasta määrus nr 1257 õigusemõistmise kohta).

EE: õigusteenuste osutamiseks seoses riigisisese (Euroopa Liidu ja selle liikmesriigi) õigusega, sealhulgas Riigikohtus esindamiseks seoses kriminaalmenetlusega, tuleb täita elukohanõue (kaubanduslik kohalolek). Kohaldatakse mittediskrimineerivaid õigusliku vormi nõudeid.

Meetmed:

EE: advokatuuriseadus;
notariaadiseadus;
kohtutäituri seadus, tsiviilkohtumenetluse seadustik;
halduskohtumenetluse seadus;
kriminaalmenetluse seadustik ning
väärteomenetluse seadustik.

EL: õigusteenuste osutamiseks seoses siseriikliku (Euroopa Liit ja liikmesriik) õigusega, sealhulgas kohtus esindamiseks, nõutakse EMP riigi või Šveitsi kodakondsust ja elukohta (kaubanduslik kohalolek).

Kohaldatakse mittediskrimineerivaid õigusliku vormi nõudeid.

Meetmed:

EL: uus advokaatide seadustik nr 4194/2013.

ES: õigusteenuste osutamiseks seoses riigisisese (Euroopa Liidu ja liikmesriigi) õigusega, sealhulgas kohtus esindamiseks, nõutakse EMP riigi või Šveitsi kodakondsust. Pädevad asutused võivad teha kodakondsusega seotud erandeid. Kohaldatakse mittediskrimineerivaid õigusliku vormi nõudeid.

Meetmed:

ES: Estatuto General de la Abogacía Española, aprobado por Real Decreto 658/2001, article 13.1^a.

FI: kutsenimetuse „advokaat“ (soome keeles „asianajaja“ ja rootsi keeles „advokat“) kasutamiseks on nõutud EMP riigi või Šveitsi kodakondsus ning advokatuuri liikmelisus. Õigusteenuseid, sealhulgas seoses Soome riigisisese õigusega, võivad osutada ka isikud, kes ei ole advokatuuri liikmed.

Meetmed:

FI: laki asianajajista (advokaadiseadus) (496/1958), § 1 ja § 3 ning oikeudenkäymiskaari (4/1734) (kohtumenetluse seadustik).

FR: advokatuuri täisliikmeks saamiseks tuleb täita elukoha- või tegevuskohanõue ning advokatuuri täisliikmeks on vaja saada õigusteenuste osutamiseks seoses Prantsusmaa riigisisese õigusega, sealhulgas kohtus esindamiseks. Kohaldatakse mittediskrimineerivaid õigusliku vormi nõudeid. Advokaadibüroos, mis osutab teenuseid Prantsusmaa või Euroopa Liidu õiguse alusel, võidakse osaluse ja hääleõiguse suhtes kohaldada koguselisi piiranguid, mis on seotud partnerite kutsetegevusega. Kassatsioonikohtus (Cour de Cassation) ja riiginõukogus (Conseil d'Etat) esindamise suhtes kohaldatakse kvoote.

Meetmed:

FR: Loi du 31 décembre 1971, article 56, Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales, Loi 90- 1259 du 31 décembre 1990, article 7.

HR: õigusteenuste osutamiseks seoses riigisisese (Euroopa Liidu ja selle liikmesriigi) õigusega, sealhulgas kohtus esindamiseks, nõutakse EMP või Tšehhi Vabariigi kodakondsust ja elukohta Tšehhi Vabariigis. Rahvusvahelist õigust hõlmavate menetluste korral võivad pooli esindada vahekohtus ning *ad hoc* kohtus oma päritoluriigi advokatuuri kuuluvad välisriigi advokaadid.

Meetmed:

HR: õiguselukutsete seadus (Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne nr 9/94, nr 51/01, nr 117/08, nr 75/09 ja nr 18/11).

HU: õigusteenuste osutamiseks seoses riigisisese (Euroopa Liit ja liikmesriik) õigusega, sealhulgas kohtus esindamiseks, nõutakse EMP riigi või Šveitsi kodakondsust ja elukohta (kaubanduslik kohalolek).

Välisriigi advokaadid võivad anda õigusnõu päritoluriigi ja rahvusvahelise õiguse kohta koostöös Ungari advokaadi või advokaadibürooga. Kaubanduslik kohalolek peab toimuma partnerlusena Ungari advokaadi (ügyvéd) või õigusbürooga (ügyvédi iroda).

Meetmed:

HU: 1998. aasta seadus nr XI advokaatide kohta.

IE: õigusteenuste osutamiseks seoses Iirimaa riigisisese õigusega, sealhulgas kohtus esindamiseks, tuleb täita elukohanõue (kaubanduslik kohalolek). Kohaldatakse mittediskrimineerivaid õigusliku vormi nõudeid.

Meetmed:

IE: 1954.–2011. aasta õigusnõustajate seadused.

IT: õigusteenuste osutamiseks seoses riigisisese (Euroopa Liidu ja selle liikmesriigi) õigusega, sealhulgas kohtus esindamiseks, tuleb täita elukohanõue (kaubanduslik kohalolek). Kohaldatakse mittediskrimineerivaid õigusliku vormi nõudeid.

Meetmed:

IT: kuninglik dekreet nr 1578/1933, õiguselukutsete seaduse artikkel 17.

LT: (seoses ka enamsoodustusrežiimiga) õigusteenuste osutamiseks seoses riigisisese (Euroopa Liidu ja selle liikmesriigi) õigusega, sealhulgas kohtus esindamiseks, nõutakse EMP riigi või Šveitsi kodakondsust ja elukohta (kaubanduslik kohalolek).

Kohaldatakse mittediskrimineerivaid õigusliku vormi nõudeid. Välisriikide advokaadid võivad tegutseda kohtus advokaadina üksnes vastavalt kahepoolsetele vastastikuse õigusabi lepingutele.

Euroopa Liidu ja selle liikmesriigi õigusega seotud õigusteenuste osutamiseks, sealhulgas kohtus esindamiseks, on nõutav advokatuuri täisliikmeks olemine. Riigisisese (Euroopa Liit ja selle liikmesriigid) õigusega seotud õigusteenuste osutamiseks võidakse nõuda, et kaubanduslik kohalolek toimuks ühes riigisiseses õiguses mittediskrimineerivalt ette nähtud õiguslikus vormis. Mõni õiguslik vorm võib olla mittediskrimineerivatel alustel ette nähtud üksnes advokatuuri liikmetele. Advokatuuri võib vastu võtta üksnes EMP riikide ja Šveitsi Konföderatsiooni kodanikke, kes saavad sellega õiguse osutada õigusteenuseid seoses riigisisese õigusega. Välisriikide advokaadid võivad tegutseda kohtus advokaadina üksnes vastavalt kahepoolsetele õigusabilepingutele.

Meetmed:

LT: Leedu Vabariigi 18. märtsi 2004. aasta advokatuuriseadus nr IX-2066, mida on viimati muudetud 17. novembri 2011. aasta seadusega nr XI-1688.

LU: õigusteenuste osutamiseks seoses Luksemburgi riigisisese õigusega, sealhulgas kohtus esindamiseks, nõutakse EMP riigi või Šveitsi kodakondsust ja elukohta (kaubanduslik kohalolek).

Advokatuuri juhatus võib olla vastastikkuse põhimõtte alusel nõus loobuma välisriigi kodaniku puhul kodakondsusnõudest. Kohaldatakse mittediskrimineerivaid õigusliku vormi nõudeid.

Meetmed:

LU: Loi du 16 décembre 2011 modifiant la loi du 10 août 1991 sur la profession d'avocat.

LV (seoses ka enamsoodustusrežiimiga): õigusteenuste osutamiseks seoses Läti riigisisese kriminaalõigusega, sealhulgas kohtus esindamiseks, nõutakse EMP riigi või Šveitsi kodakondsust. Välisriikide advokaadid võivad tegutseda kohtus advokaadina üksnes vastavalt kahepoolsetele vastastikuse õigusabi lepingutele.

Euroopa Liidu või välisriigi advokaatide suhtes kohaldatakse erinõudeid. Näiteks on neil lubatud osaleda kriminaalmenetluses üksnes koos Läti vandeadvokaatide kolleegiumi liikmeks oleva advokaadiga. Kohaldatakse mittediskrimineerivaid õigusliku vormi nõudeid.

Meetmed:

LV: kriminaalmenetluse seadus, § 79; Läti Vabariigi advokatuuriseadus, § 4.

MT: õigusteenuste osutamiseks seoses Malta riigisisese õigusega, sealhulgas kohtus esindamiseks, nõutakse EMP riigi või Šveitsi kodakondsust ja elukohta (kaubanduslik kohalolek).

Kohaldatakse mittediskrimineerivaid õigusliku vormi nõudeid.

Meetmed:

MT: kohtukorraldus- ja tsiviilkohtumenetluse seadustik (12. peatükk).

NL: ametinimetust „advocate“ võivad kasutada üksnes Madalmaade registrisse kantud kohalikul tasandil litsentseeritud advokaadid. Välisriigi (registreerimata) advokaadid peavad ametinimetuse „advocate“ kasutamise asemel nimetama Madalmaades tegutsemise korral oma koduriigi kutseorganisatsiooni.

Kohaldatakse mittediskrimineerivaid õigusliku vormi nõudeid.

Meetmed:

NL: advocatenwet (advokaadiseadus).

PL: Välisriigi advokaadid võivad kuuluda üksnes registreeritud ühingusse, usaldusühingusse või piiratud vastutusega kapitaliühingusse.

Meetmed:

PL: 5. juuli 2002. aasta seadus välisriikide advokaatide poolse õigusabi andmise kohta Poola Vabariigis, artikkel 19.

PT (seoses ka enamsoodustusrežiimiga): Portugali õiguse praktiseerimiseks peab olema täidetud riigisisene elukohanõue (kaubanduslik kohalolek). Kohtutes esindamiseks peab olema advokatuuri täielik liige. Portugalis õigusteaduskonna diplomi omandanud välisriigi kodanikud võivad registreerida end Portugali advokatuuris (Ordem dos Advogados) samadel tingimustel nagu Portugali kodanikud, kui nende asjaomane riik taga Portugali kodanikele samaväärse kohtlemise.

Muud välisriigi kodanikud, kellel on õigusteaduse diplom, mida tunnustab Portugali õigusteaduskond, võivad end registreerida advokatuuri liikmetena, tingimusel, et nad läbivad nõutud koolituse ning lõpliku hindamise ja sooritavad vastuvõttueksami. Õigusteenuste osutamisel võidakse nõuda kaubanduslikku kohalolekut ühes riigisiseses õiguses mittediskrimineerivalt ette nähtud õiguslikus vormis. Portugalis võivad tegutseda üksnes õigusbürood, mille kõik aktsiad kuuluvad Portugali advokatuuri liikmetele.

Meetmed:

PT: seadus nr 15/2005, artiklid 203 ja 194;

Advokatuuri põhikiri (Estatuto da Ordem dos Advogados) ja dekreet-seadus nr 229/2004, artiklid 5 ja 7–9;

dekreet-seadus nr 88/2003, artiklid 77 ja 102;

Advokaatide kodade põhikiri (Estatuto da Câmara dos Solicitadores), mida on muudetud seadustega nr 49/2004 ja nr 14/2006 ning dekreet-seadusega nr 226/2008;

seadus nr 78/2001, artiklid 31 ja 4;

Perelepituse ja tööalase lepituse korraldus (määrus nr 282/2010);

seadus nr 21/2007 vahenduse kohta kriminaalasjades, artikkel 12;

seadus nr 32/2004 pankrotihaldurite kohta (muudetud dekreet-seadusega nr 282/2007 ja

seadusega nr 34/2009), artiklid 3 ja 5, ning

muu hulgas dekreet-seadus nr 54/2004 (regime jurídico das sociedades de administradores de insolvência), artikkel 1.

RO: Kohaldatakse mittediskrimineerivaid õigusliku vormi nõudeid. Välisriigi advokaat ei tohi koostada kohtutele ja muudele õigusasutustele suulisi ega kirjalikke järeldusi, välja arvatud rahvusvahelise vahekohtumenetluse korral.

Meetmed:

RO: advokaadiseadus;

vahendusseadus; ning

notareid ja notarite tegevust käsitlev seadus.

SE: advokatuuri liikmeks saamiseks ja tiitli „advokat“ kasutamiseks on nõutav elukoht EMP riigis või Šveitsis.

Rootsi advokatuuri juhatuse võib teha erandeid. Rootsi riigisisese õiguse praktiseerimiseks ei ole vastuvõtmine advokatuuri vajalik. Rootsi advokatuuri liiget tohivad palgata üksnes teised advokatuuri liikmed või advokatuuri liikmete äriasju ajavad äriühingud. Advokatuuri liikme võib siiski palgata ka advokaadiülesandeid täitev välisriigi äriühing, tingimusel et asjaomane äriühing asub Euroopa Liidu liikmesriigis, EMP riigis või Šveitsis. Rootsi advokatuuri juhatuse erandit silmas pidades võib Rootsi advokatuuri liige töötada ka advokaadibüroos, mis ei asu Euroopa Liidus. Äriühingu või partnerluse vormis tegutsevatel advokatuuri liikmetel ei tohi olla muud eesmärki ega äritegevust kui advokaadielukutse praktiseerimine. Koostöö teiste advokaadibüroodega on lubatud, kuid koostööks välisriikide büroodega on vaja Rootsi advokatuuri juhatuse luba.

Vaid advokatuuri liige võib otseselt või kaudselt või äriühingu kaudu töötada advokaadi kutsealal, omada äriühingu aktsiaid või olla partner. Vaid advokatuuri liige võib olla äriühingu või partnerluse juhatuse liige või asendusliige, asetsegevdirektor, allkirjaõigusega isik või sekretär.

Meetmed:

SE: rättegångsbalk (kohtumenetluste seadustik) (1942:740) ning
29. augustil 2008 vastu võetud Rootsi advokatuuri tegevusjuhend.

SI: klientide esindamisel kohtus tasu eest kohaldatakse Sloveenia Vabariigis kaubandusliku kohaloleku nõuet. Välisriigi jurist, kellel on õigus praktiseerida välisriigis, võib osutada õigusteenuseid või praktiseerida advokaatide seaduse artiklis 34a sätestatud tingimustel, juhul kui on täidetud tegeliku vastastikkuse nõue. Vastastikuse nõude täitmist kontrollib justiitsministeerium. Sloveenia advokatuuri määratud advokaatide kaubanduslik kohalolek saab toimuda üksnes ühe osanikuga äriühingu, piiratud vastutusega õigusbüroo (partnerluse) või piiramatu vastutusega õigusbüroo (partnerluse) vormis. Õigusbüroo tegevus piirdub õiguse praktiseerimisega. Õigusbüroo partneriteks võivad olla üksnes advokaadid.

Meetmed:

SI: zakon o odvetništvu (Neuradno prečiščeno besedilo-ZOdv-NPB2 Državnega Zbora RS z dne 21.5.2009) (advokaadiseadus) (Sloveenia parlamendi mitteametlik konsolideeritud tekst, 21. mai 2009)

SK: õigusteenuste osutamiseks seoses riigisisese õigusega, sealhulgas kohtus esindamiseks, nõutakse EMP riigi või Slovakkia kodakondsust ja elukohta (kaubanduslik kohalolek).

Kohaldatakse mittediskrimineerivaid õigusliku vormi nõudeid.

Meetmed:

SK: seadus nr 586/2003 advokatuuri kohta, artiklid 2 ja 12.

UK: Teatavate Ühendkuningriigi õigusteenuste osutamiseks võib asjakohane kutseühendus või reguleeriv asutus nõuda elukohanõude täitmist (kaubanduslik kohalolek). Kohaldatakse mittediskrimineerivaid õigusliku vormi nõudeid.

Meetmed:

UK: Inglismaal ja Walesis 1974. aasta advokaadiseadus, 1985. aasta õigusemõistmise seadus ja 2007. aasta õigusteenuste seadus. Šotimaal 1980. aasta Šotimaa advokaadiseadus ja 2010. aasta Šotimaa õigusteenuste seadus. Põhja-Iirimaal 1976. aasta korraldus Põhja-Iirimaa advokaatide kohta. Lisaks hõlmavad igas jurisdiktsioonis kohaldatavad meetmed mis tahes nõudeid, mille on kehtestanud kutseühendused ja reguleerivad asutused.

b) Patendivolinikud, tööstusomandi volinikud, intellektuaalomandi volinikud (CPC 879 osa, 861, 8613)

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs, võrdne kohtlemine:

BG, CY, EE ja LT: patendiameti teenuste osutamiseks peab olema EMP riigi või Šveitsi kodakondsus.

DE: advokatuuri võib vastu võtta üksnes Saksamaa patendivolinikke, kes saavad sellega õiguse osutada õigusteenuseid Saksamaal seoses riigisisese õigusega. Välisriigi patendivolinikud võivad osutada õigusteenuseid välisriigi õiguse alusel, kui nad tõendavad erialaste teadmiste olemasolu; Saksamaal on õigusteenuste osutamiseks vajalik registreerimine. Välisriigi (välja arvatud EMP riigi või Šveitsi) patendivolinikud ei tohi asutada bürood koos riigisiseste patendivolinikega.

Välisriigi (välja arvatud EMP riigi või Šveitsi) patendivolinikud võivad saada kaubandusliku kohaloleku üksnes Anwalts-GmbH või Anwalts-AG vormis ning omandada üksnes vähemusaktsiad.

EE, FI ja HU: patendiameti teenuste osutamiseks peab olema täidetud EMP riigi elukohanõue; Eestis peab selleks olema alaline elukoht.

ES ja PT: tööstusomandi volinike teenuste osutamiseks nõutakse EMP riigi kodakondsust.

IE: patendi- või intellektuaalomandivoliniku teenuste osutamiseks peavad olema EMP riigi elukoht ja kaubanduslik kohalolek, samuti ettenähtud haridus- ja kutsekvalifikatsioonid.

Õigusliku vormiga nõutakse, et vähemalt üks äriühingu juhatajatest, partneritest, juhtidest või töötajatest oleks Irimaal registreeritud patendivoliniku või intellektuaalomandi volinikuna. Piiriülene alus eeldab EMP riigi kodakondsust ja kaubanduslikku kohalolekut, peamist tegevuskohta EMP riigis, kvalifikatsiooni EMP riigi õiguse alusel.

SI: registreeritud õiguste (patendid, kaubamärgid, tööstusdisainilahenduste kaitse) omajal või taotlejal, kes ei ole Sloveenia resident, peab olema peamiselt dokumentide, teadete jm kättetoimetamiseks Sloveenias registreeritud patendi-, kaubamärgi- või tööstusdisainilahenduse volinik.

Meetmed:

BG: intellektuaalomandi esindajate määruse artikkel 4.

CY: advokaadiseadus (2. peatükk), mida on muudetud seadustega nr 42/1961, nr 20/1963, nr 46/1970, nr 40/1975, nr 55/1978, nr 71/1981, nr 92/1983, nr 98/1984, nr 17/1985, nr 52/1985, nr 9/1989, nr 175/1991, nr 212/1991, nr 9(I)/1993, nr 56(I)/1993, nr 83(I)/1994, nr 76(I)/1995, nr 103(I)/1996, nr 79(I)/2000, nr 31(I)/2001, nr 41(I)/2002, nr 180(I)/2002, nr 117(I)/2003, nr 130(I)/2003, nr 199(I)/2004, nr 264(I)/2004, nr 21(I)/2005, nr 65(I)/2005, nr 124(I)/2005, nr 158(I)/2005, nr 175(I)/2006, nr 117(I)/2007, nr 103(I)/2008, nr 109(I)/2008, nr 11(I)/2009, nr 130(I)/2009, nr 4(I)/2010, nr 65(I)/2010, nr 14(I)/2011, nr 144(I)/2011, nr 116(I)/2012 ja nr 18(I)/2013.

DE: § 52e, § 52 f, § 154a und § 154 b Patentanwaltsordnung (PAO).

EE: patendivoliniku seadus, § 2, § 14.

ES: Ley 11/1986, de 20 de marzo, de Patentes de Invención y Modelos de utilidad, artiklid 155–157.

FI: tavaramerkkilaki (kaubamärgiseadus) (7/1964);
volitatud tööstusomandi advokaatide seadus (22/2014); ning
laki kasvinjalostajanoikeudesta (sordiaretajate seadus) (1279/2009) ning mallioikeuslaki
(disainilahenduste seadus) nr 221/1971.

HU: 1995. aasta seadus nr XXXII patendivolinike kohta.

IE: 1996. aasta kaubamärgiseaduse jaotised 85 ja 86, mida on muudetud;
1996. aasta kaubamärgieeskirjade punkt 51, mida on muudetud;
1992. aasta patendiseaduse jaotised 106 ja 107, mida on muudetud, ning
2015. aasta patendiametnike eeskirjade register, S.I. 580.

LT: 10. oktoobri 2000. aasta seadus nr VIII-1981 kaubamärkide kohta;
7. novembri 2002. aasta seadus nr IX-1181 disainilahenduste kohta;
18. jaanuari 1994. aasta seadus nr I-372 patentide kohta;
16. juuni 1998. aasta seadus pooljuhttoodete topoloogia suhtes kohaldatava õiguskaitse kohta;
ning
Patendivolinike määrus, mis on heaks kiidetud Leedu Vabariigi valitsuse 20. mai 1992. aasta määrusega nr 362 (viimati muudetud 8. novembri 2004. aasta määrusega nr 1410).

PT: dekreet-seadus nr 15/95, mida on muudetud seadusega nr 17/2010, Portaria 1200/2010, artikkel 5, ja Portaria 239/2013, ning
Seadus nr 9/2009.

SI: zakon o industrijski lastnini (tööstusomandi seadus), Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo in 100/13 (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 51/06 – ametlik konsolideeritud tekst ja nr 100/13).

c) Majandusarvestus- ja raamatupidamisteenused (CPC 8621, välja arvatud auditeerimisteenused, 86213, 86219, 86220)

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs, võrdne kohtlemine:

AT: asjaomase välisriigi õiguse alusel kvalifitseeritud välisriigi arvepidajate, raamatupidajate kapitaliosalus ja hääleõigus Austria ettevõtjas ei tohi ületada 25 %. Teenuseosutajal peab olema kontor või registreeritud asukoht EMP riigis (CPC 862).

FR: selleks et välisriigi teenuseosutaja saaks pakkuda majandusarvestus- ja raamatupidamisteenuseid, on vajalik majandus-, rahandus- ja tööstusministri otsus, mis on tehtud kokkuleppel välisministriga. Osutamiseks saab kasutada üksnes selliseid õiguslikke vorme, nagu SEL (anonyme, à responsabilité limitée ou en commandite par actions), AGC (association de gestion et comptabilité) või SCP (société civile professionnelle) (CPC 86213, 86219, 86220).

IT: kutseregistrisse kandmiseks, mis on vajalik arve- ja raamatupidamisteenuste pakkumiseks, peab olema täidetud elukohanõue või ettevõtte asukohanõue (CPC 86213, 86219, 86220).

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs ja piiriülene teenustekaubandus –
turulepääs:

CY: juurdepääs on üksnes füüsilistel isikutel. Nõutava loa väljastamisel kohaldatakse majandusvajaduste testi. Põhikriteeriumid: tööhõive olukord allsektoris. On lubatud füüsiliste isikute moodustatud kutseliidud (partnerlused).

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs:

SI: arvepidamis- ja raamatupidamisteenuste osutamiseks on nõutav tegevuskoht Euroopa Liidus (CPC 86213, 86219, 86220).

Meetmed:

AT: Wirtschaftstreuhandberufsgesetz (avaliku sektori raamatupidaja ja audiitori elukutset käsitlev seadus, BGBl. I Nr. 58/1999), § 12, § 65, § 67, § 68 (1) 4, ning Bilanzbuchhaltungsgesetz (BibuG), BGBl. I Nr. 191/2013, §§ 7, 11, 28.

CY: seadus nr 42(I)/2009.

FR: Ordonnance 45-2138 du 19 septembre 1945, articles 3, 7, 7 ter, 7 quinquies, 27 et 42 bis.

IT: seadusandlik dekreet nr 139/2005; ning
seadus nr 248/2006.

SI: auditeerimisseadus (ZRev-2), Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 65/2008;
äriühingute seadus (ZGD-1), Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 42/2006 ning
siseturu teenuste seadus, Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 21/10.

**d) Auditeerimisteenused (CPC – 86211, 86212, välja arvatud majandusarvestus- ja
raamatupidamisteenused)**

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine ja piiriülene
teenustekaubandus – võrdne kohtlemine:

Euroopa Liit: Euroopa Liidu liikmesriigi pädevad asutused võivad vastastikkuse põhimõtte
alusel tunnustada Jaapani või mis tahes kolmanda riigi kodanikust audiitori kvalifikatsiooni
samaväärsust, et lubada tal tegutseda Euroopa Liidus vannutatud audiitorina (CPC 8621).

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs:

BG: kohaldada võidakse mittediskrimineerivaid õigusliku vormi nõudeid.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus ning piiriülene teenustekaubandus – turulepääs, võrdne kohtlemine:

SK: auditite tegemise loa võib anda Slovaki Vabariigis üksnes ettevõttele, kus Slovaki või Euroopa Liidu liikmesriikide kodanike kapitaliosalus või hääleõigus on vähemalt 60 %.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs, võrdne kohtlemine:

AT: asjaomase välisriigi õiguse alusel kvalifitseeritud välisriigi audiitorite kapitaliosalus ja hääleõigus Austria ettevõtjas ei tohi ületada 25 %. Teenuseosutajal peab olema kontor või registreeritud asukoht EMP riigis.

DE: audiitorühingud (Wirtschaftsprüfungsgesellschaften) võivad olla üksnes sellises õiguslikus vormis, mis on vastuvõetav Euroopa Liidus ja EMP riigis. Täisühinguid ja usaldusühinguid võib tunnustada audiitorühingutena, kui nad on kantud oma usaldusel põhineva tegevuse alusel äriregistrisse kaubandusliku partnerlusena (WPO artikkel 27). WPO artikli 134 kohaselt registreeritud kolmandast riigist pärit audiitor, kelle peakontor asub väljaspool Euroopa Liitu, võib siiski teha raamatupidamise aastaaruannete kohustuslikku auditit või koostada äriühingu konsolideeritud finantsaruandeid, kui tema vabalt võõrandatavate väärtpaberitega kaubeldakse reguleeritud turul.

DK: kohustusliku auditi tegemiseks peab audiitor olema Taanis tunnustatud. Heakskiit eeldab elukohta kas Euroopa Liidu liikmesriigis või EMP riigis. Hääleõigused tunnustatud audiitorühingus ja kohustuslikku auditit käsitlevat nõukogu 10. aprilli 1984. aasta kaheksandat direktiivi 84/253/EMÜ, mis põhineb asutamislepingu artikli 54 lõike 3 punktil g, rakendava määruse kohaselt mittetunnustatud audiitorühingus ei tohi ületada 10 % hääleõigustest.

FI: Soome piiratud vastutusega äriühingu audiitoritest ja auditi teostamise kohustusega äriühingute audiitoritest vähemalt üks peab elama EMP riigis. Audiitor peab olema kohalikul tasandil litsentsitud audiitor või kohalikul tasandil litsentsitud audiitorühing.

FR: kohustuslike auditite teostamisel: võib kasutada mis tahes äriühingu vormi, välja arvatud SNC (société en nom collectif) ja SCS (société en commandite simple).

HR: Auditeerimisteenuseid võivad osutada üksnes juriidilised isikud, kes on asutatud Horvaatias, või füüsilised isikud, kelle elukoht on Horvaatias.

SE: kohustuslikku auditit võivad teha üksnes Rootsis tunnustatud audiitorid või Rootsis registreeritud audiitorühingud. Samuti kohaldatakse EMP riigi või Šveitsi elukohanõuet. Nimetust „tunnustatud audiitor“ ja „volitatud audiitor“ võivad kasutada üksnes Rootsis tunnustatud või volitatud audiitorid. Majandusühistute ja teatavate muude ettevõtjate audiitorid, kes ei ole sertifitseeritud või tunnustatud raamatupidajad, peavad elama EMP riigis, välja arvatud juhul, kui valitsus või valitsuse määratud valitsusasutus otsustab konkreetse juhtumi puhul teisiti.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine ja piiriülene teenustekaubandus – võrdne kohtlemine:

ES: kohustuslike auditite tegemisel kohaldatakse Euroopa Liidu liikmesriigi kodakondsuse nõuet. Reservatsiooni ei kohaldata Hispaania reguleeritud turul noteeritud väljastpoolt Euroopa Liitu pärit äriühingute auditeerimisel.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs:

CY: juurdepääs on üksnes füüsilistel isikutel. Nõutava loa väljastamisel kohaldatakse majandusvajaduste testi. Põhikriteeriumid: tööhõive olukord allsektoris. On lubatud füüsiliste isikute moodustatud kutseliidud (partnerlused).

PL: auditeerimisteenuste osutamiseks on nõutav tegevuskoht Euroopa Liidus. Kohaldatakse õigusliku vormi nõudeid.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

BE: Belgias asuva tegevuskoha suhtes nõutakse kutsetegevuse toimumise aadressi ja sellega seotud aktide, dokumentide ja kirjavahetuse säilitamise asukohta ning seal peab olema vähemalt üks administraator või juht, kes on audiitori poolt heaks kiidetud.

SI: nõutav on kaubanduslik kohalolek. Kolmanda riigi auditeeriv üksus võib omada aktsiaid või moodustada Sloveenia audiitorühinguga partnerluse tingimusel, et selle riigi õiguse kohaselt, kus kolmanda riigi auditeeriv üksus on asutatud, võivad Sloveenia audiitorühingud omada aktsiaid või moodustada selles riigis auditeeriva üksusega partnerluse. Vähemalt üks Sloveenias asutatud audiitorühingu juhatuse liige peab olema Sloveenia alaline elanik.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs:

IT: füüsiliste isikute auditeerimisteenuste osutamise suhtes kohaldatakse elukohanõuet.

LT: auditeerimisteenuste osutamiseks on nõutav asukoht EMP riigis.

Meetmed:

Euroopa Liit: Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL, mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit, ning
direktiiv 2006/43/EÜ, mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit.

AT: Wirtschaftstreuhänderberufsgesetz (avaliku sektori raamatupidaja ja audiitori elukutset käsitlev seadus, BGBl. I Nr. 58/1999), § 12, § 65, § 67, § 68 (1) 4.

BE: 22. juuli 1953. aasta seadus, millega luuakse ettevõtete audiitorite instituut ja nähakse ette riiklik järelevalve ettevõtete audiitori kutsealal töötamise üle (seadust on kooskõlastatud 30. aprillil 2007)

BG: sõltumatu finantsauditi seadus.

CY: audiitorite ning raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustusliku auditi 2009. aasta seadus (seadus nr 42(I)/2009), mida on muudetud seadusega nr 163(I)/2013.

DE: Handelsgesetzbuch (HGB) (äriseadustik) ja Wirtschaftsprüferordnung (WPO) (raamatupidajate määrus).

DK: Revisorloven, 17. juuni 2008. aasta seadus nr 468 (tunnustatud audiitorite ja audiitorühingute kohta).

ES: Ley 22/2015, de 20 de julio, de Auditoría de Cuentas (uus auditeerimisseadus: seadus nr 22/2015 auditeerimisteenuste kohta).

FI: tilintarkastuslaki (auditeerimisseadus) (459/2007), valdkondlikud õigusaktid, milles nõutakse kohalikul tasandil litsentsitud audiitorite kasutamist.

FR: Ordonnance 45-2138 du 19 septembre 1945, articles 3, 7, 7 ter, 7 quinquies, 27 et 42 bis.

HR: auditeerimisseadus (Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne nr 146/05, nr 139/08 ja nr 144/12), artikkel 3.

IT: seadusandlik dekreet nr 58/1998, artiklid 155, 158 ja 161;
Vabariigi Presidendi dekreet nr 99/1998 ning
seadusandlik dekreet nr 39/2010, artikkel 2.

LT: 15. juuni 1999. aasta seadus nr VIII-1227 auditeerimise kohta (muudetud 3. juuli 2008. aasta seadusega nr X-1676).

PL: 11. mai 2017. aasta seadus vannutatud audiitorite, audiitorühingute ja riigi järelevalve kohta (Poola ametlik väljaanne nr 2017, punkt 1089).

SE: revisorslag (audiitorite seadus) (2001:883);
revisionslag (auditeerimisseadus) (1999:1079);
aktiebolagslag (äriühingute seadus) (2005:551);
lag om ekonomiska föreningar (majandusühistute seadus) (1987:667) ning
muud õigusaktid, millega reguleeritakse tunnustatud audiitorite kasutamise nõudeid.

SI: auditeerimisseadus (ZRev-2), Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 65/2008; ning
äriühingute seadus (ZGD-1), Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 42/2006.

SK: seadus nr 423/2015 kohustusliku auditi kohta.

e) Maksualase nõustamise teenused (CPC 863, välja arvatud maksualased õigusabi- ja esindusteenused, mis on õigusabiteenused)

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs, võrdne kohtlemine:

AT: asjaomase välisriigi õiguse alusel kvalifitseeritud välisriigi maksunõustajate kapitaliosalus ja hääleõigus Austria ettevõtjas ei tohi ületada 25 %. Teenuseosutajal peab olema kontor või registreeritud asukoht EMP riigis.

BG: maksunõustajatel peab olema Euroopa Liidu liikmesriigi kodakondsus.

CY: juurdepääs on üksnes füüsilistel isikutel. Nõutava loa väljastamisel kohaldatakse majandusvajaduste testi. Põhikriteeriumid: tööhõive olukord allsektoris. On lubatud füüsiliste isikute moodustatud kutseliidud (partnerlused).

FR: osutamine üksnes õiguslikku vormi SEL (anonyme, à responsabilité limitée ou en commandite par actions) või SCP (société civile professionnelle) kasutades.

IT: kohaldatakse elukohanõuet.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine ja piiriülene
teenustekaubandus – võrdne kohtlemine:

HU: Ungari territooriumil viibiva füüsilise isiku korral peab olema täidetud EMP riigi elukohanõue, et pakkuda maksualase nõustamise teenuseid.

Meetmed:

AT: Wirtschaftstreuhänderberufsgesetz (avaliku sektori raamatupidaja ja audiitori elukutset käsitlev seadus, BGBl. I Nr. 58/1999), § 12, § 65, § 67, § 68 (1) 4.

BG: raamatupidamisseadus;
sõltumatu finantsauditi seadus;
füüsiliste isikute tulumaksu seadus ning
äriühingu tulumaksu seadus.

CY: seadus nr 42(I)/2009.

FR: Ordonnance 45-2138 du 19 septembre 1945, articles 3, 7, 7 ter, 7 quinquies, 27 et 42 bis.

HU: 2003. aasta seadus nr XCII maksustamise eeskirjade kohta ning rahandusministri dekreet nr 26/2008 maksualase nõustamise teenuste litsentsimise ja registreerimise kohta.

IT: seadusandlik dekreet nr 139/2005; ning seadus nr 248/2006.

f) Arhitektuuri- ja linnaplaneerimise teenused, inseneri- ja integreeritud inseneriteenused (CPC 8671, 8672, 8673, 8674)

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs:

FR: arhitekt võib osutada Prantsusmaal arhitektiteenuseid, kasutades (mittediskrimineerivatel alustel) üht järgmistest õiguslikest vormidest): SA et SARL (sociétés anonymes, à responsabilité limitée), EURL (entreprise unipersonnelle à responsabilité limitée), SCP (en commandite par actions), SCOP (société coopérative et participative), SELARL (société d'exercice libéral à responsabilité limitée), SELAFA (société d'exercice libéral à forme anonyme), SELAS (société d'exercice libéral) või SAS (société par actions simplifiée), või üksikisikuna või arhitektibüroo partnerina (CPC 8671).

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs, võrdne kohtlemine:

BG: riikliku või piirkondliku tähtsusega arhitektuuri- ja inseneriprojektide korral peavad välisriigi investorid tegutsema koostöös kohalike investoritega või nende alltöövõtjatena (CPC 8671, 8672, 8673). välisriigi spetsialistidel peab olema vähemalt kaheaastane kogemus ehitusvaldkonnas. Linnaplaneerimis- ja maastikuarhitektiteenuste korral peab olema täidetud EMP riigi kodakondsusnõue (CPC 8674).

CY: arhitektuuri- ja linnaplaneerimise teenuste, inseneri- ja integreeritud inseneriteenuste suhtes kohaldatakse kodakondsus- ja elukohanõuet (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

HU: Ungari territooriumil viibiva füüsilise isiku puhul peab olema täidetud EMP riigi elukohanõue, et pakkuda järgmisi teenuseid: arhitektuuriteenused, inseneriteenused (kohaldatakse üksnes kõrgharidusega praktikantide suhtes), integreeritud inseneriteenused ja maastikuarhitektiteenused (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

CZ: nõutav on elukoht EMP riigis.

HR: välisriigi arhitekti, inseneri või linnaplaneerija loodud disainlahenduse või projekti vastavust Horvaatia õigusele peab kinnitama Horvaatias volitatud füüsiline või juriidiline isik (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

IT: kutseala registreerimisel registris, mis on vajalik arhitekti- ja inseneriteenuste osutamiseks, peab olema elukoht või kutsealane tegevuskoht / registreeritud aadress Itaalias (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

SK: kutseala registreerimisel kojas, mis on vajalik arhitektuuri- ja inseneriteenuste osutamiseks, on peab olema elukoht EMP riigis (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

BE: arhitektiteenuste osutamine hõlmab kontrolli tööde teostamise üle (CPC 8671, 8674). Oma asukohariigis pädevaks tunnistatud välisriikide arhitektid, kes soovivad töötada oma kutsealal ajutiselt Belgias, peavad saama arhitektide liidu nõukogult eelneva loa geograafilises piirkonnas, kus nad kavatsevad tegutseda.

Meetmed:

BE: 20. veebruari 1939. aasta seadus arhitekti ametinimetuse kaitse kohta ning 26. juuni 1963. aasta seadus, millega loodi arhitektide liit; arhitektide liidu nõukogu kehtestatud 16. detsembri 1983. aasta eetikanormid (heaks kiidetud 18. aprilli 1985. aasta kuningliku dekreeedi artikliga 1 (Moniteur belge, 8. mai 1985)).

BG: ruumilise arengu seadus;
ehitajate koja seadus ning
arhitektide ja inseneride kojad projekteerimisseaduses.

CY: seadus nr 41/1962;
seadus nr 224/1990 ning
seadus nr 29(I)/2001.

CZ: seadus nr 360/1992 Coll. ehituskonstruksioonide valdkonnas töötavate volitatud arhitektide ja volitatud inseneride ja tehnikute kutsealal tegutsemise kohta.

FR: Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales;
Décret 95-129 du 2 février 1995 relatif à l'exercice en commun de la profession d'architecte sous forme de société en participation;

Décret 92-619 du 6 juillet 1992 relatif à l'exercice en commun de la profession d'architecte sous forme de société d'exercice libéral à responsabilité limitée SELARL, société d'exercice libéral à forme anonyme SELAFA, société d'exercice libéral en commandite par actions SELCA; ning

Loi 77-2 du 3 janvier 1977, artiklid 12, 13 ja 14.

HR: seadus arhitekti- ja inseneritegevuse kohta füüsilise planeerimise ja ehituse valdkonnas (Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne nr 152/08, nr 49/11 ja nr 25/13) ning 12. detsembri 2013. aasta ruumilise planeerimise seadus (011-01/13-01/291).

HU: 1996. aasta seadus nr LVIII arhitektide ja inseneride kutsekodade kohta.

IT: kuninglik dekreet nr 2537/1925 arhitekti ja inseneri elukutse reguleerimise kohta; seadus nr 1395/1923 ning Vabariigi Presidendi dekreet nr 328/2001.

SK: seadus nr 138/1992 arhitektide ja inseneride kohta, artiklid 3, 15, 15a, 17a ja 18a.

Reservatsioon nr 3 – kutseteenused (tervishoiuga seotud kutsealad ja farmaatsiatoodete jaemüük)

Sektor – allsektor:	kutseteenused – meditsiini- (sealhulgas psühholoogi-) ja hambaraviteenused; ämmaemanda-, meditsiiniõe-, füsioterapeudi- ja parameedikuteenused; veterinaarteenused; ravimite ning meditsiini- ja ortopeediakaupade jaemüük ning muud apteekriteenused
Tegevusala liigitus:	CPC 9312, 93191, 932, 63211
Reservatsiooni liik:	turulepääs võrdne kohtlemine enamsoodustusrežiim kõrgem juhtkond ja juhatus
Jaotis:	investeermise liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus
Valitsustasand:	EL/liikmesriik (kui ei ole sätestatud teisiti)

Kirjeldus:

- a) meditsiini-, hambaravi-, ämmaemanda-, meditsiiniõe-, füsioterapeudi- ja parameedikuteenused (CPC 852, 9312, 93191)**

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

IT: psühholoogiteenuste osutamisel kohaldatakse Euroopa Liidu kodakondsuse nõuet; välisriigi spetsialistidel võidakse lubada töötada oma kutsealal vastastikkuse tingimusel (CPC 9312 osa).

Meetmed:

IT: seadus nr 56/1989 psühholoogi elukutse kohta.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs, võrdne kohtlemine:

CY: meditsiini-, hambaravi-, ämmaemanda-, meditsiiniõe-, füsioterapeudi- ja parameedikuteenuste osutamise suhtes kohaldatakse Küprose kodakondsus- ja elukohanõuet.

Meetmed:

CY: arstide registreerimise seadus (250. peatükk);
hambaarstide registreerimise seadus (249. peatükk);
seadus nr 75(I)/2013 – podoloogid;
seadus nr 33(I)/2008 – meditsiinifüüsika;
seadus nr 34(I)/2006 – töötervishoiu terapeudid;
seadus nr 9(I)/1996 – hambatehnikud;
seadus nr 68(I)/1995 – psühholoogid;
seadus nr 16(I)/1992; seadus nr 23(I)/2011 – radioloogid/kiiritusraviarstid;
seadus nr 31(I)/1996 – dieedi-/toitumisenõustajad;
seadus nr 140/1989 – füsioterapeudid ning
seadus nr 214/1988 – meditsiiniõed.

DE (kohaldatakse ka piirkondlikul valitsustasandil): seoses kutsealal registreerimisega võidakse kehtestada geograafilised piirangud, mis kehtivad nii kodanikele kui ka mittekodanikele.

Arstid (sealhulgas psühholoogid, füsioterapeudid ja hambaarstid) peavad registreerima end kohustusliku tervisekindlustusega hõlmatud teenuseid pakkuvate arstide või hambaarstide piirkondlikes liitudes (kassenärztliche või kassenzahnärztliche Vereinigungen), kui nad soovivad ravida haigekassa kindlustatud patsiente. Sellel registreerimisel võidakse kohaldada kvantitatiivseid piiranguid, lähtudes arstide piirkondlikust jaotumisest. Hambaarstidele see piirang ei kehti. Registreerimine on vajalik vaid riiklikus tervishoiusüsteemis tegutsevatele arstidele. Kõnealuste teenuste osutamiseks nõutava õigusliku vormi suhtes võidakse kohaldada mittediskrimineerivaid piiranguid (SGB V § 95).

MeditSiini-, hambaravi- ja ämmaemandateenuseid võivad osutada üksnes füüsilised isikud. Võidakse kohaldada tegevuskohanõudeid.

Telemeditsiiniteenuseid võib osutada üksnes seoses baasraviga, mille raames patsient kohtub eelnevalt arstiga. Info- ja kommunikatsiooniteenuste pakkujate arv võib olla piiratud, et tagada koostalitlus, ühilduvus ja vajalikud ohutusstandardid. Seda kohaldatakse mittediskrimineerival viisil (CPC 9312, 93191).

Meetmed:

Bundesärzteordnung (föderaalne arstiseadus);

Gesetz über die Ausübung der Zahnheilkunde;

Gesetz über die Berufe des Psychologischen Psychotherapeuten und des Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (16. juuli 1998. aasta seadus psühhoteraapiateenuste pakumise kohta);

Gesetz über die berufsmäßige Ausübung der Heilkunde ohne Bestallung;

Gesetz über den Beruf der Hebamme und des Entbindungspflegers;

Gesetz über die Berufe in der Krankenpflege;

§ 7 Absatz 3 Musterberufsordnung fuer Aerzte (arsti kutse-eetika koodeks);

§ 95, § 99 et seq. Sozialgesetzbuch V (SGB V, sotsiaalkindlustusseadustiku V raamat) (kohustuslik tervisekindlustus);

§ 1 Absatz 2 ja Absatz 5 Hebammengesetz (ämmaemandaseadus), § 291b Sozialgesetzbuch V (SGB V, sotsiaalkindlustusseadustiku V raamat) e-tervishoiuteenuste osutajate kohta;

Heilberufekammergesetz des Landes Baden-Württemberg in der Fassung of 16. 03. 1995 (GBl. BW of 17.05.1995 S. 314);

Gesetz über die Berufsausübung, die Berufsvertretungen und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufe-Kammergesetz – HKaG) Bayern, 06.02.2002 (BAY GVBl 2002, lk 42);

Gesetz über die Kammern und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Apotheker, Psychologischen Psychotherapeuten und Kinder- und Jugendpsychotherapeuten (Berliner Kammergesetz), 04.09.1978 (Berliner GVBl. lk 1937, rev. lk 1980);

§ 31 Heilberufsgesetz Brandenburg (HeilBerG), 28.04.2003;

Bremisches Gesetz über die Berufsvertretung, die Berufsausübung, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Psychotherapeuten, Tierärzte und Apotheker (Heilberufsgesetz – HeilBerG), 12.05.2005;

§ 29 Heilberufsgesetz (HeilBG NRW), 09.05.2000;

§ 20 Heilberufsgesetz (HeilBG Rheinland-Pfalz), 07.02.2003;

Gesetz über Berufsausübung, Berufsvertretungen und Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder und Jugendlichenpsychotherapeuten im Freistaat (Sächsisches

Heilberufekammergesetz – SächsHKaG), 24.05.1994 (SächsGVBl., lk 935);

Gesetz über die öffentliche Berufsvertretung, die Berufspflichten, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte/ Ärztinnen, Zahnärzte/ Zahnärztinnen, psychologischen Psychotherapeuten/ Psychotherapeutinnen und Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten/-psychotherapeutinnen, Tierärzte/Tierärztinnen und Apotheker/Apothekerinnen im Saarland (Saarländisches Heilberufekammergesetz – SHKG), 19.11.2007; ning

Thüringer Heilberufegesetz of 29. Januar 2002 (GVBl 2002, 125).

b) Veterinaarteenused (CPC 932)

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine:

PL: Poola territooriumil viibiva veterinaararsti kutsealal tegutsemiseks peavad isikud, kes ei ole Euroopa Liidu kodanikud, läbima Poola veterinaararstide koja poolt korraldatud poolakeelse eksami.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs, võrdne kohtlemine:

FR: veterinaarteenuste osutamiseks on vaja täita EMP riigi kodakondsusnõue, ent asjaomasest nõudest võib vastastikkuse põhimõtte rakendamisel loobuda. Veterinaarteenuseid osutavate äriühingute puhul on lubatud kolm õiguslikku vormi (SEP (société en participation)); SCP (Société civile professionnelle); ja SEL (Société d'exercice liberal).

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs, võrdne kohtlemine:

CY: veterinaarteenuste osutamise suhtes kohaldatakse kodakondsus- ja elukohanõuet.

EL: veterinaarteenuste osutamiseks peab olema EMP riigi või Šveitsi kodakondsus.

ES: ametiühingu liikmeks astumine on vajalik kutsealal tegutsemiseks ja selle suhtes kohaldatakse Euroopa Liidu kodakondsusnõuet, millest võib kahepoolse töölepingu alusel loobuda. Veterinaarteenuseid võivad osutada üksnes füüsilised isikud.

HR: Horvaatia Vabariigis tohivad piiriüleseid veterinaarteenuseid osutada üksnes füüsilised ja juriidilised isikud, kes on asutatud veterinaartegevuseks mõnes Euroopa Liidu liikmesriigis. Üksnes Euroopa Liidu kodanikel on lubatud luua veterinaaripraksis Horvaatia Vabariigis.

HU: Veterinaarteenuste osutamiseks peab olema Ungari veterinaararstide koja liige, mille suhtes kohaldatakse EMP riigi kodakondsusnõuet. Asutamisloa väljastamisel kohaldatakse majandusvajaduste testi. Põhikriteeriumid: sektoris valitsevad tööturutingimused.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs:

CZ: Veterinaarteenuste osutamiseks on nõutav füüsiline kohalolek territooriumil.

DE (kohaldatakse ka piirkondlikul valitsustasandil): Veterinaarteenuseid võivad osutada üksnes füüsilised isikud. Telemeditsiiniteenuseid võib osutada üksnes seoses baasraviga, mille raames patsient kohtub eelnevalt veterinaariga.

DK ja **NL**: Veterinaarteenuseid võivad osutada üksnes füüsilised isikud.

IE: Veterinaarteenuseid võivad osutada üksnes füüsilised isikud või partnerlused.

IT ja **PT**: Veterinaarteenuste osutamiseks peab olema täidetud elukohanõue.

LV: Veterinaarteenuseid võivad osutada üksnes füüsilised isikud.

SI: Sloveenia Vabariigis tohivad piiriüleseid veterinaarteenuseid osutada üksnes füüsilised ja juriidilised isikud, kes on asutatud veterinaartegevuseks mõnes Euroopa Liidu liikmesriigis.

SK: Kutseala registreerimise suhtes kojas, mis on vajalik kutsealal töötamiseks, kohaldatakse EMP riigi elukohanõuet. Veterinaarteenuseid võivad osutada üksnes füüsilised isikud.

UK: Veterinaarteenuseid võivad osutada üksnes füüsilised isikud või partnerlused.

Veterinaarkirurgia jaoks on nõutav füüsiline kohalolek. Veterinaarkirurgiaga võivad tegeleda need veterinaarid, kes on Kuningliku Veterinaarkirurgide Kolleegiumi liikmed.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine ja piiriülene teenustekaubandus – võrdne kohtlemine:

AT: Veterinaarteenuseid võivad osutada üksnes EMP riikide kodanikud. EMPsse mittekuuluva riigi kodanike puhul loobutakse kodakondsusnõudest, kui asjaomase EMPsse mittekuuluva riigiga on sõlmitud Euroopa Liidu kokkulepe, millega nähakse veterinaarteenuste valdkonnas ette võrdne kohtlemine investeerimisel ja piiriüleses kaubanduses.

Meetmed:

AT: Tierärztegesetz (veterinaarseadus), BGBl. Nr. 16/1975, §3 (2) (3).

CY: Seadus nr 169/1990.

CZ: seadus nr 166/1999 Coll. (veterinaarseadus), § 58–63, 39; ning seadus nr 381/1991 Coll. (Tšehhi Vabariigi veterinaarkirurgide koja kohta), § 4.

DE: Föderaalne veterinaararstiseadus (Bundes- Tierärzteordnung in der Fassung der Bekanntmachung vom 20. November 1981 (BGBl. I S. 1193).

Piirkondlik tasand:

liidumaade seadused tervishoiutöötajate ja tervishoiutöötajate kodade kohta (Heilberufs- und Kammergesetze der Länder) ning neil põhinevad õigusaktid Baden-Württemberg, Gesetz über das Berufsrecht und die Kammern der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker,

Psychologischen Psychotherapeuten sowie der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufe-Kammergesetz - HBKG) in der Fassung vom 16.03.1995;

Bayern, Gesetz über die Berufsausübung, die Berufsvertretungen und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufe-Kammergesetz – HKaG) in der Fassung der Bekanntmachung vom 06.02.2002;

Berlin, Gesetz über die Kammern und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker, Psychologischen Psychotherapeuten und Kinder- und

Jugendlichenpsychotherapeuten (Berliner Kammergesetz) in der Fassung vom 04.09.1978 (GVBl. S. 1937);

Brandenburg, Heilberufsgesetz (HeilBerG) vom 28.04.2003 (GVBl.I/03, Nr. 07, S.126);

Bremen, Gesetz über die Berufsvertretung, die Berufsausübung, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Psychotherapeuten, Tierärzte und Apotheker (Heilberufsgesetz - HeilBerG) vom 12.05.2005, (Brem.GBl. S. 149);

Hamburg, Hamburgisches Kammergesetz für die Heilberufe (HmbKGGH) vom 14.12.2005
Zum Ausgangs- oder Titeldokument (HmbGVBl. 2005, S. 495);

Hessen, Gesetz über die Berufsvertretungen, die Berufsausübung, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker, Psychologischen Psychotherapeuten und Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten (Heilberufsgesetz) in der Fassung vom 07.02.2003;

Mecklenburg-Vorpommern, Heilberufsgesetz (HeilBerG) vom 22.01.1993 (GVOBl. M-V 1993, S. 62);

Niedersachsen, Kammergesetz für die Heilberufe (HKG) in der Fassung vom 08.12.2000;

Nordrhein-Westfalen, Heilberufsgesetz NRW (HeilBerg) vom 9. Mai 2000 (GV. NRW. 2000 S. 403ff.);

Rheinland-Pfalz, Heilberufsgesetz (HeilBG) vom 20.10.1978;

Saarland, Gesetz Nr. 1405 über die öffentliche Berufsvertretung, die Berufspflichten, die Weiterbildung und die Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte/Ärztinnen, Zahnärzte/Zahnärztinnen, Tierärzte/Tierärztinnen und Apotheker/Apothekerinnen im Saarland (Saarländisches Heilberufekammergesetz - SHKG) vom 11.03.1998;

Sachsen, Gesetz über Berufsausübung, Berufsvertretungen und Berufsgerichtsbarkeit der Ärzte, Zahnärzte, Tierärzte, Apotheker sowie der Psychologischen Psychotherapeuten und der Kinder- und Jugendlichenpsychotherapeuten im Freistaat Sachsen (Sächsisches Heilberufekammergesetz – SächsHKaG) vom 24.05.1994;
Sachsen-Anhalt, Gesetz über die Kammern für Heilberufe Sachsen-Anhalt (KGHB-LSA) vom 13.07.1994 (GVBl. LSA 1994, S. 832);
Schleswig-Holstein, Gesetz über die Kammern und die Berufsgerichtsbarkeit für die Heilberufe (Heilberufekammergesetz - HBKG) vom 29. Februar 1996;
Thüringen, Thüringer Heilberufegesetz (ThürHeilBG) in der Fassung der Bekanntmachung vom 29.01.2002 (GVBl 2002, S. 125); ning
Veterinaararstide kodade kutse-eetika koodeks (Berufsordnungen der Kammern).

DK: 12. septembri 2015. aasta seadus nr 1149 veterinaarkirurgide kohta.

EL: Presidendi dekreet nr 38/2010, ministri otsus nr 165261/IA/2010 (valitsuse ametlik väljaanne 2157/B).

ES: Real Decreto 126/2013, de 22 de febrero, por el que se aprueban los Estatutos Generales de la Organización Colegial Veterinaria Española; artiklid 62 ja 64.

FR: Code rural et de la pêche maritime articles L241-1; L241-2; L241-2-1.

HR: veterinaarseadus (Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne nr 41/07 ja nr 55/11), artiklid 89 ja 106.

HU: 2012. aasta seadus nr CXXVII Ungari veterinaararstide koja ja veterinaarteenuste osutamise kohta.

IE: 2005. aasta veterinaarpraksise seadus.

IT: seadusandlik dekreet nr 233/1946, artiklid 7–9, ning Vabariigi Presidendi dekreet nr 221/1950, § 7.

LV: Veterinaaria seadus.

NL: Wet op de uitoefening van de diergeneeskunde 1990 (WUD).

PL: 21. detsembri 1990. aasta seadus veterinaarkirurgi elukutse ja veterinaarkirurgide kodade kohta.

PT: dekreet-seadus nr 368/91 (veterinaararstide liidu põhikiri).

SI: pravilnik o priznavanju poklicnih kvalifikacij veterinarjev (veterinaararstide kutse kvalifikatsioonide tunnustamise eeskirjad), Uradni list RS, št. (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne) nr 71/2008, nr 7/2011, nr 59/2014 ja nr 21/2016, siseturul osutatavate teenuste seadus, Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 21/2010.

SK: seadus nr 442/2004 erasektori veterinaararstide kohta, artikkel 2.

UK: veterinaarkirurgide seadus (1966).

c) Ravimite ning meditsiini- ja ortopeediakaupade jaemüük ning muud apteekriteenused (CPC 63211)

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus:

AT: Ravimeid ja teatavaid meditsiinikaupu võib avalikkusele müüa üksnes apteegi kaudu. Apteegi pidamiseks on nõutav EMP riigi või Šveitsi Konföderatsiooni kodakondsus. Apteegi rentnikel ja apteegi haldamise eest vastutavatel isikutel peab olema EMP riigi või Šveitsi Konföderatsiooni kodakondsus.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

EL: apteegi pidamiseks on nõutav Euroopa Liidu kodakondsus.

FR: apteegi pidamiseks on nõutav EMP riigi või Šveitsi Konföderatsiooni kodakondsus.
Välisriikide apteekrite suhtes võidakse kohaldada igal aastal kehtestatavat kvooti.

HU: Apteegi pidamiseks on nõutav EMP kodakondsus.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs:

CY: ravimite ning meditsiini- ja ortopeediakaupade jaemüügi ning muude apteekriteenuste (CPC 63211) osutamise suhtes kohaldatakse kodakondsusnõuet.

DE: Et saada apteekrina tegevusluba või avada ravimite ja teatavate meditsiinikaupade avalikkusele müümiseks apteek, peab olema täidetud elukohanõue. Teiste riikide kodanikud või isikud, kes ei ole sooritanud Saksa apteekrieksamit, võivad saada üksnes loa võtta üle apteek, mis on eelneval kolmel aastal juba tegutsenud. Ühe isiku kohta võib olla üks apteek ja kuni kolm haruapteeki. Ravimite ja meditsiinikaupade jaemüügiga võivad tegeleda üksnes füüsilised isikud.

EL: Ravimite ja meditsiinikaupade jaemüügiga võivad tegeleda üksnes apteekri tegevusluba omavad füüsilised isikud ja selliste isikute asutatud äriühingud.

FR: Apteegi avamine peab olema lubatud ja kaubanduslik kohalolek, sealhulgas ravimite kaugmüük üldsusele infoühiskonna teenuste kaudu, peab olema ühes õiguslikus vormis, mis on lubatud riigisisese õiguse kohaselt mittediskrimineerival alusel: anonyme, à responsabilité limitée ou en commandite par actions (SEL), société en noms collectifs (SNC), või üksnes SARL.

IT: apteeki saavad pidada registrisse kantud füüsilised isikud ning juriidilised isikud partnerlusettevõttena, mille iga partner on registreeritud apteeker. Apteekrite kutseregistrisse kandmiseks on nõutav Euroopa Liidu liikmesriigi kodakondsus või elukoht ELi liikmesriigis ja apteekri kutsealal töötamine Itaalias. Vajaliku kvalifikatsiooniga välisriigi kodaniku võib kanda registrisse juhul, kui asjaomane isik on sellise riigi kodanik, millega Itaalia on sõlminud vastastikkuse tingimusel apteekri kutsealal töötamist lubava erilepingu (D. Lgs. CPS nr 233/1946, artiklid 7–9 ja Vabariigi Presidendi dekreet 221/1950, § 3 ja § 7). Uute ja vabade apteekide jaoks antakse luba pärast avalikku konkurssi. Avalikul konkursil saavad osaleda üksnes apteekrite registrisse (albo) kantud Euroopa Liidu liikmesriikide kodanikud.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs:

ES: Ravimite ja meditsiinikaupade jaemüügiga võivad tegeleda üksnes apteekri tegevusluba omavad füüsilised isikud. Iga farmatseut võib taotleda vaid ühe litsentsi.

ES, HR, HU, IT ja PT: Asutamisloa väljastamisel kohaldatakse majandusvajaduste testi. Põhikriteeriumid: rahvastikutihedus ja apteekide paiknemise tihedus piirkonnas.

LU: Ravimite ja meditsiinikaupade jaemüügiga võivad tegeleda üksnes füüsilised isikud.

MT: Apteegile tegevusloa väljastamise suhtes kohaldatakse konkreetseid piiranguid. Ühegi isiku nimel ei tohi olla linnas või külas üle ühe tegevusloa (apteegi tegevusluba käsitlevate eeskirjade (LN 279/07) 5. eeskirja punkt 1), välja arvatud juhul, kui asjaomases linnas või külas ei ole rohkem taotlusi (apteegi tegevusluba käsitlevate eeskirjade (LN 279/07) 5. eeskirja punkt 2).

PT: Äriühingutes, kus kapitali esindavad aktsiad, peavad aktsiad olema nimiväärtusega. Ükski isik ei tohi omada, käitada või hallata otseselt või kaudselt samal ajal rohkem kui nelja apteeki.

SI: Sloveenia apteekide võrgustik koosneb avalik-õiguslikest farmaatsiaasutustest, mis kuuluvad omavalitsustele või kontsessiooni alusel erafarmatseutidele (enamusosanik peab olema ametilt farmatseut). Retseptiravimite postimüük on keelatud.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine:

LV: Et alustada iseseisvat tööd apteegis, peab välisriigi apteeker või apteekri assistent, kes on saanud hariduse riigis, mis ei ole Euroopa Liidu liikmesriik või EMP riik, töötama vähemalt aasta apteegis apteekri järelevalve all.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs, võrdne kohtlemine:

BG ja EE: Ravimeid ja teatavaid meditsiinikaupu võib avalikkusele müüa üksnes apteegi kaudu.

BG: ravimite postimüük on keelatud. Apteekrite suhtes kohaldatakse alalise elukoha nõuet. Apteekide juhatajad peavad olema kvalifitseeritud apteekrid ja võivad töötada juhatajana üksnes selles apteegis, milles nad ise töötavad. Kehtestatud on kvoot, millega reguleeritakse ühele isikule kuuluvate apteekide arvu.

EE: Ravimite postimüük ja internetist tellitud ravimite tarnimine posti teel või kiirkullerteenuse kaudu on keelatud. Asutamisloa väljastamisel kohaldatakse majandusvajaduste testi. Põhikriteeriumid: rahvastikutihedus ja apteekide paiknemise tihedus piirkonnas.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs ja piiriülene teenustekaubandus –
turulepääs:

SK: Et saada apteekrina tegevusluba või avada ravimite ja teatavate meditsiinikaupade avalikkusele müümiseks apteek, peab olema täidetud elukohanõue.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs

DK: Ravimite ja meditsiinikaupade jaemüügiga võivad tegeleda üksnes füüsilised isikud, kellele on Taani ravimiamet andnud apteekri tegevusloa.

Meetmed:

AT: Apothekengesetz (apteegiseadus), RGeBl. Nr. 5/1907, mida on muudetud, §§ 3, 4, 12; Arzneimittelgesetz (ravimiseadus), BGBl. Nr. 185/1983, mida on muudetud, §§ 57, 59, 59a; ning

Medizinproduktegesetz (meditsiinitoodete seadus), BGBl. Nr. 657/1996 (muudetud), § 99.

BG: inimmeditsiinis kasutatavate ravimite seadus, artiklid 146, 161, 195, 222, 228.

CY: Farmaatsiatoodete ja mürgiste ainete seadus (254. peatükk).

DE: § 2 paragraph 2, § 11a Apothekengesetz (Saksamaa apteegiseadus);
§§ 43 paragraph. 1, 73 paragraph. 1 Nr. 1a, Arzneimittelgesetz (Saksamaa ravimiseadus); ning
§ 11 Abs. 2 und 3 Medizinproduktegesetz, Verordnung zur Regelung der Abgabe von
Medizinprodukten.

DK: Apotekerloven (Taani apteegiseadus) LBK nr 1040, 3. september 2014.

EE: ravimiseadus, RT I 2005, 2, 4; § 29 (2) ning tervishoiuteenuse korraldamise seadus, RT I
2001, 50, 284.

EL: seadus nr 5607/1932, mida on muudetud seadustega nr 1963/1991 ja nr 3918/2011.

ES: Ley 16/1997, de 25 de abril, de regulación de servicios de las oficinas de farmacia (25.
aprilli 1997. aasta seadus nr 16 apteegiteenuste reguleerimise kohta), artiklid 2, 3.1 ning
Real Decreto Legislativo 1/2015, de 24 de julio por el que se aprueba el Texto refundido de la
Ley de garantías y uso racional de los medicamentos y productos sanitarios (Ley 29/2006).

FR: Code de la santé publique, articles L4221-1, L4221-13, L5125-10; ning
Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales, modifiée par
les lois 2001-1168 du 12 décembre 2001 et 2008-776 du 4 août 2008 (seadus nr 90-1258, mis
käsitleb vabakutselisena tegutsemist äriühingu vormis), ning Lois 2011-331 du 28 mars 2011
et 2015-990 du 6 août 2015.

HR: tervishoiuseadus (Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne nr 150/08, nr 71/10, nr 139/10,
nr 22/11, nr 84/11, nr 12/12, nr 70/12 ja nr 144/12).

HU: 2006. aasta seadus XCVIII ravimite ja meditsiiniliste abivahendite usaldusväärse ja
majanduslikult teostatava tarnimise üldsätete ning ravimite turustamise kohta.

IT: seadus nr 362/1991, artiklid 1, 4, 7 ja 9;
seadusandlik dekreet nr 233/1946, artiklid 7–9 ning
Vabariigi Presidendi dekreet nr 221/1950, § 3 ja § 7).

LU: Loi du 4 juillet 1973 concernant le régime de la pharmacie (annex a043);
Règlement grand-ducal du 27 mai 1997 relatif à l'octroi des concessions de pharmacie (annex
a041); ning
Règlement grand-ducal du 11 février 2002 modifiant le règlement grand-ducal du 27 mai
1997 relatif à l'octroi des concessions de pharmacie (annex a017).

LV: ravimiseadus, § 38.

MT: apteegi tegevusluba käsitlevad eeskirjad (LN279/07), mis on välja antud meditsiiniseaduse alusel (458. peatükk).

PT: dekreet-seadus nr 307/2007, artiklid 9, 14 ja 15 ning määrus nr 1430/2007.

SI: apteegiteenuste seadus (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 85/2016) ning ravimiseadus (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 17/2014).

SK: seadus nr 362/2011 ravimite ja meditsiiniseadmete kohta, artikkel 35a, ning seadus nr 578/2004 tervishoiuteenuste pakkujate, meditsiinitöötajate ja kutseorganisatsioonide kohta.

Reservatsioon nr 4 – teadus- ja arendusteenused

Sektor – Teadus- ja arendusteenused

allsektor:

Tegevusala CPC 851, 853

liigitus:

Reservatsiooni turulepääs

liik: võrdne kohtlemine

Jaotis: investeerimise liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Valitsustasand: EL/liikmesriik (kui ei ole sätestatud teisiti)

Kirjeldus:

Euroopa Liit: Riigi rahastatavate teadus- ja arendusteenuste korral, mille jaoks eraldab Euroopa Liidu tasandil rahalisi vahendeid Euroopa Liit, võib ainuõigusi või lube anda üksnes Euroopa Liidu liikmesriikide kodanikele ja Euroopa Liidu juriidilistele isikutele, kelle registrijärgne asukoht, juhatuse asukoht või peamine tegevuskoht asub Euroopa Liidus (CPC 851, 853).

Riigi rahastatavate teadus- ja arendusteenuste puhul, mille jaoks eraldab rahalisi vahendeid liikmesriik, võib ainuõigusi või lube anda üksnes asjaomase Euroopa Liidu liikmesriigi kodanikele ning asjaomase liikmesriigi juriidilistele isikutele, kelle peakontor asub asjaomases liikmesriigis (CPC 851, 853).

Käesolev reservatsioon ei piira riigihanke välistamist lepinguosalise poolt või subsiidiume, millele on osutatud artikli 8.14 lõigu 2 alapunktides c ja e ning artikli 8.12 lõigetes 5 ja 6.

Meetmed:

Euroopa Liit: Kõik olemasolevad ja tulevased ELi teadusuuringute või innovatsiooni raamprogrammid, sealhulgas Horisont 2020 raamprogrammi osalemiseeskirjad ning määrused, mis on seotud ühiste tehnoloogiaalgatuste, artikli 185 kohaste otsuste ning Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudiga (EIT), samuti olemasolevad ja tulevased riiklikud, piirkondlikud või kohalikud teadusprogrammid.

Reservatsioon nr 5 – kinnisvarateenused

Sektor – kinnisvarateenused
allsektor:

Tegevusala CPC 821, 822
liigitus:

Reservatsiooni turulepääs
liik: võrdne kohtlemine

Jaotis: investeerimise liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Valitsustasand: EL/liikmesriik (kui ei ole sätestatud teisiti)

Kirjeldus:

CY: kinnisvarateenuste osutamisel kohaldatakse kodakondsus- ja elukohanõuet.

CZ: Tšehhi Vabariigis kohaldatakse füüsiliste isikute suhtes elukohanõuet ja juriidiliste isikute suhtes tegevuskohanõuet, et saada kinnisvarateenuste osutamiseks vajalik litsents.

PT: füüsiliste isikute suhtes kohaldatakse EMP riigi elukohanõuet. juriidilise isiku asukoht peab olema EMP riigis.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs, võrdne kohtlemine:

DK: Taani territooriumil viibiv füüsiline isik võib kasutada kinnisvarateenuste osutamisel kinnisvaramaakleri ametinimetust üksnes juhul, kui ta on volitatud kinnisvaramaakler, kes on kantud Taani kaubandus- ja ettevõtlusameti kinnisvaramaaklerite registrisse. Seaduses on sätestatud, et taotluse esitaja peab olema Taani, Euroopa Liidu, EMP riigi või Šveitsi elanik.

Kinnisvara müügi seadust kohaldatakse üksnes kinnisvarateenuste osutamisel tarbijatele. Lisaks ei kohaldata kinnisvara müümise seadust kinnisvara rentimise suhtes (CPC 822).

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs:

HR: Kinnisvarateenuste osutamiseks on nõutav kaubanduslik kohalolek EMP riigis.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine,
enamsoodustusrežiim:

SI: kui Jaapan lubab Sloveenia kodanikel ja ettevõtjatel pakkuda kinnisvaramaakleri teenuseid, lubab Sloveenia Jaapani kodanikel ja ettevõtjatel pakkuda samadel tingimustel kinnisvaramaakleri teenuseid, kui on täidetud järgmised nõuded: isikul on õigus tegutseda kinnisvaramaaklerina päritoluriigis, esitatud on tõend selle kohta, et isik on kriminaalkorras karistamata, ja isik on kantud (Sloveenia) pädevas ministeeriumis kinnisvaramaaklerite registrisse.

Meetmed:

CY: kinnisvaraagentide seadus nr 71(1)/2010.

CZ: kauplemisslubade seadus.

DK: lov om omsætning af fast ejendom, 2014 (2014. aasta kinnisvara müügi seadus).

HR: kinnisvaramaakleri tegevuse seadus (Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne nr 107/07 ja nr 144/12), artikkel 2.

PT: dekreet-seadus nr 211/2004 (artiklid 3 ja 25), muudetud ja uuesti avaldatud dekreet-seadusega nr 69/2011.

SI: kinnisvarabüroode seadus.

Reservatsioon nr 6 – äriteenused

Sektor – allsektor:	äriteenused – ilma juhita sõidukite rentimise või kasutusrendi teenused; juhtimisalase nõustamisega seotud teenused; tehniline kontroll ja analüüs; seonduvad teadusliku ja tehnilise nõustamise teenused; põllumajandusega seotud teenused; turvateenused; tööjõu vahendamise teenused; kirjaliku ja suulise tõlke teenused ning muud äriteenused
Tegevusala liigitus:	ISIC Rev. 37, CPC 612 osa, 621 osa, 625 osa, 831, 85990 osa, 86602, 8675, 8676, 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209, 87901, 87902, 87909, 88, 893 osa
Reservatsiooni liik:	turulepääs võrdne kohtlemine enamsoodustusrežiim kõrgem juhtkond ja juhatus
Jaotis:	Investeeringud ja piiriülene teenustekaubandus
Valitsustasand:	EL/liikmesriik (kui ei ole sätestatud teisiti)

Kirjeldus:

a) Ilma juhita sõidukite rentimise või kasutusrendi teenused (CPC 83103, CPC 831)

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

SE: Rootsi lipu all sõitmiseks tuleb laeva välisosalusel puhul tõendada Rootsi domineerivat tegevusmõju. Rootsi domineeriv mõju tähendab seda, et laeva käitamine toimub Rootsist. Välislaeva puhul võidakse teha sellest eeskirjast erand, kui laeva on võtnud rendile või kasutusrendile Rootsi juriidiline isik laevapereta prahtimise lepingu alusel. Erandi tegemiseks tuleb laevapereta prahtimise leping, milles on sätestatud, et prahtija võtab täieliku vastutuse rendi või kasutusrendi objektiks oleva laeva käitamise ja meeskonna eest, esitada Rootsi veeteede ametile. Lepingu kehtivusaeg peaks olema vähemalt 1–2 aastat (CPC 83103).

Meetmed:

SE: sjölag (mereseadus) (1994:1009), 1. peatükk, § 1.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

SE: ilma juhita autode ja teatavate maastikusõidukite (terrängmotorfordon) rendi ja kasutusrendi teenuste osutajad peavad, juhul kui rendi- või liisinguperiood on lühem kui üks aasta, määrama isiku, kes vastutab muu hulgas selle eest, et tegevus toimub kehtivate eeskirjade ja õigusaktide kohaselt ning et järgitakse liiklusohutuse eeskirju. Vastutav isik peab elama Rootsis (CPC 831).

Meetmed:

SE: Lag (1998: 424) om biluthyrning (autode rentimise ja kasutusrendi seadus).

b) Sõidukite rentimise või kasutusrendi teenused ja muud lennundusega seotud äriteenused

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine,
enamsoodustusrežiim ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs, võrdne kohtlemine,
enamsoodustusrežiim:

Euroopa Liit: Euroopa Liidu lennuettevõtja poolt kasutatavate õhusõidukite ilma meeskonnata rentimise või kasutusrendile andmise (kuivrendileping) suhtes ei kohaldata kehtivaid õhusõidukite registreerimise nõudeid. Kuivrendilepingu korral, kus Euroopa Liidu lennuettevõtja on osapool, kohaldatakse Euroopa Liidu või riigisisese õiguse nõudeid lennundusohutuse kohta, nagu eelnev heakskiit ja muud tingimused, mida kohaldatakse kolmandate riikide registreeritud õhusõidukite kasutamise suhtes. Õhusõiduki registreerimiseks võib olla nõutav, et õhusõiduki omanik oleks kas kindlatele kodakondsusnõuetele vastav füüsiline isik või kindlatele kapitaliomandi- ja kontrollinõuetele vastav ettevõtja (CPC 83104).

Kui arvutipõhise ettetellimissüsteemi teenuse osutajad, kes tegutsevad väljaspool Euroopa Liitu, ei võimalda Euroopa Liidu lennuettevõtjatele Euroopa Liidus tagatud kohtlemisega võrdväärset (mittediskrimineerivat) kohtlemist või kui lennuettevõtjad, kes tegutsevad väljaspool Euroopa Liitu, ei võimalda Euroopa Liidu arvutipõhise ettetellimissüsteemi teenuse osutajatele Euroopa Liidus tagatud kohtlemisega võrdväärset kohtlemist, võib võtta meetmeid tagamaks, et arvutipõhise ettetellimissüsteemi teenuste osutajad Euroopa Liidus võimaldavad väljaspool Euroopa Liitu tegutsevatele lennuettevõtjatele või Euroopa Liidu lennuettevõtjad võimaldavad väljaspool Euroopa Liitu tegutsevatele arvutipõhise ettetellimissüsteemi teenuste osutajatele võrdväärset kohtlemist.

Meetmed:

Euroopa Liit: Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. septembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1008/2008 ühenduses lennuteenuste osutamist käsitlevate ühiseeskirjade kohta (uuestisõnastamine); ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. jaanuari 2009. aasta määrus (EÜ) nr 80/2009 toimimisjuhendi kohta arvutipõhiste ettetellimissüsteemide puhul ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 2299/89.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine ja piiriülene
teenustekaubandus – turulepääs, võrdne kohtlemine

BE: Eralennuki (tsiviilotstarbelise), mis kuulub füüsilistele isikutele, kes ei ole Euroopa Liidu liikmesriigi või EMP riigi kodanikud, võib registreerida üksnes juhul, kui asjaomaste isikute peamine või alaline elukoht on olnud Belgias ilma katkestusteta vähemalt üks aasta.

Eralennuki (tsiviilotstarbelise), mis kuulub välisriikide juriidilistele isikutele, kes ei ole asutatud kooskõlas Euroopa Liidu liikmesriigi või EMP riigi õigusega, võib registreerida üksnes juhul, kui asjaomaste juriidiliste isikute tegevuskoht, agentuur või büroo on olnud Belgias ilma katkestusteta vähemalt üks aasta (CPC 83104).

Meetmed:

BE: Arrêté Royal du 15 mars 1954 réglementant la navigation aérienne.

c) Juhtimisalase nõustamisega seotud teenused, vahekohtu- ja lepitusteenused (CPC 86602)

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

HU: Vahendustegevuseks (vahekohtu- ja lepitusteenuste pakkumiseks) on nõutav registrisse vastuvõtmises väljenduv kohtusüsteemi eest vastutava ministri luba, mille võib anda üksnes Ungaris elavatele füüsilistele isikutele või Ungaris asutatud juriidilistele isikutele.

Meetmed:

HU: 2002. aasta seadus nr LV vahendamise kohta.

d) Tehniliste katsete ja analüüsi teenused (CPC 8676)

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs, võrdne kohtlemine:

CY: Keemiku- ja bioloogiteenuste osutamiseks on nõutav Euroopa Liidu liikmesriigi kodakondsus.

FR: bioloogi kutsealal võivad töötada üksnes füüsilised isikud, kelle suhtes kohaldatakse EMP riigi kodakondsusnõuet.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

BG: Seonduvate teadusliku ja tehnilise nõustamise teenuste piirüleseks osutamiseks peab olema tegevuskoht Bulgaarias vastavalt Bulgaaria kaubandusseadusele ja ettevõtte tuleb registreerida äriregistris.

Maantesõidukite tehnoseisundi korrapäraseks kontrollimiseks peaks isik olema registreeritud vastavalt Bulgaaria äriseadusele või kasumit mittetaotlevate juriidiliste isikute seadusele või olema registreeritud mõnes teises Euroopa Liidu liikmesriigis või EMP riigis.

Õhu ja vee koostise ja puhtuse kontrollimist ja analüüsimist võib teostada üksnes Bulgaaria keskkonna- ja veeministeerium või selle ametid kooskõlas Bulgaaria Teaduste Akadeemiaga.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs, võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

IT: Bioloogide, keemiaanalüütikute, agronoomide ja kutsealal periti agrari töötajate korral on nõutav elukoht ja kandmine kutseregistrisse. Kolmandate riikide kodanikud kantakse registrisse vastastikkuse tingimusel.

Meetmed:

BG: toodete tehniliste nõuete seadus;

mõõtmisseadus;

nõuetelevastavust kontrollivate asutuste riikliku akrediteerimise seadus;

puhta välisõhu seadus ning

veeseadus, määrus N-32 maanteeõidukite tehnoseisundi korrapärase kontrollimise kohta.

CY: 1988. aasta keemikute registreerimise seadus (nr 157/1988), mida on muudetud seadustega nr 24(I)/1992 ja nr 20(I)/2004 ning seadus nr 157/1988.

FR: Articles L 6213-1 à 6213-6 du Code de la Santé Publique.

IT: Bioloogid, keemiaanalüütikud: seadus nr 396/1967 bioloogi elukutse kohta; ja kuninglik dekreet nr 842/1928 keemiaanalüütiku elukutse kohta.

e) nendega seotud teadusliku ja tehnilise nõuande teenused (CPC 8675)

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs, võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

IT: Geoloogide registrisse kandmiseks, mis on vajalik mõõdistaja või geoloogina kaevanduste uurimise ja käitamisega jms seotud teenuste pakkumiseks, on nõutav elukoht või kutsetegevuse asukoht Itaalias. Kutsealal töötamiseks on vajalik Euroopa Liidu liikmesriigi kodakondsus; välisriikide kodanikke võidakse siiski kanda registrisse vastastikkuse tingimusel.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs, võrdne kohtlemine:

BG: Ametialaselt pädev organ on isik (füüsiline või juriidiline), kes võib täita katastrimõõdistamise, geodeesia ja kartograafiaga seotud ülesandeid. Juriidiline isik peab olema asutatud EMP riigis või Šveitsis ning füüsilisel isikul, kes teeb maakoore liikumise uurimisel geodeesia, katastrimõõdistamise ja kartograafiaga seotud töid, peab olema EMP riigi või Šveitsi kodakondsus.

CY: asjaomaste teenuste osutamise suhtes kohaldatakse kodakondsusnõuet.

FR: Mõõdistamisele juurdepääsu võimaldavad õiguslikud vormid on üksnes SEL (anonyme, à responsabilité limitée ou en commandite par actions), SCP (société civile professionnelle), SA ja SARL (sociétés anonymes, à responsabilité limitée). Välisinvestoritel peab olema uurimis- ja geoloogilise luure teenuste osutamiseks eriluba.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs:

HR: Põhilisi geoloogia-, geodeesia- ja kaevandamisalaseid nõustamisteenuseid ning nendega seonduvaid keskkonnakaitsealaseid nõustamisteenuseid võib Horvaatia territooriumil osutada üksnes koos kohalike juriidiliste isikutega või nende kaudu.

Meetmed:

BG: Katastri ja omandiregistri seadus; ning
Geodeesia ja kartograafia seadus.

CY: Seadus nr 224/1990.

FR: Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales, modifiée par les lois 2001-1168 du 12 décembre 2001 et 2008-776 du 4 août 2008.

HR: Määrus, mis käsitleb juriidilistele isikutele keskkonnakaitsealaseks kutsetegevuseks heakskiidu andmisel kohaldatavaid nõudeid (Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne nr 57/10), artiklid 32–35.

IT: Geoloogid: seadus nr 112/1963, artiklid 2 ja 5; Vabariigi Presidendi dekreet 1403/1965, artikkel 1.

f) Põllumajandusega seotud teenused (CPC 88 osa)

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs, võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

IT: Bioloogide, keemiaanalüütikute, agronoomide ja kutsealal periti agrari töötajate korral on nõutav elukoht ja kandmine kutseregistrisse. Kolmandate riikide kodanikud kantakse registrisse vastastikkuse tingimusel.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs:

PT: Bioloogi, keemiaanalüütiku ja agronoomi kutsealal võivad töötada üksnes füüsilised isikud.

Meetmed:

IT: Agronoomid: seadus nr 3/1976 agronoomielukutse ja kutseala periti agrari kohta ning seadus nr 434/1968, mida on muudetud seadusega nr 54/1991.

PT: dekreet-seadus nr 119/92;
seadus nr 47/2011 ning
dekreet-seadus nr 183/98.

g) Turvateenused (CPC 87302, 87303, 87304, 87305, 87309)

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs, võrdne kohtlemine:

EE: turvateenuste osutamise ja turvatöötajate suhtes kohaldatakse elukohanõuet.

IT: Turvateenuste osutamiseks ja väärisesemete transpordiks on nõutav Euroopa liidu liikmesriigi kodakondsus ja elukoht Euroopa Liidu liikmesriigis.

PT: Välisriigi teenuseosutajal ei ole lubatud osutada piiriüleselt turvateenuseid.

Spetsialistide suhtes kohaldatakse kodakondsusnõuet.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine ja piiriülene
teenustekaubandus – turulepääs:

DK: turvateenuse osutamise luba taotlevate üksikisikute ning turvateenuse osutamise luba taotlevate juriidiliste isikute juhtide ja enamiku juhatuse liikmete suhtes kehtib elukohanõue. Elukohanõuet ei kohaldata siiski juhtudel, mis on sätestatud rahvusvahelistes lepingutes või justiitsministri määrustes.

Meetmed:

DK: Lovbekendtgørelse 2016-01-11 nr 112 om vagtvirksomhed.

EE: Turvaseadus § 21, § 43.

IT: seadus nr 773/1931 avaliku julgeoleku kohta (TULPS), artiklid 133–141; kuninglik dekreet nr 635/1940, artikkel 257.

PT: Seadus nr 34/2013; ning
Määrus 273/2013.

h) Tööjõu vahendamise teenused (CPC 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209)

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs, võrdne kohtlemine (kohaldatakse ka piirkondlikul valitsustasandil):

BE: Flaami piirkond: Väljaspool EMPd peakontorit omav äriühing peab tõendama, et ta osutab oma päritoluriigis tööjõu vahendamise teenuseid. Vallooni piirkond: tööjõu vahendamise teenuseid peab osutama kindlat liiki juriidiline isik (régulièrement constituée sous la forme d'une personne morale ayant une forme commerciale, soit au sens du droit belge, soit en vertu du droit d'un Etat membre ou régie par celui-ci, quelle que soit sa forme juridique). Väljaspool EMPd peakontorit omav äriühing peab tõendama, et ta täidab dekreedis sätestatud tingimusi (nt juriidilise isiku tüübi kohta) ja osutab oma päritoluriigis tööjõu vahendamise teenuseid. Saksakeelne kogukond: Väljaspool EMPd peakontorit omav äriühing peab tõendama, et ta osutab oma päritoluriigis tööjõu vahendamise teenuseid, ja peab vastama nimetatud dekreedis kehtestatud vastuvõetavuse kriteeriumidele (CPC 87202).

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine ja piiriülene teenustekaubandus – võrdne kohtlemine:

DE: selleks et saada luba tegutsemiseks ajutist tööjõudu rentiva asutusena, on nõutav Euroopa Liidu liikmesriigi kodakondsus või kaubanduslik kohalolek Euroopa Liidus (vastavalt käesoleva seaduse (ajutist tööjõudu rentiva asutuse toimimise kohta) (Arbeitnehmerüberlassungsgesetz) § 3 lõigetele 3 ja 5). Liidumaa töö- ja sotsiaalminister võib välja anda määruse, mis käsitleb väljastpoolt Euroopa Liitu ja EMPd pärit töötajate töölerakendamist ja värbamist kindlaksmääratud ametitesse, nt tervishoiu ja hooldamisega seotud kutsealad (CPC 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209).

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs:

ES: enne tegevuse algust peavad tööhõiveagentuurid esitama ametliku kinnituse, millega tõendatakse kehtivates õigusaktides sätestatud nõuetele vastavust (CPC 87201, 87202).

Meetmed:

BE: Flaami piirkond: Besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2010 tot uitvoering van het decreet betreffende de private arbeidsbemiddeling.

Vallooni piirkond: Décret du 3 avril 2009 relatif à l'enregistrement ou à l'agrément des agences de placement (3. aprilli 2009. aasta dekreet tööhõiveagentuuride registreerimise kohta), artikkel 7; ning

Arrêté du Gouvernement wallon du 10 décembre 2009 portant exécution du décret du 3 avril 2009 relatif à l'enregistrement ou à l'agrément des agences de placement (Vallooni valitsuse 10. detsembri 2009. aasta otsus, millega rakendatakse 3. aprilli 2009. aasta dekreeti tööhõiveagentuuride registreerimise kohta), artikkel 4.

Saksakeelne kogukond: Dekret über die Zulassung der Leiharbeitsvermittler und die Überwachung der privaten Arbeitsvermittler / Décret du 11 mai 2009 relatif à l'agrément des agences de travail intérimaire et à la surveillance des agences de placement privées, artikkel 6.

DE: § 1 ja 3 Abs 5 Arbeitnehmerüberlassungsgesetz (AÜG) § 292 SGB III§ artikkel 38 Beschäftigungsverordnung.

ES: Real Decreto-ley 8/2014, de 4 de julio, de aprobación de medidas urgentes para el crecimiento, la competitividad y la eficiencia (tramitado como Ley 18/2014, de 15 de octubre).

i) Kirjaliku ja suulise tõlke teenused (CPC 87905)

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs:

BG: Tõlkebüroode ametlike tõlgete jaoks on vaja lepingut välisministeeriumiga.

CY: Tõlkijate registrisse kandmine on vajalik ametlike tõlke- ja sertifitseerimisteenuste osutamiseks. Kohaldatakse kodakondsusnõuet

HU: Ametlikke tõlkeid, tõlgete ametlikke kinnitusi ja ametlike dokumentide võõrkeelseid kinnitatud koopiaid võib pakkuda üksnes Ungari Tõlke- ja Tõestamisamet (OFFI).

PL: Üksnes füüsilised isikud võivad olla vandetõlgid.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs, võrdne kohtlemine:

FI: Volitatud tõlkijatel peab olema elukoht EMP riigis.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine ja piiriülene teenustekaubandus – võrdne kohtlemine:

EE: Vandetõlk peab olema Euroopa Liidu liikmesriigi kodanik.

HR: Sertifitseeritud tõlkijate suhtes kohaldatakse EMP riigi elukoha nõuet.

Meetmed:

BG: Dokumentide koostamist, tõendamist ja tõlkimist käsitlev määrus.

CY: Küprose Vabariigi seaduste kohaselt sertifitseeritud tõlkimisteenuste kehtestamine, registreerimine ja reguleerimine.

EE: vandetõlgi seadus, § 2 (3), § 16.

FI: Laki auktorisoiduista kääntäjästä (volitatud tõlkijate seadus) (1231/2007), § 2 (1)).

HR: Määrus alaliste kohtutõlkide kohta (Horvaatia ametlik väljaanne nr 88/2008), artikkel 2.

HU: Ministrite nõukogu dekreet nr 24/1986 ametlike kirjaliku ja suulise tõlke teenuste kohta.

PL: 25. novembri 2004. aasta seadus vandetõlgi elukutse kohta (Poola ametlik väljaanne nr 273, punkt 2702), artikkel 2.1.

- j) Muud äriteenused (CPC 612 osa, 621 osa, 625 osa, 87901, 87902, 88493, 893 osa, 85990 osa, 87909, ISIC 37)**

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs:

SE: Pandimajad tuleb rajada piiratud vastutusega äriühingu või filiaalina (CPC 87909 osa).

Meetmed:

SE: Pandimajade seadus (1995:1000).

CZ: Heakskiidetud pakendiettevõtja võib pakkuda üksnes pakendite tagasivõtmise ja taaskasutamisega seotud teenuseid ning peab olema aktsiaseltsina asutatud juriidiline isik (CPC 88493, ISIC 37).

Meetmed:

CZ: seadus 477/2001 Coll. (pakendiseadus), lõige 16.

NL: Proovimärgisega märgistamise teenuste pakkumiseks on nõutav kaubanduslik kohalolek Madalmaades. Väärismetallesemete proovimärgisega märgistamise ainuõigus on praegu antud Madalmaade kahele avalik-õiguslikule monopolile (CPC 893 osa).

Meetmed:

NL: Waarborgwet 1986.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

PT: Inkassoteenuste ja krediidiinfoteenuste osutamiseks on nõutav Euroopa Liidu liikmesriigi kodakondsus (CPC 87901, 87902).

Meetmed:

PT: Seadus nr 49/2004.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs, võrdne kohtlemine:

CZ: oksjoniteenusele kehtib litsents. Loa saamiseks (vabatahtliku avaliku enampakkumise teenuste osutamiseks) peab äriühing olema asutatud Tšehhi Vabariigis ja füüsilisel isikul peab olema elamisluba, lisaks peab äriühing või füüsiline isik olema registreeritud Tšehhi Vabariigi äriregistris (CPC 612 osa, 621 osa, 625 osa, 85990 osa).

Meetmed:

CZ: seadus nr 455/1991 Coll.;
kaubanduslitsentsi seadus ning
seadus nr 26/2000 Coll. avaliku enampakkumise kohta.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs:

SE: Ehitusühistu majanduskava peab kinnitama kaks isikut. Need isikud peavad olema saanud EMP ametiasutuste tunnustuse (CPC 87909).

Meetmed:

SE: ehitusühistute seadus (1991:614).

Reservatsioon nr 7 – sideteenused

Sektor – allsektor:	sideteenused – posti- ja kulleriteenused
Tegevusala liigitus:	CPC 71235 osa, 73210 osa, 751 osa
Reservatsiooni liik:	turulepääs
Jaotis:	investeermise liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus
Valitsustasand:	EL/liikmesriik (kui ei ole sätestatud teisiti)

Kirjeldus:

posti- ja kulleriteenused (CPC 71235 osa, CPC 73210 osa, 751 osa)

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs ja piiriülene teenustekaubandus –
turulepääs:

Euroopa Liit: Kooskõlas riigisiseste õigusaktidega võidakse piirata postkastide paigutamist avalikult kasutatavatele teedele, postmarkide väljaandmist ja kohtu- või haldusmenetluse käigus kasutatava tähtud posti teenuse osutamist. Nende teenuste jaoks, mille puhul kehtib universaalteenuse osutamise kohustus, võib kehtestada litsentsimissüsteemi. Litsentsid võivad tuua kaasa konkreetse universaalteenuse osutamise kohustused või rahalise panuse kompensatsioonifondi.

Meetmed:

Euroopa Liit: Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 1997. aasta direktiiv 97/67/EÜ ühenduse postiteenuste siseturu arengut ja teenuse kvaliteedi parandamist käsitlevate ühiseeskirjade kohta, mida on muudetud direktiiviga 2002/39/EÜ ja direktiiviga 2008/06/EÜ.

Reservatsioon nr 8 – turustusteenused

Sektor –	turustusteenused – üldised, tubaka ja alkoholiga seotud
allsektor:	turustusteenused
Tegevusala	CPC 3546, 621 osa, 6222, 631, 632 osa
liigitus:	
Reservatsiooni	turulepääs
liik:	võrdne kohtlemine
Jaotis:	investeermise liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus
Valitsustasand:	EL/liikmesriik (kui ei ole sätestatud teisiti)

Kirjeldus:

a) turustusteenused (CPC 3546, 631, 632, välja arvatud 63211, 63297, 62276, 621 osa)

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs:

PT: teatavate jaemüügiettevõtete ja kaubanduskeskuste rajamisel kehtib spetsiaalne lubade andmise süsteem. See seostub kaubanduskeskustega, mille renditav brutopind on võrdne või suurem kui 8 000 m², ning jaemüügiettevõtetega, mille müügipind on võrdne või suurem kui 2 000 m², kui need asuvad väljaspool kaubanduskeskusi. Põhikriteeriumid: kaubanduslike pakkumiste mitmekesistamine; tarbijale pakutavate teenuste hindamine; tööhõive kvaliteet ja ettevõtja sotsiaalne vastutus; lõimumine linnakeskkonda; panus ökotõhususse (CPC 631, 632, välja arvatud 63211, 63297).

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs, võrdne kohtlemine:

CY: ravimiettevõtjate esindajate turustusteenuste suhtes kohaldatakse kodakondsusnõuet (CPC 62117).

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

LT: Pürotehnika turustamiseks on vaja luba. Loa võivad saada üksnes Euroopa Liidus asutatud juriidilised isikud (CPC 3546).

Meetmed:

CY: seadus nr 74(i) 202.

LT: 23. märtsi 2004. aasta seadus tsiviilotstarbelise pürotehnika ringluse järelevalve kohta (nr IX-2074).

PT: 16. jaanuari dekreet-seadus nr 10/2015.

b) tubaka turustamine (CPC 6222 osa, 62228, 6310 osa, 63108)

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

FR: Tubaka hulgi- ja jaemüük on riigi monopol. Tubakamüüjate (buraliste) suhtes kohaldatakse kodakondsusnõuet (CPC 6222 osa, 6310 osa).

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine ja piiriülene teenustekaubandus – võrdne kohtlemine:

AT: Tubakamüüjana tegutsemise luba saavad taotleda üksnes füüsilised isikud. Eelistatakse EMP riikide kodanikke (CPC 63108).

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs, võrdne kohtlemine:

ES: tubaka jaemüük on riigi monopol. Asutamise suhtes kohaldatakse Euroopa Liidu liikmesriigi kodakondsuse nõuet. Üksnes füüsilised isikud võivad tegutseda tubakapoodidena. Iga tubakapood võib taotleda vaid ühe litsentsi (CPC 63108).

IT: Tubaka turustamiseks ja müügiks on vaja luba. Luba antakse avaliku menetluse kaudu. Lubade väljastamisel kohaldatakse majandusvajaduste testi. Põhikriteeriumid: rahvastikutihedus ja olemasolevate müügikohtade paiknemise tihedus (CPC 6222 osa, 6310 osa).

Meetmed:

AT: 1996. aasta tubakamonopoli seadus, § 5 ja § 27.

ES: 27. septembri 2014. aasta seadus nr 14/2013.

FR: Code général des impôts, article 568 and articles 276–279 de l'annexe 2 de ce code.

IT: seadusandlik dekreet nr 184/2003;

seadus nr 165/1962;

seadus nr 3/2003;

seadus nr 1293/1957;

seadus nr 907/1942 ning

Vabariigi Presidendi dekreet 1074/1958.

c) Alkohoolsete jookide turustamine (CPC 62226, 631)

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs ja piiriülene teenustekaubandus –
turulepääs:

SE: Alkohoolsete jookide, veini ja õlle (v.a alkoholivaba õlu) jaemüük on Systembolaget AB monopol. Alkohoolsed joogid on joogid, mille alkoholisaldus on üle 2,25 mahuprotsendi. Õlle korral on alkoholisalduse piir 3,5 mahuprotsenti (CPC 631 osa).

Meetmed:

SE: Alkoholiseadus (2010:1622).

Reservatsioon nr 9 – haridusteenused

Sektor – allsektor:	haridusteenused (eraõiguslikult rahastatud)
Tegevusala liigitus:	CPC 921, 922, 923, 924
Reservatsiooni liik:	turulepääs võrdne kohtlemine kõrgem juhtkond ja juhatus
Jaotis:	investeermise liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus
Valitsustasand:	EL/liikmesriik (kui ei ole sätestatud teisiti)

Kirjeldus:

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

BG: erasektori rahastatavaid põhi- ja keskharidusteenuseid võivad osutada üksnes vastava loa saanud Bulgaaria ettevõtjad (nõutav on kaubanduslik kohalolek). Välisosalusega Bulgaaria lasteaedu ja koole võib rajada või ümber kujundada Bulgaaria ja välisriikide füüsiliste või juriidiliste isikute Bulgaarias nõuetekohaselt registreeritud ühenduste, korporatsioonide või ettevõtete taotlusel ministrite nõukogu otsusega, mis põhineb haridus-, noorsoo- ja teadusministri ettepanekul. Välisriikide juriidilistele isikutele kuuluvaid lasteaedu ja koole võib rajada või ümber kujundada välisriikide juriidiliste isikute taotlusel kooskõlas rahvusvaheliste lepingute ja konventsioonidega ning eespool esitatud sätetega. Välisriikide kõrgkoolid ei saa luua Bulgaaria territooriumil oma filiaale. Välisriikide kõrgkoolid võivad avada Bulgaarias teaduskondi, osakondi, instituute ja kolledžeid üksnes Bulgaaria kõrgkoolide struktuuri raames ja koostöös Bulgaaria kõrgkoolidega (CPC 921, CPC 922).

SI: Erasektori rahastatavaid algkoole võivad rajada üksnes Sloveenia füüsilised ja juriidilised isikud. Teenuseosutaja peab registreerima oma asukoha või asutama filiaali (CPC 921).

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs:

CZ ja SK: Erasektori rahastatava kõrgkoolina tegutsemiseks riigi heakskiidu taotlemise korral on nõutav tegevuskoht Euroopa Liidu liikmesriigis. Reservatsiooni ei kohaldata tehnilise keskhariduse ja kutsekeskhariduse teenuste osutamise suhtes (CZ CPC 92390, SK CPC 92).

ES ja IT: Et avada erasektori rahastatav ülikool, mis annab tunnustatud diplomeid või kraade, on vaja luba, mille väljastamiseks küsitakse nõu parlamendilt. Kohaldatakse majandusvajaduste testi. Põhikriteeriumid: rahvastikutihedus ja olemasolevate kõrgkoolide paiknemise tihedus.

ES: menetlus hõlmab parlamendiga konsulteerimist.

IT: see põhineb kolmeaastasel programmil ning riigi tunnustatud diplomite väljaandmise loa saab anda üksnes Itaalia juriidilistele isikutele (CPC 923).

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatas ning piiriülene teenustekaubandus – turulepääs:

EL: Erasektori rahastatavate põhi- ja keskkoolide omanikud, enamik juhtkonna liikmetest ja õpetajad peavad olema Euroopa Liidu liikmesriikide kodanikud (CPC 921, CPC 922). Kõrgharidust võivad pakkuda üksnes täiesti autonoomsed avalik-õiguslikud juriidilised isikud. Kõrgharidust võivad pakkuda üksnes täiesti autonoomsed avalik-õiguslikud juriidilised isikud. Seadusega nr 3696/2008 on Euroopa Liidu elanikel (füüsilistel või juriidilistel isikutel) siiski lubatud rajada eraõiguslikke kõrgkoole, mis annavad välja tunnistusi, mida ei peeta samaväärseks akadeemiliste kraadidega (CPC 923).

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs ja piiriülene teenustekaubandus –
turulepääs:

AT: Erasektori rahastatavate kõrgharidusteenuste pakkumiseks rakendusteaduste valdkonnas on vaja pädeva asutuse – rakenduskõrgkoolide nõukogu (Fachhochschulrat) – luba. Investor, kes soovib pakkuda rakendusteaduste alast õppeprogrammi, peab tegelema eeskätt selliste programmide pakkumisega ning peab esitama kavandatud õppeprogrammi heakskiitmiseks vajaduste hinnangu ja turu-uuringu. Pädev ministeerium võib heakskiitmisest keelduda, kui leitakse, et programm ei sobi kokku riigi haridushuvidega. Eraülikooli rajaja vajab pädeva asutuse (Austria akrediteerimisnõukogu) luba. Pädev ministeerium võib heakskiitmisest keelduda, kui akrediteerimisnõukogu otsus ei sobi kokku riigi haridushuvidega (CPC 923).

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs, võrdne kohtlemine:

FR: õpetamiseks erasektori rahastatavas haridusasutuses on nõutav Euroopa Liidu liikmesriigi kodakondsus (CPC 921, CPC 922, CPC 923). Jaapani kodanikud võivad saada siiski asjakohaselt pädevalt asutuselt loa õpetada põhi-, kesk- ja kõrgastme haridusasutustes. Jaapani kodanikud võivad saada asjakohaselt pädevalt asutuselt loa ka põhi-, kesk- või kõrgastme haridusasutuste rajamiseks ja juhtimiseks või haldamiseks. Sellise loa andmisel kohaldatakse kaalutlusõigust.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

MT: Teenuseosutajad, kes soovivad osutada erasektori rahastatavaid kõrgharidus- või täiskasvanuharidusteenuseid, peavad saama haridus- ja tööhõiveministeeriumilt loa. Loa andmise otsuse tegemisel võidakse kohaldada kaalutlusõigust (CPC 923, CPC 924).

Meetmed:

AT: rakenduskõrgkoolide kursuste seadus, BGBl. I Nr. 340/1993, mida on muudetud, § 2; erakõrgkooliseadus, BGBl. I Nr. 74/2011, mida on muudetud, § 2 ning seadus kõrghariduse kvaliteedi tagamise kohta, BGBl. Nr. 74/2011, mida on muudetud, § 25 (3).

BG: Avaliku hariduse seadus, artikkel 12, ning kõrgharidusseadus, lisasätete § 4.

CZ: seadus nr 111/1998, Coll. (kõrgharidusseadus), § 39; ning Seadus nr 561/2004 Coll. (alus-, põhi-, kesk-, kolmanda taseme kutse- ja muu hariduse kohta (haridusseadus))

EL: seadused nr 682/1977, nr 284/1968, nr 2545/1940; presidendi määrus nr 211/1994, mida on muudetud presidendi määrusega nr 394/1997; Kreeka põhiseadus, artikkel 16, lõige 5 ning seadus nr 3549/2007.

ES: Ley Orgánica 6/2001, de 21 de Diciembre, de Universidades (21. detsembri seadus 6/2001 ülikoolide kohta), artikkel 4.

FR: Code de l'éducation, artikkelid L 444-5, L 914-4, L 441-8, L 731-8, L 731-1 kuni 8.

IT: Kuninglik dekreet 1592/1933 (keskharidusseadus);
seadus nr 243/1991 (riigi ajutine panus eraülikoolidesse);
CNVSU (Comitato nazionale per la valutazione del sistema universitario) resolutsioon
nr 20/2003; ning
Vabariigi Presidendi dekreet 25/1998.

MT: 2012. aasta õiguslik teade nr 296.

SI: Hariduse korraldamise ja rahastamise seadus (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr
12/1996) ja selle muudatused, artikkel 40.

SK: 21. veebruari 2002. aasta seadus nr 131 kõrghariduse ning teatavate seaduste muudatuste
ja täienduste kohta.

Reservatsioon nr 10 – keskkonnateenused

Sektor – Keskonnateenused – kasutatud patareide ja akude, vanade autode
allsektor: ning elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete töötlemine ja
ringlussevõtt; Välisõhu ja kliima kaitse, heitgaaside
puhastusteenused

Tegevusala CPC 9402 osa, 9404
liigitus:

Reservatsiooni turulepääs
liik:

Jaotis: investeerimise liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Valitsustasand: EL/liikmesriik (kui ei ole sätestatud teisiti)

Kirjeldus:

SK: kasutatud patareide ja akude, vanaõli, vanade autode ning elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete töötlemiseks ja ringlussevõtuks on nõutav asutamine juriidilise isikuna Euroopa Liidu liikmesriigis või EMP riigis (elukohanõue) (CPC 9402 osa).

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs:

SE: Heitgaaside kontrollimise teenuste pakkumiseks saab akrediteerida üksnes Rootsis asutatud või Rootsis peamist tegevuskohta omava ettevõtja (CPC 9404).

Meetmed:

SE: Sõidukite seadus (2002:574).

SK: seadus nr 79/2015 jäätmete kohta.

Reservatsioon nr 11 – finantsteenused

Sektor – allsektor:	Finantsteenused – kindlustus ja pangandus
Reservatsiooni liik:	turulepääs võrdne kohtlemine kõrgem juhtkond ja juhatus
Jaotis:	investeermise liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus
Valitsustasand:	EL/liikmesriik (kui ei ole sätestatud teisiti)

Kirjeldus:

a) Kindlustus

BG: Pensionikindlustuse pakkuja peab olema aktsiaselts (mitte filiaal), kellele on antud sotsiaalkindlustusseadustiku alusel tegevusluba ja kes on registreeritud äriseaduse või mõne teise Euroopa Liidu liikmesriigi õigusaktide alusel. Pensionikindlustusettevõtjate arendajad ja aktsionärid võivad olla mitteresidendist füüsilised isikud, kes on registreeritud oma riigi õiguse alusel sotsiaal- või kommertskindlustusandja või muu finantsasutuseks, kui nad esitavad Bulgaaria Riigipanga tunnustatud esmaklassilise välispanga soovitusel. Mitteresidendist üksikisikud ei saa olla pensionikindlustusettevõtjate arendajad ja aktsionärid. Täiendavatest vabatahtlikest pensionifondidest saadav sissetulek: samuti sarnane tulu, mis on otseselt seotud vabatahtliku pensionikindlustusega, mida pakuvad isikud, kes on registreeritud mõne teise Euroopa Liidu liikmesriigi õigusaktide alusel ja kes võivad pakkuda kooskõlas asjaomaste õigusaktidega vabatahtlikku pensionikindlustust, ei ole maksustatav äriühingu tulumaksu seaduses kehtestatud korras. Haldusnõukogu esimehe, juhatuse esimehe, tegevdirektori ja juhataja alaline elukoht peab olema Bulgaarias või tal peab olema kehtiv Bulgaaria elamisluba.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs, võrdne kohtlemine:

AT: müügitoetustegevus ja vahendus väljaspool Euroopa Liitu asutatud tütarettevõtja või väljaspool Austriat asutatud filiaali nimel (välja arvatud edasikindlustus ja retrotsessioon) on keelatud.

DE ja LT: Otseste kindlustusteenuste osutamine nende kindlustusandjate poolt, mis ei ole asutatud Euroopa Liidus, eeldab filiaali loomist ja loa saamist.

DK: Ükski isik ega äriühing (sealhulgas kindlustusandjad) peale seaduste kohaselt või pädevatelt asutustelt tegevusloa saanud kindlustusandjate ei või Taanis ärilistel eesmärkidel kaasa aidata Taanis elavate isikute, Taani laevade või Taanis asuva vara otsekindlustuslepingute sõlmimisele.

PL: Kindlustusvahendajad peavad olema kohalikud juriidilised isikud (mitte filiaalid).

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

AT: Et saada tegevusluba filiaali avamiseks, peab välisriigi kindlustusandjal olema oma kodumaal õiguslik vorm, mis vastab aktsiaseltsile või vastastikusele kindlustusseltsile või on nendega võrreldav. Filiaali juhatus peab koosnema vähemalt kahest füüsilisest isikust, kelle elukoht on Austrias.

BG: Enne kindlustust pakkuva filiaali või esinduse asutamist peab välisriigi kindlustusandjal või edasikindlustusandjal olema luba pakkuda oma päritoluriigis samu kindlustusliike, mida ta soovib pakkuda Bulgaarias. (Edasi)kindlustusandja juht- ja järelevalveorgani liikmete ning (edasi)kindlustusandjat juhtima või esindama volitatud isikute suhtes kohaldatakse elukohanõuet.

ES: Et välisriigi kindlustaja saaks asutada Hispaanias filiaali või esinduse teatavat liiki kindluse pakkumiseks, peab tal olema olnud oma päritoluriigis samade kindlustusliikidega tegelemise luba vähemalt viis aastat.

PT: Filiaali või büroo asutamiseks peavad välisriikide kindlustusandjad tõendama, et neil on vähemalt viie aasta pikkune tegutsemiskogemus.

PT, ES ja BG: Otseste filiaalide avamine kindlustusvahenduse eesmärgil ei ole lubatud, sest kindlustusvahendusega võivad tegeleda üksnes Euroopa Liidu liikmesriigi õiguse kohaselt asutatud äriühingud.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs

EL: Asutamisõigus ei hõlma esinduskontorite loomist ega muud kindlustusandja alalist kohalolekut, v.a juhul, kui sellised kontorid asutatakse agentuuride, filiaalide või peakontoritena.

Seoses üksnes võrdse kohtlemisega:

SE: Kindlustusvahendusettevõtjad, mis ei ole asutatud Euroopa Liidus, võib luua üksnes filiaali kaudu.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

IT: aktuaari kutsealal töötamiseks on nõutav Euroopa Liidu kodakondsus; see ei kehti välisriigi spetsialistide suhtes, kelle võidakse lubada töötada oma kutsealal vastastikkuse tingimusel.

SE: Otsekindlustusteenuste osutamine on lubatud üksnes Rootsis tegevusluba omava kindlustusteenuse osutaja kaudu, tingimusel et välisriigi teenuseosutaja ja Rootsi kindlustusandja kuuluvad samasse kontserni või et nad on sõlminud omavahel koostöölepingu.

Meetmed:

AT: Kindlustusjärelevalve seadus (VAG), § 5 (1) 3 (VAG), BGBl. Nr. 569/1978, § 1 (2).

BG: Kindlustusseadustik, artiklid 12, 56–63, 65, 66 ja 80, lõige 4.

DE: §§ 67–69 Versicherungsaufsichtsgesetz (VAG) kõikide kindlustusteenuste kohta – rakendab Solvency II; koos § 105 Luftverkehrs-Zulassungs-Ordnung (LuftVZO) üksnes kohustusliku õhutranspordi vastutuskindlustuse kohta.

DK: Lov om finansiel virksomhed jf. lovbekendtgørelse 182 af 18. februar 2015.

EL: Seadusandlik dekreet nr 400/1970.

ES: Reglamento de Ordenación, Supervisión y Solvencia de Entidades Aseguradoras y Reaseguradoras (RD 1060/2015, de 20 de noviembre de 2015), artikkel 36.

IT: 7. septembri 2005. aasta seadusandlik dekreet nr 209 (erakindlustuse seadustik), artikkel 29; ning
seadus nr 194/1942, artikkel 4; seadus nr 4/1999 registri kohta.

LT: 18. septembri 2003. aasta kindlustusseadus nr IX-1737, viimati muudetud 15. detsembril 2016; ning
seadus nr XIII-98.

PL: 22. mai 2003. aasta seadus kindlustustegevuse kohta (2003. aasta Poola ametlik väljaanne nr 124, punkt 1151); ning
22. mai 2003. aasta seadus kindlustusvahenduse kohta (2003. aasta Poola ametlik väljaanne nr 124, punkt 1154), artiklid 16 ja 31.

PT: dekreet-seaduse nr 94-B/98 artikkel 7 ja dekreet-seaduse nr 94-B/98 I peatüki IV jaotis, artiklid 34, 6 ja 7 ning dekreet-seaduse nr 144/2006 artikkel 7.

SE: Lag om försäkringsförmedling (kindlustusvahenduse seadus) (2005:405); ning
Rootsis tegutsevate väliskindlustusandjate seadus (1998:293).

b) Pangandus- ja muud finantsteenused

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

HU: väljastpoolt EMPd pärit äriühingud võivad pakkuda finantsteenuseid või osaleda finantsteenustega seotud tegevuses üksnes oma Ungari filiaali kaudu.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

BG: Panka juhtivad ja esindavad isikud on kohustatud viibima isiklikult aadressil, kust pank juhitakse. Finantsasutuse peamine tegevuskoht peab olema Bulgaaria territooriumil.

HU: Krediidiasutuste juhatusse peab kuuluma vähemalt kaks liiget, kes välisvaluutat käsitlevate eeskirjade alusel on tunnistatud residendiks ja kes on elanud Ungaris alaliselt vähemalt ühe aasta.

Investeeringufonde haldavate väljastpoolt EMPd pärit äriühingute filiaalid ei tohi osaleda Euroopa investeeringufondide haldamises ega pakkuda erapensionifondidele varahaldusteenuseid.

RO: Turukorraldajad on juriidilised isikud, kes on asutatud piiratud vastutusega äriühinguna kooskõlas äriühinguõigusega. Mitmepoolseid kauplemissüsteeme võib hallata eespool kirjeldatud tingimustel asutatud süsteemi korraldaja või CNVM-lt loa saanud investeerimisühing.

SE: Hoiupanga asutaja peab olema EMP riigis elav füüsiline isik.

Seoses üksnes turulepääsuga:

PT: Pensionifonde võivad hallata ainult Portugalis sel otstarbel asutatud spetsialiseerunud äriühingud ja Portugalis asutatud kindlustusandjad, kellel on luba tegutseda elukindlustuse valdkonnas, või üksused, kellel on luba hallata pensionifonde teistes Euroopa Liidu liikmesriikides. Euroopa Liitu mittekuuluvate riikide otseste filiaalide avamine ei ole lubatud.

SI: Pensioniskeemi võib pakkuda usaldusfondi vormis asutatud pensionifond (mis ei ole juriidiline isik ja mida seetõttu haldab kindlustusandja, pank või pensionifonde haldav ettevõtja), pensionifonde haldav ettevõtja või kindlustusandja. Lisaks võivad pensioniskeemi pakkuda ka Euroopa Liidu liikmesriigis kohaldatavate eeskirjade kohaselt asutatud pensioniskeemi pakkujad.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs, võrdne kohtlemine:

IT: Et saada luba väärtpaberiarveldussüsteemi või väärtpaberite keskdepositooriumi haldamiseks Itaalias, peab äriühing olema asutatud juriidilise isikuna (mitte filiaalina) Itaalias. Kollektiivsete investeerimisskeemide puhul, mis ei ole vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ja Euroopa Liidu õigusaktide kohaselt ühtlustatud ettevõtjad (eurofondid), peab usaldusisik või hoiulevõtja olema registreeritud juriidilise isikuna Itaalias või olema registreeritud juriidilise isikuna mõnes teises Euroopa Liidu liikmesriigis ja asutatud filiaali kaudu Itaalias. Euroopa Liidu õigusaktide kohaselt ühtlustamata investeerimisfondide juhtimisettevõtjad peavad samuti olema asutatud Itaalias (mitte filiaalidena). Pensionifondide vara võivad hallata üksnes pangad, kindlustusandjad, investeerimisühingud ja liidu õigusaktide kohaselt ühtlustatud eurofondide valitsejad, mille seaduslik peakontor on Euroopa liidu, ning Itaalias asutatud eurofondid. Rändmüügiteenuse osutamiseks peavad vahendajad kasutama volitatud finantsteenuste osutajaid, kelle elukoht on mõne Euroopa Liidu liikmesriigi territooriumil. Väljastpoolt Euroopa Liitu pärit vahendajate esinduskontorid ei tohi tegeleda tegevusega, mille eesmärk on pakkuda investeerimisteenuseid, sealhulgas kauplemisega oma arvel või klientide nimel, väärtpaberite emissiooni tagamise ja väärtpaberite paigutamisega (nõutav on filiaal).

Meetmed:

BG: krediidasutuste seadus, artiklid 2 ja 17;
sotsiaalkindlustusseadustik, artikkel 121e; ning
rahaseadus, artikkel 3.

HU: 2013. aasta seadus nr CCXXXVII krediidasutuste ja finantsettevõtete kohta;
2013. aasta seadus nr CCXXXVII krediidasutuste ja finantsettevõtete kohta; ning
2001. aasta seadus nr CXX kapitalituru kohta.

IT: Seadusandlik dekreet nr 58/1998, artiklid 1, 19, 28, 30–33, 38, 69 ja 80;
Itaalia keskpanka ja Consobi 22. veebruari 1998. aasta ühismäärus, artiklid 3 ja 41;
25. jaanuari 2005. aasta määrus Itaalia panga kohta; ning
V osa VII peatüki II jagu, Consobi 29. oktoobri 2007. aasta määrus nr 16190, artiklid 17–21,
78–81 ja 91–111.

PT: dekreet-seadus nr 12/2006, mida on muudetud dekreet-seadusega nr 180/2007, dekreet-seadus nr 357-A/2007, määrus nr 7/2007-R, mida on muudetud määrusega nr 2/2008-R, määrus nr 19/2008-R, määrus nr 8/2009.

RO: seadus nr 297/2004 kapitaliturgude kohta, CNVM (Comisia Nationala a Valorilor Mobiliare) määrus nr 2/2006 reguleeritud turgude ja mitmepoolsete kauplemissüsteemide kohta.

SE: Sparbankslag (hoiupangaseadus) (1987:619), 2. peatükk, § 1, teine osa.

SI: Pensioni- ja invaliidsuskindlustuse seadus (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 102/15).

Reservatsioon nr 12 – tervishoiu- ja sotsiaalteenused

Sektor – allsektor:	Tervishoiu- ja sotsiaalteenused
Tegevusala liigitus:	CPC 931, 933
Reservatsiooni liik:	turulepääs võrdne kohtlemine
Jaotis:	investeerimise liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus
Valitsustasand:	EL/liikmesriik (kui ei ole sätestatud teisiti)

Kirjeldus:

DE (kohaldatakse ka piirkondlikul valitsustasandil): Pääste- ja kiirabiteenuste osutamist korraldavad ja reguleerivad liidumaad. Enamik liidumaid delegerib päästeteenuste alase pädevuse omavalitsustele. Omavalitsustel on lubatud eelistada kasumit mittetaotlevaid ettevõtjaid. See kehtib samavõrra nii välismaiste kui ka riigisiseste teenuseosutajate kohta (CPC 931, 933). Kiirabiteenuste osutamiseks on vajalik kavandamine, luba ja akrediteerimine. Telemeditsiiniteenuseid võib osutada üksnes seoses baasraviga, mille raames patsient kohtub eelnevalt arstiga. Info- ja kommunikatsiooniteenuste pakkujate arv võib olla piiratud, et tagada koostalitlus, ühilduvus ja vajalikud ohutusstandardid. Piirangu kohaldamisel välditakse diskrimineerimist.

FR: kuigi Euroopa Liidu investoritele on kättesaadavad muud õiguslikud vormid, on välisinvestoritel juurdepääs üksnes sellistele õiguslikele vormidele nagu société d'exercice liberal ja société civile professionnelle. Meditsiini-, hambaravi- ja ämmaemandateenuste osutamisel on nõutav Prantsuse kodakondsus. Välismaalaste juurdepääs on siiski võimalik igal aastal kehtestatavate kvootide piires. Meditsiini-, hambaravi- ja ämmaemandateenuseid ning õteenuseid saab osutada üksnes õiguslikku vormi „anonyme, à responsabilité limitée ou en commandite par actions“ (SEL) või „Société civile professionnelle“ (SCP) kasutades. Haigla- ja kiirabiteenuste, raviasutuste teenuste (muud kui haiglateenused) ja sotsiaalteenuste puhul on juhtimisülesannete täitmiseks vajalik luba. Loa andmisel võetakse arvesse kohalike juhtide kättesaadavust.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

AT: Arstide koostöö ambulatoorse tervishoiu eesmärgil ehk nn grupipraksis saab toimuda üksnes järgmistes õiguslikes vormides: Offene Gesellschaft/OG või Gesellschaft mit beschränkter Haftung/GmbH. Üksnes arstid võivad teha koostööd sellise grupipraksise alusel. Neil peab olema õigus sõltumatule meditsiinilisele tegevusele, nad peavad olema registreeritud Austria Meditsiinikojas ja tegutsema aktiivselt meditsiinilisel kutsealal. Muud füüsilised või juriidilised isikud ei tohi grupipraktikas osaleda ega saada osa selle tulust või kasumist (CPC 9312 osa).

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs:

HR: Mõne sotsiaalhoolekandetasutuse loomine võib sõltuda konkreetse geograafilise piirkonna vajadustest tingitud piirangutest (CPC 9311, 93192, 93193, 933).

SI: järgmiste teenuste kohta kehtib riigi monopol: vere ja verepreparaatide tarnimine; inimelundite eemaldamine ja säilitamine siirdamise eesmärgil; sotsiaalmeditsiini-, hügieeni-, epidemioloogilised ja tervishoiu-/ökoloogilised teenused; patoanatomilised teenused; biomeditsiiniliselt toetatav soojätkamine (CPC 931).

Meetmed:

AT: meditsiiniseadus, BGBl. I Nr. 169/1998, §§ 52a–52c;

föderaalakt kõrgete meditsiinilis-tehniliste elukutsete reguleerimise kohta, BGBl. Nr. 460/1992 ning

föderaalakt kõrgema ja madalama taseme ravimassööri elukutse reguleerimise kohta, BGBl. Nr. 169/2002.

DE: Bundesärzteordnung (föderaalne arstiseadus):

Gesetz über die Ausübung der Zahnheilkunde;

Gesetz über die Berufe des Psychologischen Psychotherapeuten und des Kinder- und Jugendlichentherapeuten (16. juuli 1998. aasta seadus psühhoteraapiateenuste pakkumise kohta);

Gesetz über die berufsmäßige Ausübung der Heilkunde ohne Bestallung;

Gesetz über den Beruf der Hebamme und des Entbindungspflegers;
Gesetz über den Beruf der Rettungsassistentin und des Rettungsassistenten;
Gesetz über die Berufe in der Krankenpflege;
Gesetz über die Berufe in der Physiotherapie;
Gesetz über den Beruf des Logopäden;
Gesetz über den Beruf des Orthoptisten und der Orthoptistin;
Gesetz über den Beruf der Podologin und des Podologen;
Gesetz über den Beruf der Diätassistentin und des Diätassistenten;
Gesetz über den Beruf der Ergotherapeutin und des Ergotherapeuten;
Bundesapothekerordnung;
Gesetz über den Beruf des pharmazeutisch-technischen Assistenten;
Gesetz über technische Assistenten in der Medizin; Personenbeförderungsgesetz (avaliku reisijateveo seadus);
Gesetz über den Rettungsdienst (Rettungsdienstgesetz – RDG) in Baden-Württemberg vom 08.02.2010 (GBl. 2010, lk 285);
Bayerisches Rettungsdienstgesetz (BayRDG) vom 22.07.2008 (GVBl 2008, lk 429);
Gesetz über den Rettungsdienst für das Land Berlin (Rettungsdienstgesetz) vom 08.07.1993 (GVBl. lk 313);
Gesetz über den Rettungsdienst im Land Brandenburg (BbgRettG) in der Fassung vom 18.05.2005;
Gesetz über den Rettungsdienst im Lande Bremen (BremRettDG) vom 22.09.1992;

Hamburgisches Rettungsdienstgesetz (HmbRDG) vom 09.06.1992;
Gesetz über den Rettungsdienst für das Land Mecklenburg-Vorpommern (RDGM-V) vom 01.07.1993;
Niedersächsisches Rettungsdienstgesetz (NRettDG) vom 02.10.2007 (GVBl, lk 473);
Gesetz über den Rettungsdienst sowie die Notfallrettung und den Krankentransport durch Unternehmer (RettG NRW) vom 09.11.1992;
Landesgesetz über den Rettungsdienst sowie den Notfall- und Krankentransport (RettDG) vom 22.04.1991;
Saarländisches Rettungsdienstgesetz (SRettG) vom 09.02.1994;
Gesetz zur Neuordnung des Brandschutzes, Rettungsdienstes und Katastrophenschutzes im Freistaat Sachsen vom 24.06.2004;
Rettungsdienstgesetz des Landes Sachsen-Anhalt (RettDG LSA) vom 07.11.1993;
Gesetz über die Notfallrettung und den Krankentransport im Land Schleswig-Holstein (RDG) vom 29.11.1991;
Thüringer Rettungsdienstgesetz (ThüRettG) vom 22.12.1992;
§ 8 Krankenhausfinanzierungsgesetz (haiglate rahastamise seadus);
§ 14, § 30 Gewerbeordnung (kaubandus- ja tööstusseadustik);
§ 108 Sozialgesetzbuch V (sotsiaalkindlustusseadustiku V raamat);

Kohustuslik tervisekindlustus:

§ 291b Sozialgesetzbuch V (SGB V, sotsiaalkindlustusseadustiku V raamat) (e-tervishoiuteenuste osutajad);

§ 15 Sozialgesetzbuch VI (SGB VI, sotsiaalkindlustusseadustiku VI raamat);

§ 34 Sozialgesetzbuch VII (SGB VII, sotsiaalkindlustusseadustiku VII raamat),

Unfallversicherung;

§ 21 Sozialgesetzbuch IX (SGB IX, sotsiaalkindlustusseadustiku IX raamat) Rehabilitation und Teilhabe behinderter Menschen;

§ 72 Sozialgesetzbuch XI (SGB XI, sotsiaalkindlustusseadustiku XI raamat), pikaajalise hoolduse kindlustus;

Landespflegegesetze:

Gesetz zur Umsetzung der Pflegeversicherung in Baden-Württemberg (Landespflegegesetz – LPfVG) vom 11. September 1995;

Gesetz zur Ausführung der Sozialgesetze (AGSG) vom 8. Dezember 2006;

Gesetz zur Planung und Finanzierung von Pflegeeinrichtungen (Landespflegeeinrichtungsgesetz – LPflegEG) vom 19. Juli 2002;

Gesetz zur Umsetzung des Elften Buches Sozialgesetzbuch;

(Landespflegegesetz - LPflegeG) vom 29. Juni 2004;

Gesetz zur Ausführung des Pflege-Versicherungsgesetzes im Lande Bremen und zur Änderung des Bremischen Ausführungsgesetzes zum Bundessozialhilfegesetz

(BremAGPflegeVG) vom 26. März 1996;

Hamburgisches Landespflegegesetz (HmbLPG) vom 18. September 2007;

Hessisches Ausführungsgesetz zum Pflege-Versicherungsgesetz vom 19. Dezember 1994;

Landespfllegegesetz (LPflegeG M-V) vom 16. Dezember 2003;
Gesetz zur Planung und Förderung von Pflegeeinrichtungen nach dem Elften Buch
Sozialgesetzbuch (Niedersächsisches Pflegegesetz – NPflegeG) vom 26. Mai 2004;
Gesetz zur Umsetzung des Pflege-Versicherungsgesetzes (Landespfllegegesetz Nordrhein-
Westfalen – PfG NW) vom 19. März 1996;
Landesgesetz zur Sicherstellung und Weiterentwicklung der pflegerischen Angebotsstruktur
(LPflegeASG) vom 25. Juli 2005 (GVBl 2005, S. 299) – (Rheinland-Pfalz);
Saarländisches Gesetz Nr. 1355 zur Planung und Förderung von Pflegeeinrichtungen vom 21.
Juni 1995;
Sächsisches Pflegegesetz (SächsPflegeG) vom 25. März 1996 ist zum 31.12.2002 außer Kraft
getreten);
Ausführungsgesetz zum Pflege-Versicherungsgesetz (PflegeV-AG) vom 7. August 1996;
Ausführungsgesetz zum Pflege-Versicherungsgesetz (Landes-pflegegesetz – LPflegeG) vom
10. Februar 1996;
Thüringer Gesetz zur Ausführung des Pflege-Versicherungsgesetzes (ThürAGPflegeVG) vom
20. Juli 2005;
Personenbeförderungsgesetz (avaliku reisijateveo seadus);
Landeskrankenhausgesetz Baden-Württemberg vom 29.11.2007;

Baieri liidumaa haiglate seadus (Bayerisches Krankenhausgesetzes – BayKrG) vom 28.03.2007;

§§ 12, 13, 14 Krankenhausentwicklungsgesetz Brandenburg (BbgKHEG) vom 08.07.2009 (GVBl. I/09, lk 310);

Berliner Gesetz zur Neuregelung des Krankenhausrechts vom 18.09.2011 (GVBl. lk 483);

Bremisches Krankenhausgesetz (BrmKrHG) vom 12.04.2011 (Gesetzblatt Bremen vom 29.04.2011);

Hamburgisches Krankenhausgesetz (HmbKHG) vom 17.04.1991 (HmbGVBl. lk 127;

§§ 17-19 Hessisches Krankenhausgesetz 2011 (HKHG 2011) vom 21.12.2010 (GVBl. I 2010, Seite 587);

Krankenhausgesetz für das Land Mecklenburg-Vorpommern (LKHG M-V) vom 20.05.2011 (GVOBl. M-V 2011, lk 327);

Niedersächsisches Krankenhausgesetz (NKHG) vom 19.01.2012 (Nds. GVBl. Nr. 1 vom 26.01.2012, lk 2);

Krankenhausgestaltungsgesetz des Landes Nordrhein-Westfalen (KHGG NRW) vom 11.12.2007 (GV. NRW lk 702);

§ 6 Landeskrankenhausgesetz Rheinland-Pfalz (LKG Rh-Pf) in der Fassung vom 01.12.2010 (GVBl. lk 433);

Saarländisches Krankenhausgesetz (SKHG) vom 13.07.2005;

Gesetz zur Ausführung des Krankenhausfinanzierungsgesetzes (AG-KHG) in Schleswig-

Holstein vom 12.12.1986 (GVOBl. Schl.-H. lk 302);

§ 3 Krankenhausgesetz Sachsen-Anhalt (KHG LSA) vom 14.04.2005 (GVBl. LSA 2005, lk 202);

Gesetz zur Neuordnung des Krankenhauswesens (Sächsisches Krankenhausgesetz – SächsKHG) vom 19.08.1993 (Sächs GVBl. lk 675);

§ 4 Thüringischer Krankenhausgesetz (Thür KHG) in der Fassung der Neubekanntmachung 30.04.2003 (GVBl. lk 262); ning

Gesetz zur Neuordnung des Krankenhauswesens (Sächsisches Krankenhausgesetz – SächsKHG) vom 19. August 1993 (SächsGVBl. lk 675).

FR: Loi 90-1258 relative à l'exercice sous forme de société des professions libérales, modifiée par les lois 2001-1168 du 12 décembre 2001 et 2008-776 du 4 août 2008 et la loi 66-879 du 29 novembre 1966 (SCP) ning

Code de la santé publique, artiklid L6122-1, L6122-2 (Ordonnance 2010-177 du 23 février 2010).

HR: tervishoiuseadus (Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne nr 150/08, nr 71/10, nr 139/10, nr 22/11, nr 84/11, nr 12/12, nr 70/12 ja nr 144/12).

SI: tervishoiuteenuste seadus (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 23/2005), artiklid 1, 3 ja 62–64 ning

viljatuse ravi ja biomeditsiiniliselt toetatud soojätkamisprotseduuride seadus (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 70/00) artiklid 15 ja 16.

Reservatsioon nr 13 – turismi- ja reisiteenused

Sektor –	turismi- ja reisiteenused – hotellid, restoranid ja toitlustus;
allsektor:	reisibüroode ja reisikorraldajate (sealhulgas reisijuhtide) teenused; giiditeenused
Tegevusala	CPC 641, 642, 643, 7471, 7472
liigitus:	
Reservatsiooni	turulepääs
liik:	võrdne kohtlemine kõrgem juhtkond ja juhatus
Jaotis:	investeermise liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus
Valitsustasand:	EL/liikmesriik (kui ei ole sätestatud teisiti)

Kirjeldus:

BG: Nõutav on asutamine juriidilise isikuna (mitte filiaalina). Reiskorraldus- või reisibürooteenuseid võib osutada Euroopa Liidu liikmesriigis või EMP riigis asutatud isik, kui kõnealune isik esitab asutamisel Bulgaaria territooriumil koopia dokumendist, mis tõendab tema õigust sellisel kutsealal töötada, ja krediidasutuse või kindlustusandja väljastatud tõendi või muu dokumendi kindlustuse kohta, mis katab kõnealuse isiku kohustused ametiülesannete süülisest täitmata jätmisest tuleneva võimaliku kahju korral. Välisriigi kodanikest juhatajate arv ei tohi ületada Bulgaaria kodanikest juhatajate arvu, kui Riiklik (riigi või kohaliku omavalitsuse) osalus Bulgaaria äriühingu omakapitalis ületab 50 %. Giidide suhtes kohaldatakse EMP kodakondsusnõuet (CPC 641, 642, 643, 7471, 7472).

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs, võrdne kohtlemine:

CY: luba turismi- ja reisiettevõtte või agentuuri asutamiseks ja haldamiseks antakse ning olemasoleva ettevõtte või agentuuri tegevusloa pikendamist võimaldatakse üksnes Euroopa Liidu füüsilistele ja juriidilistele isikutele. Välisriigi elaniku ettevõtte – välja arvatud mõnes teises Euroopa Liidu liikmesriigis asutatud ettevõtte – saab osutada organiseeritult või alaliselt eespool nimetatud seaduse artiklis 3 nimetatud teenuseid üksnes juhul, kui ettevõtet esindab Küprose elanikule kuuluv ettevõtte. Giiditeenuste osutamiseks on nõutav Euroopa Liidu liikmesriigi kodakondsus (CPC 7471, 7472).

HR: majapidamistes ja maapiirkondade kodumajapidamistes majutus- ja toitlustusteenuste osutamisel kohaldatakse EMP riigi kodakondsusnõuet (CPC 641, 642, 643, 7471, 7472).

EL: kolmanda riigi kodanikud peavad omandama diplomi Kreeka turismiministeeriumi giidikoolist, et neil oleks õigus asjaomasel kutsealal tegutseda. Erandina eespool nimetatud sätetest võib kolmandate riikide kodanikel anda ajutiselt kutsealal töötamise õiguse juhul, kui konkreetse keele korral kinnitatakse giidi puudumist.

ES (ES korral kohaldatakse ka piirkondlikul valitsustasandil): giiditeenuste pakkumise suhtes kohaldatakse Euroopa Liidu liikmesriigi kodakondsusnõuet (CPC 7472).

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

HU: Reisibüroo ja reisikorraldaja teenuste ning giiditeenuste piiriüleseks pakkumiseks on vaja Ungari kaubanduse litsentsimise ameti väljastatud tegevusluba. Tegevusluba väljastatakse üksnes EMP riikide kodanikele ja juriidilistele isikutele, kelle tegevuskoht on mõnes EMP riigis (CPC 7471, 7472).

IT (kohaldatakse ka piirkondlikul valitsustasandil): Väljastpoolt Euroopa Liitu pärit giidid peavad saama piirkonnalt professionaalse giidina tegutsemiseks eriloa. Euroopa Liidu liikmesriikide giididelt sellist luba ei nõuta. Luba antakse giididele, kellel on piisav pädevus ja piisavad teadmised (CPC 7472).

Meetmed:

BG: Turismiseadus, artiklid 61, 113, 146.

CY: Turismi- ja reisibüroode ning giidide seadus 1995–2004 (nr 41(I)/1995–2004).

EL: presidendi dekreet nr 38/2010, ministri otsus nr 165261/IA/2010 (valitsuse ametlik väljaanne 2157/B), seaduse nr 4403/2016 artikkel 50.

ES: Andaluusia: Decreto 8/2015, de 20 de enero, Regulador de guías de turismo de Andalucía;

Aragón: Decreto 21/2015, de 24 de febrero, Reglamento de Guías de turismo de Aragón;

Kantaabria: Decreto 51/2001, de 24 de julio, article 4, por el que se modifica el Decreto 32/1997, de 25 de abril, por el que se aprueba el reglamento para el ejercicio de actividades turístico-informativas privadas;

Castilla y León: Decreto 25/2000, de 10 de febrero, por el que se modifica el Decreto 101/1995, de 25 de mayo, por el que se regula la profesión de guía de turismo de la Comunidad Autónoma de Castilla y León;

Castilla la Mancha: Decreto 86/2006, de 17 de julio, de Ordenación de las Profesiones Turísticas;

Kataloonia: Decreto Legislativo 3/2010, de 5 de octubre, para la adecuación de normas con rango de ley a la Directiva 2006/123/CE, del Parlamento y del Consejo, de 12 de diciembre de 2006, relativa a los servicios en el mercado interior, artikkel 88;

Comunidad de Madrid: Decreto 84/2006, de 26 de octubre del Consejo de Gobierno, por el que se modifica el Decreto 47/1996, de 28 de marzo;

Comunidad Valenciana: Decreto 90/2010, de 21 de mayo, del Consell, por el que se modifica el reglamento regulador de la profesión de guía de turismo en el ámbito territorial de la Comunitat Valenciana, aprobado por el Decreto 62/1996, de 25 de marzo, del Consell;

Extremadura: Decreto 37/2015, de 17 de marzo;

Galicia: Decreto 42/2001, de 1 de febrero, de Refundición en materia de agencias de viajes, guías de turismo y turismo activo;

Illes Balears: Decreto 136/2000, de 22 de septiembre, por el cual se modifica el Decreto 112/1996, de 21 de junio, por el que se regula la habilitación de guía turístico en las Islas Baleares;

Islas Canarias: Decreto 13/2010, de 11 de febrero, por el que se regula el acceso y ejercicio de la profesión de guía de turismo en la Comunidad Autónoma de Canarias, artikkel 5;

La Rioja: Decreto 14/2001, de 4 de marzo, Reglamento de desarrollo de la Ley de Turismo de La Rioja;

Navarra: Decreto Foral 288/2004, de 23 de agosto. Reglamento para actividad de empresas de turismo activo y cultural de Navarra. Principado de Asturias: Decreto 59/2007, de 24 de mayo, por el que se aprueba el Reglamento regulador de la profesión de Guía de Turismo en el Principado de Asturias ning

Región de Murcia: Decreto n.º 37/2011, de 8 de abril, por el que se modifican diversos decretos en materia de turismo para su adaptación a la ley 11/1997, de 12 de diciembre, de turismo de la Región de Murcia tras su modificación por la ley 12/2009, de 11 de diciembre, por la que se modifican diversas leyes para su adaptación a la directiva 2006/123/CE, del Parlamento Europeo y del Consejo de 12 de diciembre de 2006, relativa a los servicios en el mercado interior.

HR: Majutus- ja toitlustussektori seadus (Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne nr 138/06, nr 152/08, nr 43/09, nr 88/10 ja nr 50/12); ning
Turismiteenuste osutamise seadus (Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne nr 68/07 ja nr 88/10).

HU: 2005. aasta seadus CLXIV kaubanduse kohta Valitsuse dekreet nr 213/1996 (XII.23.) reisikorralduse ja reisibüroode tegevuse kohta.

IT: seadus nr 135/2001, artiklid 7.5 ja 6; ning
seadus nr 40/2007 (DL 7/2007).

Reservatsioon nr 14 – meelelahutus-, kultuuri- ja sporditeenused

Sektor – allsektor:	meelelahutusteenused; muud sporditeenused
Tegevusala liigitus:	CPC 962, 96419 osa
Reservatsiooni liik:	turulepääs võrdne kohtlemine kõrgem juhtkond ja juhatus
Jaotis:	investeermise liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus
Valitsustasand:	EL/liikmesriik (kui ei ole sätestatud teisiti)

Kirjeldus:

muud sporditeenused (CPC 96419)

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus ning piiriülene teenustekaubandus – võrdne kohtlemine:

AT (kohaldatakse piirkondlikul valitsustasandil): suusakooli- ja mäeinstruktoriteenuste pakkumine on reguleeritud liidumaade (Bundesländer) seadustega. Kõnealuste teenuste osutamiseks võib olla nõutav EMP riigi kodakondsus. Ettevõtjalt võidakse nõuda, et nad määraksid EMP riigi kodanikust tegevdirectori.

CY: Tantsukooli asutamise ja treenerite suhtes kohaldatakse kodakondsusnõuet.

Meetmed:

AT: Kärntner Schischulgesetz, LGBL. Nr 53/97;
Kärntner Berg- und Schiführergesetz, LGBL. Nr 25/98;
NÖ- Sportgesetz, LGBL. Nr 5710;
OÖ- Sportgesetz, LGBL. Nr 93/1997;
Salzburger Schischul- und Snowboardschulgesetz, LGBL. Nr 83/89;
Salzburger Bergführergesetz, LGBL. Nr 76/81;
Steiermärkisches Schischulgesetz, LGBL. Nr 58/97;
Steiermärkisches Berg- und Schiführergesetz, LGBL. Nr 53/76;
Tiroler Schischulgesetz. LGBL. Nr. 15/95;
Tiroler Bergsportführergesetz, LGBL. Nr 7/98;
Vorarlberger Schischulgesetz, LGBL. Nr 55/02 §4 (2)a;
Vorarlberger Bergführergesetz, LGBL. Nr 54/02 ning
Viin: Gesetz über die Unterweisung in Wintersportarten, LGBL. Nr 37/02.

CY: Seadus nr 65(i)/1997; ning
Seadus nr 17(i)/1995.

Reservatsioon nr 15 – transporditeenused ja transpordi abiteenused

Sektor – allsektor:	transporditeenused – kalapüük ja veetransport – muu kaubanduslik tegevus, mida harrastatakse laevalt veetransport ja veetranspordi abiteenused; raudteetransport ja raudteetranspordi abiteenused; maanteetransport ja maanteetranspordi abiteenused; lennutranspordi abiteenused; kombineeritud transporditeenuste osutamine.
Tegevusala liigitus:	ISIC Rev. 3.1 0501, 0502; CPC 5133, 5223, 711, 712, 721, 741, 742, 743, 744, 745, 748, 749, 7461, 7469, 83103, 86751, 86754, 8730, 882
Reservatsiooni liik:	turulepääs võrdne kohtlemine enamsoodustusrežiim kõrgem juhtkond ja juhatus
Jaotis:	investeermise liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus
Valitsustasand:	EL/liikmesriik (kui ei ole sätestatud teisiti)

Kirjeldus:

- a) **meretransport ja meretranspordi abiteenused. Kaubanduslik tegevus, mida harrastatakse laevalt (ISIC Rev. 3.1 0501, 0502; CPC 5133, 5223, 721, Part of 742, 745, 74540, 74520, 74590, 882)**

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatus; Piiriülene teenustekaubandus – turulepääs, võrdne kohtlemine:

BG: Vedusid ja laevade mis tahes tegevust, mis on seotud vesiehituse ja veealuste tehniliste töödega, maavarade ja muude anorgaaniliste ressursside geoloogilise luure ja kaevandamisega, lootsimisega, punkerdamisega ning jäätmete, vee ja õli segude jms vastuvõtmisega Bulgaaria sisevetes ja territoriaalmerel, võivad teostada üksnes Bulgaaria või mõne teise Euroopa Liidu liikmesriigi lipu all sõitvad laevad.

Teenuseosutajate arv sadamates võib olla piiratud sõltuvalt sadama objektiivsest läbilaskevõimest, mille määrab kindlaks transpordi-, infotehnoloogia- ja sideministeeriumi moodustatud ekspertide komisjon.

Tugiteenuste osutamisel kohaldatakse kodakondsusnõuet. Laeva kapten ja peamehhaanik peavad olema Euroopa Liidu liikmesriigi, EMP riigi või Šveitsi Konföderatsiooni kodanikud. Vähemalt 25 % ametikohtadest juhtimis- ja tegevustasandil ning vähemalt 25 % ametikohtadest tellimusi vastuvõtval tasandil peab olema täidetud Bulgaaria kodanikega (ISIC Rev. 3.1 0501, 0502, CPC 5133, 5223, 721, 74520, 74540, 74590, 882).

Meetmed:

BG: Kaubalaevandusseadustik; Bulgaaria Vabariigi merevee, siseveeteede ja sadamate seadus; määrus, mis käsitleb tingimusi ja korda Bulgaaria veoettevõtjate väljavalimiseks rahvusvaheliste lepingute kohaseks reisijate- ja kaubaveoks ning määrus 3 mehitamata laevade teenindamise kohta.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine; Piiriülene teenustekaubandus – turulepääs, võrdne kohtlemine:

BG: Õigus osutada riikliku tähtsusega Bulgaaria sadamates avaliku transpordi tugiteenuseid antakse kontsessioonilepinguga. Piirkondliku tähtsusega sadamates antakse kõnealune õigus sadamaomanikuga sõlmitava lepinguga (CPC 74520, 74540, 74590).

Meetmed:

BG: Kaubalaevandusseadustik; Bulgaaria Vabariigi merevee, siseveeteede ja sadamate seadus.

DK: Lootsiteenuse osutajad võivad osutada lootsiteenust Taanis üksnes siis, kui nad elavad ELi/EMP riigis ning on registreeritud ja tunnustatud Taani ametiasutuses kooskõlas Taani lootsiseadusega (CPC 74520).

Meetmed:

DK: Taani lootsimise seadus, § 18.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine,
enamsoodustusrežiim ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs, võrdne kohtlemine,
enamsoodustusrežiim:

DE (kohaldatakse piirkondlikul valitsustasandil): laeva, mis ei kuulu Euroopa Liidu liikmesriigi kodanikule, võib kasutada muul otstarbel kui transpordiks ja abiteenusteks Saksamaa föderaalvetes üksnes pärast eriloa saamist. Väljastpoolt Euroopa Liitu pärit laevadele võib teha erandeid üksnes juhul, kui ükski Euroopa Liidu laev ei ole kättesaadav või kui Euroopa Liidu laevad on kättesaadavad väga ebasoodsatel tingimustel, või rakendades vastastikkuse põhimõtet. Jaapani lipu all sõitvatele laevadele võib teha erandeid vastastikkuse põhimõtte alusel (KüSchVO § 2 lõige 3). Lootsitegevust käsitlevate õigusaktidega hõlmatud tegevus on lubatud ja akrediteerimist võimaldatakse üksnes EMP riigi või Šveitsi Konföderatsiooni kodanikele.

Käitajaga või ilma käitajata merelaevade rentimise või kasutusrendi korral ning ilma käitajata merel mittesõitvate laevade rentimise või kasutusrendi korral võidakse piirata lepingute sõlmimist välisriigi lipu all sõitvate laevade sooritatavaks kaubaveoks või selliste laevade prahtimist, sõltuvalt Saksamaa või mõne teise Euroopa Liidu liikmesriigi lipu all sõitvate laevade kättesaadavusest.

Residentide ja mitteresidentide vahelisi lepinguid, mis käsitlevad:

- i) majanduspiirkonnas registreerimata siseveelaevade rentimist;
- ii) kaubavedu selliste siseveelaevadega või
- iii) selliste siseveelaevade pakutavaid puksiirteenuseid,

võidakse majanduspiirkonnas piirata (veetransport, veetranspordi tugiteenused, laevade rentimine, veesõidukite liisimine või rentimine ilma meeskonnata (CPC 721, 745, 83103, 86751, 86754, 8730)).

Meetmed:

DE: §§ 1, 2 Flaggenrechtsgesetz (lipu kaitse seadus);

§ 2 Verordnung über die Küstenschifffahrt vom 05.07. 2002;

§§ 1, 2 Binnenschifffahrtspflichtengesetz (BinSchAufgG);

Vorschriften aus der (Schifffahrts-) Patentverordnung in der Fassung vom 08.04.2008;

§ 9 Abs.2 Nr. 1 Seelotsgesetz vom 08.12. 2010 (BGBl. I S. 1864);

§ 1 Nr. 9, 10, 11 und 13 Seeaufgabengesetz (SeeAufgG) ning

See-Eigensicherungsverordnung vom 19.09.2005 (BGBl. I S. 2787), geändert durch Artikel 516 Verordnung vom 31.10.2006 (BGBl. I S. 2407).

FI: Veetranspordi tugiteenuseid Soome territoriaalvetes võivad pakkuda üksnes Soome, Euroopa Liidu või Norra lipu all sõitvad laevastikud (CPC 745).

Meetmed:

FI: Merilaki (mereseadus) (674/1994) ning

Laki elinkeinon harjoittamisen oikeudesta (ettevõtlusega tegelemise õiguse seadus) (122/1919), s. 4.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs:

EL: Sadamaaladel veoste käitlemise teenuste osutamisel kehtib riigi monopol (CPC 741).

Meetmed:

EL: Avaliku mereõiguse seadustik (seadusandlik dekreet nr 187/1973).

IT: Mereveoste käitlemise teenuste puhul kohaldatakse majandusvajaduste testi.

Põhikriteeriumid: olemasolevate ettevõtjate arv ja neile avalduv mõju, rahvastiku tihedus, geograafiline paiknemine ja uute töökohtade loomine (CPC 741).

Meetmed:

IT: laevandusseadustik;

seadus nr 84/1994 ning

ministri dekreet 585/1995.

b) Raudteetransport ja raudteetranspordi abiteenused (CPC 711, 743)

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs, võrdne kohtlemine:

BG: Raudteetransporditeenuseid ja raudteetranspordi tugiteenuseid võivad Bulgaarias osutada üksnes Euroopa Liidu liikmesriikide kodanikud. Tegevusloa reisijate või kauba vedamiseks raudteel väljastab registreeritud raudtee-ettevõtjatele transpordiminister (CPC 711, 743).

Meetmed:

BG: raudteetranspordiseadus, artiklid 37, 48.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs:

LT: Transiiditeenuste osutamise ainuõigus antakse raudtee-ettevõtetele, mis kuuluvad riigile või mille aktsiad kuuluvad 100 % riigile. (CPC 711).

Meetmed:

LT: Leedu Vabariigi 22. aprilli 2004. aasta seadus nr IX-2152 raudteetranspordi kohta, mida on muudetud 8. juuni 2006. aasta seadusega nr X-653.

c) maanteetransport ja maanteetranspordi abiteenused (CPC 712, 7121, 7122, 71222, 7123)

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs, võrdne kohtlemine:

AT: reisijate- ja kaubaveoks võib ainuõiguse või loa anda üksnes Euroopa Liidu liikmesriikide kodanikele ja Euroopa Liidu juriidilistele isikutele, kelle peakontor asub Euroopa Liidus (CPC 712).

Meetmed:

AT: Güterbeförderungsgesetz (kaubaveoseadus), BGBl. Nr 593/1995; § 5;

Gelegenheitsverkehrsgesetz (juhuvedude seadus), BGBl. Nr 112/1996; § 6 ning

Kraftfahrliniengesetz (regulaarvedude seadus), BGBl. I Nr. 203/1999, mida on muudetud, §§ 7 ja 8.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim ja piiriülene teenustekaubandus – võrdne kohtlemine, enamsoodustusrežiim:

EL: Autoveoteenuste käitajate jaoks. Autoveoettevõtja tegevusalal tegutsemiseks on vaja Kreekas väljastatud tegevusluba. Tegevusload antakse mittediskrimineerivatel alustel, kohaldades vastastikkuse tingimust. Kreekas asutatud autoveoettevõtjad võivad kasutada ainult Kreekas registreeritud sõidukeid (CPC 7123).

Meetmed:

EL: autoveoettevõtjatele tegevusloa väljastamine: seadus nr 3887/2010 (Kreeka valitsuse ametlik väljaanne A' 174), mida on muudetud seaduse nr 4038/2012 artikliga 5 (Kreeka valitsuse ametlik väljaanne A' 14); määrus (EÜ) nr 1071/09 ja määrus (EÜ) nr 1072/09.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs:

IE: Linnadevahelise bussiveo teenuste suhtes kohaldatakse majandusvajaduste testi. Põhikriteeriumid: olemasolevate ettevõtjate arv ja neile avalduv mõju, rahvastiku tihedus, geograafiline paiknemine, mõju liiklustingimustele ja uute töökohtade loomine (CPC 7121, CPC 7122).

Meetmed:

IE: 2009. aasta seadus ühistranspordi reguleerimise kohta.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs:

MT: taksod: veolubade arvu suhtes kohaldatakse piiranguid.

Karozzini (hobuvankrid): veolubade arvu suhtes kohaldatakse piiranguid (CPC 712).

Meetmed:

MT: taksoteenuseid käsitlevad eeskirjad (SL499.59).

PT: Limusiiniteenuste pakkumisel kohaldatakse majandusvajaduste testi. Põhikriteeriumid: olemasolevate ettevõtjate arv ja neile avalduv mõju, rahvastiku tihedus, geograafiline paiknemine, mõju liiklustingimustele ja uute töökohtade loomine (CPC 71222).

Meetmed:

PT: 21. augusti dekreet-seadus nr 41/80.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine ja piiriülene
teenustekaubandus – võrdne kohtlemine:

CZ: Maanteetransporditeenuste osutamiseks tuleb Tšehhi Vabariigis asutada juriidiline isik (mitte filiaal).

Meetmed:

CZ: seadus nr 111/1994 Coll. (maanteetranspordi kohta).

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – võrdne kohtlemine:

RO: Maanteedel kaupa ja reisijaid vedavad ettevõtjad tohivad kasutada ainult Rumeenias registreeritud sõidukeid, mida omatakse ja kasutatakse vastavalt valitsuse määrusele (CPC 7121, CPC 7122, CPC 7123).

Meetmed:

RO: Valitsuse määrus nr 27/2011 (maanteetranspordi seadus).

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine,
enamsoodustusrežiim ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs, võrdne kohtlemine,
enamsoodustusrežiim:

SE: Maanteeveo-ettevõtja kutsealal tegutsemiseks on vaja Rootsis väljastatud tegevusluba. Taksoveoloa saamise ühe kriteeriumina peab äriühing olema määranud ametisse füüsilise isiku, kes töötab veokorraldajana (*de facto* elukohanõue – vt asutamist käsitlev Rootsi reservatsioon).

Muu maanteeveo-ettevõtja tegevusloa saamise kriteeriumide kohaselt peab äriühing olema asutatud Euroopa Liidus, omama üksust Rootsis ja olema määranud veokorraldajaks füüsilise isiku, kes elab Euroopa Liidus.

Lube väljastatakse mittediskrimineerivatel tingimustel, kui jätta kõrvale asjaolu, et kauba ja reisijate maanteeveoteenuseid pakkuvad ettevõtjad võivad üldjuhul kasutada ainult riiklikus autoregistris registreeritud sõidukeid. Kui sõiduk on registreeritud välismaal, kuulub füüsilisele või juriidilisele isikule, kelle peamine elu- või tegevuskoht on välismaal, ja tuuakse Rootsi ajutiselt, võib seda Rootsis ajutiselt kasutada. Ajutine kasutus tähendab Rootsi transpordiameti määratluse kohaselt tavaliselt kuni üht aastat.

Ettevõtjad, kes osutavad kauba ja reisijate piiriülese maanteeveo teenuseid välismaal, vajavad selle tegevuse jaoks luba selle riigi pädevalt asutuselt, kus nad on asutatud. Maanteevedusid käsitlevates kahepoolsetes lepingutes võidakse kehtestada piiriülese kaubanduse jaoks lisanõuded. Sõidukite puhul, mille suhtes sellist kahepoolset lepingut ei kohaldada, on vaja ka Rootsi transpordiameti tegevusluba (CPC 712).

Meetmed:

SE: Yrkestrafiklag (kaubandusliku liikluse seadus) (2012:210);

Lag om vägtrafikregister (maanteeliikluse registri seadus) (2001:558); Yrkestrafikförordning (määrus kaubandusliku liikluse kohta) (2012:237);

Taxitrafiklag (taksoliikluseseadus) (2012:211) ning

Taxitrafikförordning (määrus taksoliikluse kohta) (2012:238).

d) Lennutranspordi abiteenused

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

PL: Külmutatud või jahutatud kaupade hoiustamise teenuste ning vedelike või gaaside mahtkaubana hoiustamise teenuste puhul sõltub konkreetsete teenuseliikide osutamise võimalus lennujaama suuruselt. Teenuseosutajate arvu lennujaamas võib piirata ruumipuuduse tõttu ning mitte vähem kui kahe teenuseosutajani muudel põhjustel.

Meetmed:

PL: 3. juuli 2002. aasta Poola lennundusseadus, artiklid 174.2 ja 174.3 3.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine,
enamsoodustusrežiim ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs, võrdne kohtlemine,
enamsoodustusrežiim:

Euroopa Liit: Maapealse teeninduse puhul võidakse nõuda, et teenuseosutaja tegevuskoht asuks Euroopa Liidu territooriumil. Maapealse teeninduse avatuse tase sõltub lennujaama suuruselt. Teenuseosutajate arv lennujaamades võib olla piiratud. Suurtes lennujaamades ei tohi teenuseosutajaid olla alla kahe.

Meetmed:

Euroopa Liit: nõukogu 15. oktoobri 1996. aasta direktiiv 1996/67/EÜ juurdepääsu kohta maapealse käitluse turule ühenduse lennujaamades

BE (kohaldatakse ka piirkondlikul valitsustasandil): maapealse teeninduse puhul on nõutav vastastikkuse tingimuse kohaldamine.

Meetmed:

BE: Arrêté Royal du 6 novembre 2010 réglementant l'accès au marché de l'assistance en escale à l'aéroport de Bruxelles-National (article 18);

Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de toegang tot de grondafhandelingsmarkt op de Vlaamse regionale luchthavens (artikkel 14) ning

Arrêté du Gouvernement wallon réglementant l'accès au marché de l'assistance en escale aux aéroports relevant de la Région wallonne (article 14).

e) **Kõikide transpordiliikide tugiteenused (CPC 748 osa)**

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs, võrdne kohtlemine:

Euroopa Liit (kohaldatakse ka piirkondlikul valitsustasandil): tollivormistusteenuseid võivad osutada üksnes Euroopa Liidu elanikud.

Meetmed:

Euroopa Liit: Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik.

f) Kombineeritud transporditeenuste osutamine (CPC 711, 712, 7212, 741, 742, 743, 744, 745, 748, 749)

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs:

Euroopa Liit (kohaldatakse ka piirkondlikul valitsustasandil): Kui Soome kõrvale jätta, võivad Euroopa Liidu liikmesriikide vaheliste kombineeritud vedude korral teostada veo alg- või lõppetapi maanteevedu – mis moodustab kombineeritud veo lahutamatu osa ja võib, kuid ei pruugi hõlmata piiri ületamist – üksnes Euroopa Liidu liikmesriigis asutatud veoettevõtjad, kes vastavad tegevusalale lubamise ja Euroopa Liidu liikmesriikide vahelise kaupade veo turule pääsemise tingimustele. Kehtivad mis tahes konkreetset transpordiliiki mõjutavad piirangud.

Võib võtta vajalikke meetmeid, et tagada maantesõidukite suhtes kohaldatavate kombineeritud vedudest tulenevate mootorsõidukimaksude vähendamine või hüvitamine (CPC 711, 712, 7212, 741, 742, 743, 744, 745, 748, 749).

Meetmed:

Euroopa Liit: nõukogu 7. detsembri 1992. aasta direktiiv 1992/106/EMÜ, millega kehtestatakse ühiseeskirjad kaupade teatavate kombineeritud vedude kohta liikmesriikide vahel.

Reservatsioon nr 16 – energeetikaga seotud tegevusalad

Sektor – allsektor:	energeetikaga seotud tegevusalad – mäetööstus; elektri, gaasi, auru ja kuumavee tootmine, ülekanne ja jaotamine enda tarbeks; kütuste torutransport; torude kaudu transporditavate kütuste hoiustamine ja ladustamine; ning energijaotusega seotud teenused
Tegevusala liigitus:	ISIC Rev. 3.1 10, 11, 12, 13, 14, 40, CPC 5115, 63297, 713, 742 osa, 8675, 883, 887
Reservatsiooni liik:	turulepääs võrdne kohtlemine kõrgem juhtkond ja juhatus
Jaotis:	investeermise liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus
Valitsustasand:	EL/liikmesriik (kui ei ole sätestatud teisiti)

Kirjeldus:

a) Mäetööstus (ISIC Rev. 3.1 10, 11, 12, 13, 14, CPC 5115, 7131, 8675, 883)

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs:

NL: Erasektori äriühingud uurivad ja kasutavad Madalmaades süsivesinikke alati koos majandusministri määratud avaliku sektori äriühinguga (aktsiaseltsiga). Kaevandmisseaduse artiklites 81 ja 82 on sätestatud, et kõik määratud äriühingu aktsiad peavad kuuluma otseselt või kaudselt Madalmaadele (ISIC Rev. 3.1 10, 3.1 11, 3.1 12, 3.1 13, 3.1 14).

Meetmed:

NL: mijnbouwwet (kaevandamisseadus).

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

BE: Maavarade ja muude eluta ressursside uurimise suhtes territoriaalvetes ja mandrilaval ning nende kasutamise suhtes kohaldatakse kontsessioone. Kontsessioonäri tegevuskoht peab olema Belgias (ISIC Rev. 3.1:14).

Meetmed:

BE: Arrêté Royal du 1er septembre 2004 relatif aux conditions, à la délimitation géographique et à la procédure d'octroi des concessions d'exploration et d'exploitation des ressources minérales et autres ressources non vivantes de la mer territoriale et du plateau continental.

BG: Teatava majandustegevuse puhul, mis on seotud riigi või avaliku vara kasutamisega, kohaldatakse kontsessiooniseaduse või muude kontsessioone käsitlevate õigusaktide alusel antud kontsessioone. Maapõuevarade geoloogiliseks luureks või uurimiseks Bulgaaria Vabariigi territooriumil, mandrilaval ja Mustas meres asuvas eksklusiivses majandusvööndis on vaja luba; maapõuevarade kaevandamise ja kasutamise suhtes kohaldatakse maapõuevarade seaduse alusel antud kontsessiooni.

Äriühingutel, mis on registreeritud maksusoodustusi pakkuvates jurisdiktsioonides (st *offshore*-piirkondades) või on selliste äriühingutega otseselt või kaudselt seotud, on keelatud osaleda avalikes menetlustes, mille raames antakse lube või kontsessioone loodusvarade, sh uraani- ja tooriumimaagi geoloogiliseks luureks, uurimiseks või kaevandamiseks, ning tegutseda olemasoleva loa või kontsessiooni alusel, kuivõrd selline tegevus on välistatud, nagu ka võimalus registreerida uurimise tulemusel tehtud geoloogiline või kaubanduslikult kasutatav maardla avastus.

Äriühingud, mille kapitalist üle 50 % kuulub liikmesriigile või omavalitsusele, ei saa sooritada ühtki tehingut äriühingu põhivara võõrandamiseks ega sõlmida ühtki lepingut osaluse soetamise, rentimise, ühistegevuse, laenu, nõuete kindlustamise või käskvekslitest tulenevate kohustuste kohta, kui erastamisagentuur või omavalitsuse volikogu (sõltuvalt sellest, kumb on pädev asutus) ei ole andnud selleks luba. Ilma et see piiraks artikli 8.4 lõigete 1 ja 2 kohaldamist, on vastavalt Bulgaaria rahvuskogu 18. jaanuari 2012. aasta otsusele keelatud igasugune hüdrolõhestamise tehnoloogia kasutamine nafta ja gaasi geoloogiliseks luureks, uurimiseks või ammutamiseks. Keelatud on kildagaasi uurimine ja ammutamine (ISIC Rev. 3.1 10, 3.1 11, 3.112, 3.1 13, 3.1 14).

Uraanimaagi kaevandamine on ministrite nõukogu 20. augusti 1992. aasta dekreediga nr 163 keelatud.

Tooriumimaagi kaevandamisel kohaldatakse üldist kaevandamisega seotud kontsessioonide korda. Et saada kontsessioon tooriumimaagi kaevandamiseks, peab Jaapani ettevõtja olema asutatud kooskõlas Bulgaaria äriseadusega ja olema registreeritud Bulgaaria äriregistris. Otsus lubada kaevandada tooriumimaaki tehakse mittediskrimineerivalt iga konkreetse juhtumi puhul eraldi. Maksusoodustusi pakkuvates jurisdiktsioonides (st offshore-piirkondades) registreeritud äriühingutele või selliste äriühingutega otseselt või kaudselt seotud äriühingutele kehtestatud keeld osaleda avalikes menetlustes, mille raames antakse kontsessioone loodusvarade kaevandamiseks, hõlmab uraani- ja tooriumimaaki (ISIC Rev. 3.1 12).

Meetmed:

BG: maapõuevarade seadus;

kontsessiooniseadus;

erastamis- ja erastamisjärgse kontrolli seadus;

tuumaenergia ohutu kasutamise seadus;

seadus, mis käsitleb majandus- ja finantssuhteid maksusoodustusi pakkuvates

jurisdiktsioonides registreeritud äriühingutega, selliste äriühingutega seotud isikutega ja

nende tegelike tulusaajatega ning

maapõuevarade seadus.

CY: Ministrite nõukogu võib energiajulgeoleku huvides keelduda võimaldamast juurdepääsu süsivesinike geoloogilisele luurele, uurimisele ja kasutamisele ettevõtjale, kes on Jaapani või Jaapani kodanike kontrolli all, ning keelata sellisele ettevõtjale kõnealuse tegevuse. Ükski ettevõtja ei tohi pärast süsivesinike geoloogiliseks luureks, uurimiseks ja tootmiseks loa saamist minna ilma ministrite nõukogu eelneva heakskiiduta Jaapani või Jaapani kodaniku otsese või kaudse kontrolli alla. Ministrite nõukogu võib keelduda andmast süsivesinike geoloogiliseks luureks, uurimiseks ja tootmiseks luba ettevõtjale, kes on Jaapani või kolmanda riigi või Jaapani või kolmanda riigi kodaniku kontrolli all, kui Jaapan või kolmas riik ei taga Küprose Vabariigi või Euroopa Liidu liikmesriikide ettevõtjatele juurdepääsul süsivesinike geoloogilisele luurele, uurimisele ja kasutamisele ning sellise tegevuse teostamisel kohtlemist, mis on võrreldav kohtlemisega, mille tagab Jaapan või asjaomase kolmanda riigi ettevõtjatele Küprose Vabariik või Euroopa Liidu liikmesriik (ISIC Rev 3.1

1110).

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs ja piiriülene teenustekaubandus –
turulepääs:

Meetmed:

CY: Süsivesinike geoloogilise luure, uurimise ja kasutamise seadus (nr 4(I)/2007), mida on muudetud 2013. aasta seadusega nr 126(I) ja 2014. aasta seadusega nr 29(I).

IT (kohaldatakse ka piirkondlikul valitsustasandil uurimiseks): Riigile kuuluvates kaevandustes kehtivad uurimise ja kaevandamise erieeskirjad. Enne kaevanduse mis tahes kasutuselevõttu on vaja uurimisluba (permesso di ricerca, kuninglik dekreet nr 1447/1927, artikkel 4). Selles tähtajalises loas määratakse täpselt kindlaks uuritava maa-ala piirid. Sama maa-ala jaoks võib anda uurimisloa mitmele eri isikule või ettevõtjale (tegemist ei ole ilmtingimata ainuloaga). Maavarade kultiveerimiseks ja kasutamiseks on vaja piirkondliku ametiasutuse luba (concessione, artikkel 14) (ISIC Rev. 3.1 10, 3.1 11, 3.1 12, 3.1 13, 3.1 14, CPC 8675, 883).

Meetmed:

IT: Uurimisteenused: kuninglik dekreet nr 1447/1927 ning seadusandlik dekreet nr 112/1998, artikkel 34.

SK: Kaevandamiseks, kaevandamisega seotud tegevuseks ja geoloogiliseks tegevuseks on nõutav asutamine juriidilise isikuna (mitte filiaalina) Euroopa Liidu liikmesriigis või EMP riigis. Slovakkia Vabariigi seadusega nr 44/1988 (loodusvarade kaitse ja kasutamise kohta) hõlmatud kaevandamis- ja uuringutegevust kohaldatakse mittediskrimineerivalt, sealhulgas riikliku poliitika meetmete kaudu, mille eesmärk on tagada loodusvarade ja keskkonna säilimine ja kaitse, näiteks teatavate kaevandamistehnoloogiate lubamine või keelamine. Suurema kindluse huvides hõlmavad sellised meetmed järgmist: tsüaniidi leostumise tehnoloogia rakendamise keeld mineraalide töötlemisel või rafineerimisel, eriloa nõue nafta ja gaasi geoloogilise otsimise, leiukohtade uuringute ja kaevandamise korral ning kohaliku rahvahääletuse eelnev heakskiit tuuma-/radioaktiivsete maavarade suhtes. See ei suurenda kehtiva meetme nõuetele mittevastavaid aspekte, mille suhtes reservatsioon tehakse. (ISIC Rev. 3.1 10, 3.1 11, 3.1 12, 3.1 13, 3.1 14, CPC 7131).

Meetmed:

SK: seadus nr 51/1988 kaevandamise, lõhkeainete ja riigi kaevandamisameti kohta; ja seadus nr 569/2007 geoloogilise tegevuse kohta.

UK: Uurimis- ja tootmistevgevuseks Ühendkuningriigi mandrilaval ning selliste teenuste osutamiseks, milleks on vajalik otsene juurdepääs loodusvaradele või nende kasutamine, on vaja tegevusluba.

Reservatsiooni kohaldatakse Ühendkuningriigi mandrilava jaoks välja antavate tootmislubade suhtes. Loa saamiseks peab äriühingu tegevuskoht olema Ühendkuningriigis. See tähendab kas:

- i) personali kohalolekut Ühendkuningriigis;
- ii) Ühendkuningriigi äriühingu registreerimist ettevõtluskojas (Enterprises House) või
- iii) välisriigi äriühingu Ühendkuningriigis asuva filiaali registreerimist ettevõtluskojas.

See nõue kehtib kõikidele äriühingutele, kes taotlevad uut tegevusluba, ja kõikidele äriühingutele, kes soovivad liituda määramise kaudu olemasoleva tegevusloaga. Seda kohaldatakse kõikide tegevuslubade ja ettevõtete suhtes, olenemata sellest, kas tegemist on käitajaga. Et olla tootmisvaldkonda hõlmava tegevusloa üks omanikke, peab äriühing a) olema registreeritud ettevõtluskojas Ühendkuningriigi äriühinguna või b) tegelema oma äritegevusega Ühendkuningriigis asuva kindla tegevuskoha kaudu (mis tavaliselt eeldab personali kohalolekut), nagu see on määratletud 2003. aasta finantsseaduse 148. jaos (ISIC Rev. 3.1 11, CPC 883, 8675).

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs, võrdne kohtlemine:

Meetmed:

UK: 1988. aasta naftaseadus.

FI: Maavarade uurimiseks ja kasutamiseks peab olema luba, mille annab tuumamaterjali kaevandamisel valitsus. Valitsuselt tuleb saada kaevandamispiirkonna jaoks väljaostmisluba. Loa võib anda füüsilisele isikule, kelle elukoht on EMP riigis, või juriidilisele isikule, kes on asutatud EMP riigis. Võidakse kohaldada majandusvajaduste testi (ISIC Rev. 3.1 120, CPC 5115, 883, 8675).

Meetmed:

FI: kaivoslaki (kaevandamisseadus) (621/2011) ning
Ydinenergialaki (tuumaenergia seadus) (990/1987).

IE: Iirimaal tegutsevate uurimis- ja kaevandamisettevõtete tegevuskoht peab olema Iirimaal. Maavarade uurimisel kehtib nõue, et ettevõtjad (nii Iirimaalt kui ka välisriikidest) kasutaksid tööde tegemisel kas agendi või Iirimaal elava uurimistööde juhataja teenuseid. Kaevandamise kohta kehtib nõue, et isik, kelle suhtes kohaldatakse riiklikku kasutusrenti või kellel on kaevandamisluba, oleks Iirimaal asutatud äriühing. Selliste äriühingute omandiõiguse suhtes ei kohaldata piiranguid (ISIC Rev. 3.1 10, 3.1 13, 3.1 14, CPC 883).

Meetmed:

IE: 1940.–2017. aasta maavarade arendamise seadused ning
planeerimisseadused ja keskkonnavalused määrused.

SI: Maavarade uurimiseks ja kasutamiseks, sealhulgas reguleeritud kaevandusteenused, kohaldatakse EMP riigi, Šveitsi Konföderatsiooni või OECD liikmesriigi elukoha- või kodakondsusnõuet või kolmanda riigi korral vastastikkuse tingimust. Vastastikkuse nõude kooskõla kontrollib kaevandamise eest vastutav ministeerium (ISIC Rev. 3.1 10, ISIC Rev. 3.1 11, ISIC Rev. 3.1 12, ISIC Rev. 3.1 13, ISIC Rev. 3.1 14, CPC 883, CPC 8675).

Meetmed:

SI: 2014. aasta kaevandamisseadus.

- b) **Elektrienergia, gaasi, auru ja kuumavee tootmine, ülekanne ja jaotamine enda tarbeks; kütuste torutransport; torude kaudu transporditavate kütuste hoiustamine ja ladustamine; energiajaotusega seotud teenused (ISIC Rev. 3.1 40, 3.1 401, CPC 63297, 713, 7131, 742 osa, 74220, 887)**

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs:

DK: omanik või kasutaja, kes kavatseb rajada toornafta või rafineeritud nafta ja naftatoodete ning maagaasi transportimiseks torujuhtme, peab saama enne tööde alustamist kohalikult omavalitsuselt loa. Väljastatavate lubade arv võib olla piiratud (CPC 7131).

Meetmed:

DK: Bekendtgørelse nr. 724 af 1. juli 2008 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (1. juuli 2008. aasta määrus nr 724 naftamahutite ja torujuhtmetike korralduse, rajamise ja kasutamise kohta).

MT: ettevõttel Enemalta plc on elektrienergia tootmise monopol (ISIC Rev. 3.1 401; CPC 887).

Meetmed:

MT: EneMalta seadus, 272. peatükk, ja EneMalta (varade, õiguste, vastutuse ja kohustuste ülekandmine) seadus, 536. peatükk.

NL: elektrivõrgu ja gaasivõrgu omanikud saavad olla vaid Madalmaade valitsus (ülekandesüsteemid) ja muud avalik-õiguslikud asutused (jaotussüsteemid) (ISIC Rev. 3.1 040, CPC 71310).

Meetmed:

NL: Elektriciteitswet 1998; Gaswet.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, kõrgem juhtkond ja juhatus ning piiriülene teenustekaubandus – turulepääs:

AT: seoses gaasi transportimisega antakse luba üksnes EMP riikide kodanikele, kelle elukoht on EMP riigis. Ettevõtjate ja partnerluste tegevuskoht peab olema EMP riigis. Võrgu käitaja peab määrama tegevdirektori ja võrgu käitamise tehnilise kontrolli eest vastutava tehnikadirektori, kes peavad olema EMP riigi kodanikud.

Pädev asutus võib loobuda kodakondsus- ja elukohanõudest, kui võrgu käitamine leitakse olevat avalikes huvides.

Muu kauba kui gaas ja vesi transportimisel kohaldatakse järgmist:

- i) füüsiliste isikute korral antakse luba üksnes EMP kodanikele, kelle elukoht on Austrias ning

- ii) ettevõtjate ja partnerluste tegevuskoht peab olema Austrias. Kohaldatakse majandusvajaduste või huvide testi. Piiriülesed torustikud ei tohi kahjustada Austria julgeolekuhuve ega Austria neutraalse riigi staatust. Ettevõtjad ja partnerlused peavad määrama tegevdirektori, kes on EMP riigi kodanik. Pädev asutus võib loobuda kodakondsus- ja asukohanõudest, kui torustiku käitamine leitakse olevat riigi majandushuvides (CPC 713).

Meetmed:

AT: Rohrleitungsgesetz (torutranspordiseadus), BGBl. Nr. 411/1975, § 5(1) ja (2), §§ 5 (1) ja (3), 15, 16 ning Gaswirtschaftsgesetz 2011 (gaasiseadus), BGBl. I Nr. 107/2011, artiklid 43 ja 44, artiklid 90 ja 93.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine, kõrgem juhtkond ja juhatuse ning piiriülene teenustekaubandus – turulepääs, võrdne kohtlemine (kohaldatakse üksnes piirkondlikul valitsustasandil):

AT: seoses elektrienergia transportimise ja jaotamisega antakse luba üksnes EMP riikide kodanikele, kelle elukoht on EMP riigis. Kui käitaja määrab tegevdirektori või rentniku, loobutakse elukohanõudest.

Juriidiliste isikute (ettevõtjate) ja partnerluste tegevuskoht peab olema EMP riigis. Nad peavad määrama tegevdirektori või rentniku, kes on EMP riigi kodanikud ja kelle elukoht on EMP riigis.

Pädev asutus võib loobuda kodakondsus- ja elukohanõudest, kui võrgu käitamine leitakse olevat avalikes huvides (ISIC Rev. 3.1 40, CPC 887).

Meetmed:

AT: Burgenländisches Elektrizitätswesengesetz 2006, LGBI. Nr. 59/2006, mida on muudetud; Niederösterreichisches Elektrizitätswesengesetz, LGBI. Nr. 7800/2005, mida on muudetud; Landesgesetz, mit dem das Oberösterreichische Elektrizitätswirtschafts- und -organisationsgesetz 2006 erlassen wird (Oö. ElWOG 2006), LGBI. Nr. 1/2006, mida on muudetud; Salzburger Landeselektrizitätsgesetz 1999 (LEG), LGBI. Nr. 75/1999, mida on muudetud; Gesetz vom 16. November 2011 über die Regelung des Elektrizitätswesens in Tirol (Tiroler Elektrizitätsgesetz 2012 – TEG 2012), LGBI. Nr. 134/2011; Gesetz über die Erzeugung, Übertragung und Verteilung von elektrischer Energie (Vorarlberger Elektrizitätswirtschaftsgesetz), LGBI. Nr. 59/2003, mida on muudetud; Gesetz über die Neuregelung der Elektrizitätswirtschaft (Wiener Elektrizitätswirtschaftsgesetz 2005 – WEIWG 2005), LGBI. Nr. 46/2005; Steiermärkisches Elektrizitätswirtschafts- und Organisationsgesetz(ELWOG), LGBI. Nr. 70/2005; ning Kärntner Elektrizitätswirtschafts-und Organisationsgesetz(ELWOG), LGBI. Nr. 24/2006.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs:

CZ: Elektrienergia tootmiseks, edastamiseks, jaotamiseks, sellega kauplemiseks ja elektriturukorraldaja muuks tegevuseks ning samuti gaasi tootmiseks, edastamiseks, jaotamiseks, ladustamiseks ja sellega kauplemiseks ning soojusenergia tootmiseks ja jaotamiseks on vaja luba. Sellise loa võib anda üksnes füüsilisele isikule, kellel on elamisluba, või Euroopa Liidus asutatud juriidilisele isikule. Seoses elektrienergia ja gaasi ülekandmise ning turuosaliste litsentsidega kehtivad ainuõigused (ISIC Rev. 3.1 40, CPC 7131, 62271, 742, 887).

Meetmed:

CZ: Seadus nr 458/2000 Coll. äritingimuste ja avaliku halduse kohta energiasektoris

(Energiaseadus).

PL: energiaseaduse kohaselt on vaja luba järgmise tegevuse jaoks:

- i) kütuse või energia tootmine, välja arvatud: tahke- või gaaskütuse tootmine; elektrienergia tootmine, kasutades elektrienergiaallikaid (välja arvatud taastuvad energiaallikad), mille koguvõimsus ei ületa 50 MW; elektrienergia ja soojuse koostootmine, kasutades allikaid (välja arvatud taastuvad energiaallikad), mille koguvõimsus ei ületa 5 MW; soojuse tootmine, kasutades allikaid, mille koguvõimsus ei ületa 5 MW;
- ii) gaaskütuse ladustamine ladustamisrajatistes, maagaasi veeldamine ja veeldatud maagaasi taasgaasistamine maagaasi veeldusjaamades ning vedelkütuse ladustamine, välja arvatud: vedelkütuse kohalik ladustamine rajatistes, mille võimsus on väiksem kui 1 MJ/s, ja vedelkütuse ladustamine jaemüügis;
- iii) kütuse või energia ülekandmine või jaotamine, välja arvatud: gaaskütuse jaotamine võrgus, mille võimsus on väiksem kui 1 MJ/s, ja soojuse ülekandmine või jaotamine, kui klientide tellitud võimsus ei ületa 5 MW;

- iv) kütuse või energiaga kauplemine, välja arvatud: kauplemine tahkekütusega; kauplemine elektrienergiaga, kasutades kliendile kuuluvaid seadmeid, mille pinget on väiksem kui 1 kV; kauplemine gaaskütusega, kui tekkiv aastakäive ei ületa 100 000 eurot; kauplemine vedelgaasiga, kui aastakäive ei ületa 10 000 eurot; kauplemine vedelgaasiga, kui aastakäive ei ületa 10 000 eurot; kauplemine gaaskütusega ja elektrienergiaga, mida teostavad kaubabörsidel maaklerfirmad, mis tegelevad kaubabörsidel maaklerlusega vastavalt 26. oktoobri 2000. aasta seadusega kaubabörside kohta, ning kauplemine soojusega, kui kliendi tellitud võimsus ei ületa 5 MW. Käibepiirangud ei kehti gaaskütuse või vedelkütuse hulgimüügi ega ballooniaasi jaemüügi korral.

Pädev asutus võib anda loa üksnes taotlejale, kes on registreerinud oma peamise tegevuskoha või elukoha ELi liikmesriigi, EMP riigi või Šveitsi Konföderatsiooni territooriumil (ISIC Rev. 3.1 040, CPC 63297, 74220, CPC 887).

Meetmed:

PL: 10. aprilli 1997. aasta energiaseadus, artiklid 32 ja 33.

Seoses piiriülese teenustekaubandusega – turulepääs:

LT: loa elektrienergia ülekandmiseks, jaotamiseks ja üldsusele tarnimiseks ning elektrikaubanduse korraldamiseks võib anda üksnes Leedu juriidilistele isikutele või välisriikide juriidiliste isikute või muude organisatsioonide filiaalidele, mis on asutatud Leedus. Reservatsiooni ei kohaldata nõustamisteenuste suhtes, mis on seotud elektri ülekandmise ja jaotamisega tasu eest või lepingu alusel (ISIC Rev. 3.1 401, CPC 887).

Kütuse korral kohaldatakse asutamiskohta. Loa kütuste ülekandmiseks ja jaotamiseks võib anda üksnes Leedu juriidilistele isikutele või välisriikide juriidiliste isikute või muude organisatsioonide filiaalidele (tütarettevõtted), mis on asutatud Leedus.

Reservatsiooni ei kohaldata nõustamisteenuste suhtes, mis on seotud kütuste ülekandmise ja jaotamisega tasu eest või lepingu alusel (CPC 713, CPC 887).

Meetmed:

LT: Leedu Vabariigi 10. oktoobri 2000. aasta seadus nr VIII-1973 maagaasi kohta ning Leedu Vabariigi 20. juuli 2000. aasta seadus nr VIII-1881 elektrienergia kohta.

SI: Elektrienergia ja maagaasi tootmise, kauplemise, lõpptarbijatele tarnimise, ülekandmise ja jaotamise suhtes kohaldatakse Euroopa Liidu tegevuskohanõuet (ISIC Rev. 3.1 4010, 4020, CPC 7131, CPC 887).

Meetmed:

SI: Energetski zakon (2014. aasta energiaseadus; Sloveenia vabariigi ametlik väljaanne nr 17/2014).

Reservatsioon nr 17 – põllumajandus, kalapüük ja tootmine

Sektor – allsektor:	põllumajandus, jahindus, metsandus; looma- ja põhjapõdrakasvatus, kalapüük ja vesiviljelus; kirjastamine, trükindus ja salvestiste paljundus
Tegevusala liigitus:	ISIC Rev. 3.1 011, 012, 013, 014, 015, 1531, 050, 0501, 0502, 221, 222, 323, 324, CPC 882, 88442
Reservatsiooni liik:	turulepääs võrdne kohtlemine enamsoodustusrežiim tulemuslikkuse nõuete keeld kõrgem juhtkond ja juhatus
Jaotis:	investeermise liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus
Valitsustasand:	EL/liikmesriik (kui ei ole sätestatud teisiti)

Kirjeldus:

a) Põllumajandus, jahindus ja metsandus (ISIC Rev. 3.1 011, 012, 013, 014, 015, 1531)

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – tulemuslikkuse nõuete keeld

Euroopa Liit: Euroopa Liidu liikmesriikide määratud sekkumisasutused ostavad Euroopa Liidus koristatud teravilja. Kolmandast riigist imporditud ja kolmandasse riiki reeksportitava riisi puhul eksporditoetust ei anta. Hüvitist võivad taotleda üksnes Euroopa Liidu riisitootjad.

Meetmed:

Euroopa Liit: Nõukogu 22. oktoobri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 2007/1234, millega kehtestatakse põllumajandusturgude ühine korraldus ning mis käsitleb teatavate põllumajandustoodete erisätteid (ühise turukorralduse ühtne määrus).

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs:

IE: Välisriigi residentidelt nõutakse jahutootmise alustamiseks luba (ISIC Rev. 3.1 1531).

Meetmed:

IE: 1933. aasta põllumajandustoodete seadus (teravili).

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs:

FI: põhjapõtru võivad omada ja kasvatada üksnes põhjapõtrade karjatamise piirkonnas elavad EMP riikide kodanikud. Võidakse anda ainuõigusi.

Meetmed:

FI: poronhoitolaki (põhjapõtrade kasvatamise seadus) 848/1990, 1. peatükk, § 4, Soome ühinemislepingu protokoll nr 3.

FR: eelnev luba on nõutav, et saada põllumajandusühistu liikmeks või tegutseda selle juhatajana (ISIC Rev. 3.1 011, 012, 013, 014, 015).

Meetmed:

FR: Code rural et de la pêche maritime: Käitisi käsitlev artikkel R331-1 ja põllumajandusühistuid käsitlev artikkel L.529-2.

SE: Põhjapõdrakasvatusega võivad tegeleda ainult saamid.

Meetmed:

SE: põhjapõdrakasvatuse seadus (1971:437), § 1.

b) Kalandus ja vesiviljelus (ISIC Rev. 3.1 050, 0501, 0502, CPC 882)

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

FR: Prantsusmaa lipu all sõitvale Prantsuse laevale võib väljastada püügiloa või sellisel laeval võidakse lubada püüda kala riiklike kvootide alusel üksnes juhul, kui on olemas tegelik majanduslik seos Prantsusmaa territooriumiga ning kui laeva juhib ja kontrollib ettevõtte, mis asub alaliselt Prantsusmaa territooriumil (ISIC Rev. 3.1 050, CPC 882).

Meetmed:

FR: Code rural et de la pêche maritime: artikkel L921-3.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs, võrdne kohtlemine:

SE: Kutseline kalapüük on kalapüük kutselise kalapüügi loaga või kalapüük, mida teostavad välisriigi kalurid, kellel on luba harrastada Rootsi territoriaalvetes või Rootsi majanduspiirkonnas kutselist kalapüüki. Kutselise kalapüügi loa võib anda kaluritele, kelle jaoks kalapüük on oluline elatusallikas ja kui kalapüügil on seos Rootsi kalatööstusega. Seost Rootsi kalatööstusega on võimalik tõendada näiteks juhul, kui kalur lossib pool kalendriaasta saagist (väärtuse poolest) Rootsis, pooled püügireisidest saavad alguse Rootsi sadamatest või pooled laevastiku kaluritest elavad Rootsis.

Üle viiemeetriste laevade puhul on vaja koos kutselise kalapüügi loaga laevaluba. Laevaluba antakse, kui laev on muu hulgas kantud riiklikku registrisse, laeval on tegelik majanduslik seos Rootsiga ning loasaaja ja laeva kapten on kutselise kalapüügi luba omavad kalurid.

Kui kalalaeva kogumahutavus on üle 20 tonni, peab laeva kapten olema EMP riigi kodanik. Rootsi transpordiamet võib teha erandeid.

Laev loetakse Rootsi laevaks ja võib sõita Rootsi lipu all, kui rohkem kui pool laevast kuulub Rootsi kodanikele või juriidilistele isikutele. Valitsus võib lubada välislaevadel sõita Rootsi lipu all, kui nende tegevus on Rootsi kontrolli all või kui omanik suudab tõendada, et tema alaline elukoht on Rootsis. Laevad, millest vähemalt 50 % kuulub EMP riikide kodanikele või äriühingutele, mille registrijärgne asukoht, juhatuse asukoht või peamine tegevuskoht asub EMP riigis ja mille tegevust kontrollitakse Rootsist, võib samuti Rootsi registrisse kanda (ISIC Rev. 3.1 0501, 3.1 0502, CPC 882).

Meetmed:

SE: mereseadus (1994:1009);

kalandusseadus (1993:787);

kalapüüki, vesiviljelust ja kalatööstust käsitlev määrus (1994:1716);

riikliku kalandusnõukogu püügieeskirjad (2004:25) ning

määrus laevade turvalisuse kohta (2003:438).

c) Tootmine – kirjastamine, trükindus ja salvestiste paljundus (ISIC Rev. 3.1 221, 222, 323, 324, CPC 88442)

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – turulepääs, võrdne kohtlemine:

LV: Meediaväljaandeid võivad luua ja neid kirjastada Lätis asutatud juriidilised isikud ja Läti füüsilised isikud. Filiaalid ei ole lubatud. (CPC 88442)

Meetmed:

LV: ajakirjandus- ja muu meedia seadus, § 8.

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine ja piiriülene teenustekaubandus – turulepääs:

DE (kohaldatakse ka piirkondlikul valitsustasandil): Igas avalikult levitatavas või trükitavas ajalehes, ajakirjas või perioodikaväljaandes peab olema selgelt nimetatud vastutav toimetaja (asjaomase füüsilise isiku täielik nimi ja aadress). Võidakse nõuda, et vastutav toimetaja oleks Saksamaa, Euroopa Liidu või EMP riigi alaline elanik. Liidumaa siseminister võib lubada teha erandeid (ISIC Rev. 3.1 223, 224).

Meetmed:

DE: § 10 Abs. 1 Nr. 4 Landesmediengesetz (LMG) Rheinland-Pfalz v. 4. Februar 2005, GVBl. S. 23;

§ 9 Abs. 1 Nr. 1 Gesetz über die Presse Baden-Württemberg (LPG BW) v. 14 Jan. 1964, GBl. S.11;

§ 9 Abs. 1 Nr. 1 Pressegesetz für das Land Nordrhein-Westfalen (Landespressegesetz NRW) v. 24. Mai 1966 (GV. NRW. S. 340);

§ 8 Abs. 1 Gesetz über die Presse Schleswig-Holstein (PressG SH) vom 25.1.2012, GVOBL. SH S. 266;

§ 7 Abs. 2 Landespressegesetz für das Land Mecklenburg-Vorpommern (LPrG M-V) v. 6 Juni 1993, GVOBl. M-V 1993, S. 541;

§ 8 Abs. 1 Nr. 1 Pressegesetz für das Land Sachsen-Anhalt in der Neufassung vom 2.5.2013 (GVBl. LSA S. 198);

§ 7 Abs. 2 Berliner Pressegesetz (BlnPrG) v. 15 Juni 1965, GVBl. S. 744;

§ 10 Abs. 1 Nr. 1 Brandenburgisches Landspressegesetz (BbgPG) v. 13. Mai 1993, GVBl. I/93, S. 162;

§ 9 Abs. 1 Nr.1 Gesetz über die Presse Bremen (BrPrG), Brem. GBl. 1965, S. 63;

§ 7 Abs. 3 Nr. 1 Hessisches Pressegesetz (HPresseG) v. 12. Dezember 2004, GVBl. 2004 I S.2;

§ 7 Abs. 2 i.V.m § 9 Abs.1 Ziffer 1 Thüringer Pressegesetz (TPG) v. 31. Juli 1991, GVBl. 1991 S. 271;

§ 9 Abs. 1 Nr. 1 Hamburgisches Pressegesetz v. 29. Januar 1965, HmbGVBl., S. 15;

§ 6 Abs. 2 Sächsisches Gesetz über die Presse (SächsPresseG) v. 3. April 1992, SächsGVBl. S. 125;

§ 8 Abs. 2 Niedersächsisches Pressegesetz v. 22. März 1965, GVbl. S.9;

§ 9 Abs. 1 Nr. 1 Saarländisches Mediengesetz (SMG) vom 27. Februar 2002 (Amtsbl. S. 498) ning

Article 5 Abs. 2 Bayerisches Pressegesetz in der Fassung der Bekanntmachung v. 19. April 2000 (GVBl, S. 340).

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine, turulepääs, enamsoodustusrežiim:

IT: kui Jaapan lubab Itaalia kodanikel ja ettevõtjatel tegeleda nimetatud tegevusega, lubab Itaalia Jaapani kodanikel ja ettevõtjatel tegeleda nimetatud tegevusega samadel tingimustel. Kui Jaapan lubab Itaalia investoritel omada Jaapani kirjastusettevõttes üle 49 % kapitalist ja hääleõigusest, lubab Itaalia Jaapani investoritel omada samadel tingimustel üle 49 % kapitalist ja hääleõigusest Itaalia kirjastusettevõttes (ISIC Rev. 3.1 221, 222).

Meetmed:

IT: Seadus 416/1981, artikkel 1 (ja järgnenud muudatused).

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – kõrgem juhtkond ja juhatus:

PL: ajalehtede ja ajakirjade peatoimetaja suhtes kohaldatakse kodakondsusnõuet (ISIC Rev. 3.1 221, 222).

Meetmed:

PL: 26. jaanuari 1984. aasta ajakirjandusseadus (Poola ametlik väljaanne nr 5, punkt 24 koos hilisemate muudatustega).

Seoses investeerimise liberaliseerimisega – võrdne kohtlemine ja piiriülene
teenustekaubandus – turulepääs, võrdne kohtlemine:

SE: Füüsilised isikud, kes on Rootsis trükitavate ja avaldatavate perioodikaväljaannete omanikud, peavad elama Rootsis või olema EMP riigi kodanikud. Selliste perioodikaväljaannete juriidilistest isikutest omanikud peavad olema asutatud EMP riigis. Rootsis trükitavatel ja avaldatavatel perioodikaväljaannetel ning tehnilistel salvestistel peab olema vastutav toimetaja, kelle elukoht on Rootsis (ISIC Rev. 3.1 22, CPC 88442).

Meetmed:

SE: ajakirjandusvabaduse seadus (1949:105);
sõnavabaduse põhiseadus (1991:1469) ning
seadus, mis sisaldab ajakirjandusvabaduse seaduse ja sõnavabaduse põhiseaduse valdkonna eeskirju (1991:1559).

Jaapani loend

Märkused

1. Käesolevas loendis sätestatakse vastavalt artiklitele 8.12, 8.18 ja 8.24 Jaapani poolt võetud reservatsioonid seoses kehtivate meetmetega, mis ei vasta järgmiste artiklitega kehtestatud kohustustele:
  - a) artikkel 8.7 või 8.15;
  - b) artikkel 8.8 või 8.16;
  - c) artikkel 8.9 või 8.17;
  - d) artikkel 8.10; või
  - e) artikkel 8.11.

2. Iga reservatsioon hõlmab järgmisi osi:

- a) sektor osutab üldisele sektorile, kus reservatsioon tehakse;
- b) allsektor osutab konkreetsele sektorile, kus reservatsioon tehakse;
- c) tegevusala liigitus osutab võimaluse korral ja üksnes läbipaistvuse huvides reservatsiooniga hõlmatud tegevusele vastavalt riigisisestele või rahvusvahelistele tööstuse klassifikatsioonikoodidele;
- d) asjaomane kohustus tähendab lõikes 1 osutatud kohustust, mille suhtes reservatsioon tehakse;
- e) valitsustasand näitab, millisel valitsustasandil säilitatakse meedet, mille suhtes reservatsioon tehakse;

- f) osas „Meetmed“ määratletakse kehtivad seadused, määrused või muud meetmed, mille suhtes reservatsioon tehakse. Osas „Meetmed“ kirjeldatud meede:
    - i) tähendab meedet nagu see on muudetuna, jätkatuna või uuendatuna käesoleva lepingu jõustumiskuupäeval ning
    - ii) hõlmab võimalikke allmeetmeid, mis on heaks kiidetud või mis kehtivad kõnealuse meetme alusel või on sellega kooskõlas ning
  - g) kirjelduses sätestatakse seoses lõikes 1 osutatud kohustustega kehtivate meetmete nõuetele mittevastavad aspektid, mille suhtes reservatsioon tehakse.
3. Reservatsiooni tõlgendamisel võetakse arvesse reservatsiooni kõiki osi. Reservatsiooni tõlgendatakse nendes jaotistes esitatud asjaomaste sätete valguses, mille suhtes reservatsioon tehakse ning meetmete osa on ülimuslik kõikide muude osade suhtes.

4. Seoses finantsteenustega:

- a) ettevaatuskaalutlustel artikli 8.65 kontekstis ei tohi Jaapanit takistada võtmast meetmeid, nagu mittediskrimineerivad kaubandusliku kohaloleku õiguslike vormide piirangud. Samadel põhjustel ei takistata Jaapanit kohaldamast uute finantsteenuste turule lubamisega seotud mittediskrimineerivaid piiranguid, mis on kooskõlas nende usaldatavusnõuete täitmiseks vajaliku õigusraamistikuga. Selles kontekstis on väärtpaberitega kauplevatel väärtpaberiettevõtjatel lubatud kaubelda Jaapani asjaomastes seadustes määratletud väärtpaberitega ning pankadel ei ole lubatud nende väärtpaberitega kaubelda, kui see ei ole nimetatud seadustega teisiti sätestatud; ning
- b) teenuseid, mida osutatakse Euroopa Liidu territooriumil Jaapanis asuvale teenuse tarbijale ilma teenuseosutaja aktiivse turunduseta, peetakse artikli 8.2 punkti d alapunkti ii alusel osutatud teenusteks.

5. Seoses meretransporditeenustega ei ole meretranspordi kabotaaži mõjutavad meetmed sellesse loendisse kantud, sest need on 8. peatüki B osa kohaldamisalast välja jäetud vastavalt 8. peatüki C osa artikli 8.6 lõigu 2 alapunktile a ja artikli 8.14 lõigu 2 alapunktile a.
6. Jaapani seaduseid ja määruseid seoses spektri kättesaadavusega, mõjutades artiklite 8.7 ja 8.15 kohaseid kohustusi, ei hõlmata käesoleva Jaapani loendiga, võttes arvesse erikohustuste ajakava suuniste 6. liidet (WTO dokument S/L/92, kuupäevaga 28. märts 2001).
7. Käesolevas lisas hõlmatud Jaapani loendis osutab „JSIC“ Jaapani tegevusliigituse standardile, mille on kehtestanud sise- ja kommunikatsiooniministeerium ning mis on läbi vaadatud 30. oktoobril 2013. aastal.

1   Sektor: Põllumajandus, metsandus ja kalapüük ning seotud teenused (välja arvatud kalapüük territoriaalmeres, sisevetes, majandusvööndis ja mandrilaval, mis on sätestatud lisa 8-B II lisaga hõlmatud Jaapani loendi 11. reservatsioonis)

Allsektor:

Tegevusala	JSIC 01	Põllumajandus
liigitus:	JSIC 02	Metsandus
	JSIC 03	Kalandus, välja arvatud vesiviljelus
	JSIC 04	Vesiviljelus
	JSIC 6324	Põllumajandusühistud
	JSIC 6325	Kalandus ja kalandustööstuse ühistud
	JSIC 871	Mujal liigitamata põllumajandus-, metsandus- ja kalandus kooperatiivühistud

Asjaomased   Võrdne kohtlemine (artikkel 8.8)
kohustused:

Valitsustasand: keskvalitsus

Meetmed: Välisvaluuta ja väliskaubanduse seadus (1949. aasta seadus nr 228),
artikkel 27¹

valitsuse korraldus välismaiste otseinvesteeringute kohta (1980. aasta
valitsuse korraldus nr 261), artikkel 3

---

¹ Suurema kindluse huvides kohaldatakse käesoleva reservatsiooni kohaldamisel välisvaluuta ja väliskaubanduse seaduse artiklis 26 sätestatud sissetuleva otseinvesteeringu mõistet seoses käesoleva reservatsiooni tõlgendamisega.

Kirjeldus: investeeringu liberaliseerimine

1. Välisvaluuta ja väliskaubanduse seaduse raames kohaldatakse eelneva teatamise kohustust ja läbivaatamist välisriigi investorite suhtes, kes kavatsevad Jaapanis investeerida põllumajandusse, metsandusse ja kalandusse ning seotud teenustesse (välja arvatud kalapüük territoriaalmeres, sisevetes, majandusvööndis ja mandrilaval, mis on sätestatud lisa 8-B II lisaga hõlmatud Jaapani loendi 11. reservatsioonis).
2. Läbivaatamine põhineb vaatlusel, kas investeering võib põhjustada olukorra, mis avaldab märkimisväärset negatiivset mõju Jaapani majanduse tõrgeteta toimimisele¹.
3. Investor võib nõuda investeeringu sisu muutmist või investeerimisprotsessi lõpetamist sõltuvalt analüüsi tulemusest.

---

¹ Suurema kindluse huvides ei tähenda käesolevas kirjelduses käesoleva lisaga hõlmatud Jaapani loendi punktides 11, 13, 15, 37, 43, 44, 52 ja 54 osutatud riikliku julgeoleku viite puudumine seda, et artiklit 1.5 ei kohaldata kontrolli suhtes või et Jaapan loobub oma õigusest rakendada artiklit 1.5, et põhjendada kontrolli.

2	Sektor:	Sõiduauto hooldusteenused
	Allsektor:	Mootorsõiduki lammutus- ja remonditeenused
	Tegevusala liigitus:	JSIC 89 Auto hooldusteenused
	Asjaomased kohustused:	turulepääs (artikkel 8.15)
	Valitsustasand:	keskvalitsus
	Meetmed:	Maantee sõidukiseadus (1951. aasta seadus nr 185), 6. peatükk
	Kirjeldus:	<u>Piiriülene teenustekaubandus</u> Isik, kes kavatseb luua mootorsõidukite demonteerimisega seotud remondiettevõtja, peab looma Jaapanis töökoha ja saama heakskiidu piirkondliku transpordi büroo peadirektorilt, kelle jurisdiktsiooni all olevas piirkonnas asjaomane töökoht luuakse.

3	Sektor:	Äriteenused
	Allsektor:	
	Tegevusala	JSIC 9111 Tööhõiveteenused
	liigitus:	JSIC 9121 Töötaja lähetamisteenused
	Asjaomased kohustused:	turulepääs (artiklid 8.7 ja 8.15)
	Valitsustasand:	keskvalitsus
	Meetmed:	Tööhõivekindluse seadus (1947. aasta seadus nr 141), 3. ja 3-3. peatükk Töötaja lähetusettevõtja nõuetekohase toimimise tagamise ja lähetatud töötajate kaitse tagamise seadus (1985. aasta seadus nr 88), 2. peatükk Sadamatöö seadus (1988. aasta seadus nr 40), 4. peatükk Meremeeste tööhõivekindluse seadus (1948. aasta seadus nr 130), 3. peatükk Ehitustööliste tööhõive parandamise seadus (1976. aasta seadus nr 33), 5. ja 6. peatükk

Kirjeldus: investeeringu liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

1. Isik, kes kavatseb osutada järgmisi teenuseid Jaapani ettevõtetele, peab omama tegevuskohta Jaapanis ja saama loa või esitama teatise pädevale asutusele vastavalt vajadusele:
  - a) erasektori tööhõiveteenused, sealhulgas ehitustöötajate tööhõiveteenuste tasustamine ja meremeeste tööhõiveteenused; või
  - b) töötajate lähetamisteenused, sealhulgas lastijate lähetamisteenused, meremeeste lähetamisteenused ning ehitustöötajatele teenuste tagamise töövõimalused.
2. Tööjõu pakkumise teenuseid võib osutada üksnes ametiühing, mis on pädevalt asutuselt saanud loa vastavalt tööhõive kindluse seadusele või meremeeste tööhõive kindluse seadusele.

4	Sektor:	inkassoteenused	
	Allsektor:		
	Tegevusala	JSIC 6619	Mitmesugused finantsvahenduse abiettevõtjad
	liigitus:	JSIC 7299	Kutseteenused, mida ei ole mujale liigitatud
	Asjaomased kohustused:	turulepääs (artiklid 8.7 ja 8.15)	
	Valitsustasand:	keskvalitsus	
	Meetmed:	krediidi juhtimise ja inkassoteenustega seotud erimeetmete seadus (1998. aasta seadus nr 126), artiklid 3 ja 4	
		Advokaadiseadus (1949. aasta seadus nr 205), artiklid 72 ja 73	

Kirjeldus: investeeringu liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

1. Isik, kes kavatseb osutada inkassoteenuseid, mis hõlmavad õiguse praktiseerimist seoses kohtuasjadega, peab olema kvalifitseeritud Jaapani seaduste ja määruste kohaselt advokaadina (Bengoshi), Jaapani seaduste ja määruste kohaselt juriidilise kutseorganisatsioonina (Bengoshi-hojin) või krediidi juhtimise ja inkassoteenustega seotud erimeetmete seaduse kohaselt asutatud juriidilise isikuna ning asjaomane isik peab asutama Jaapanis büroo.
2. Ükski isik ei tohi teisi isiku krediiti üle võtta ega tagasi maksta, välja arvatud krediidi juhtimise ja inkassoteenustega seotud erimeetmete seaduse alusel asutatud juriidiline isik, kes tegeleb krediidiga vastavalt asjaomase seaduse sätetele.

5	Sektor:	Ehitustööstus	
	Allsektor:		
	Tegevusala	JSIC 06	Ehitustööd, üldine, sealhulgas avaliku ja erasektori ehitustööd
	liigitus:	JSIC 07	Spetsialiseeritud alltöövõtja poolt teostatud ehitustööd, välja arvatud seadmete paigaldustööd
		JSIC 08	Seadmete paigaldustööd
	Asjaomased kohustused:	turulepääs (artikkel 8.15)	
	Valitsustasand:	keskvalitsus	
	Meetmed:	Ehitussektori seadus (1949. aasta seadus nr 100), 2. peatükk	
		Ehitusmaterjalide ringlussevõtu seadus (2000. aasta seadus nr 104), 5. peatükk	

Kirjeldus: Piiriülene teenustekaubandus

1. Isik, kes kavatseb luua ehitusettevõtte, peab looma Jaapanis tegevuskoha ja saama loa maa-, taristu-, transpordi- ja turismiministrilt või prefektuuri kubernerilt, kelle jurisdiktsiooni all olevas piirkonnas asjaomane tegevuskoht asub.
2. Isik, kes kavatseb luua lammutusettevõtte, peab looma Jaapanis tegevuskoha ja registreerima end prefektuuri kubeneri juures, kelle jurisdiktsiooni all olevas piirkonnas asjaomane tegevuskoht asub.

6	Sektor:	Turustusteenused	
	Allsektor:	hulgimüügiteenused, jaemüügiteenused ja komisjonäriteenused, mis on seotud alkoholsete jookidega	
	Tegevusala	JSIC 5222	Kange alkohol
	liigitus:	JSIC 5851	Kange alkoholi poed
	Asjaomased kohustused:	turulepääs (artiklid 8.7 ja 8.15)	
	Valitsustasand:	keskvalitsus	
	Meetmed:	kange alkoholi maksustamise seadus (1953. aasta seadus nr 6), artiklid 9–11	
	Kirjeldus:	<u>investeeringu liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus</u> Nende allsektorite teenuseosutajatele antud litsentside arv võib olla piiratud, kus likviidsete maksutulude kindlustamiseks on vaja säilitada alkoholsete jookide pakkumise ja nõudluse tasakaalu (kange alkoholi maksustamise seaduse artikli 10 lõige 11).	

7	Sektor:	Turustusteenused
	Allsektor:	riiklikul hulgimüügiturul osutatavad hulgimüügiteenused
	Tegevusala liigitus:	JSIC 521 Põllumajandus-, loomakasvatus- ja linnukasvatuseettevõtte ning vesiviljelustooted
	Asjaomased kohustused:	turulepääs (artiklid 8.7 ja 8.15)
	Valitsustasand:	keskvalitsus
	Meetmed:	Hulgimüügiõiguse seadus (1971. aasta seadus nr 35), artiklid 9, 10, 15, 17 ja 33
	Kirjeldus:	<u>investeermise liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus</u> Hulgimüügiteenuste osutajatele riiklikel hulgimüügiturgudel antud litsentside arv võib olla piiratud juhul, kui riiklikel hulgimüügiturgudel kehtestatakse tarnijate maksimaalne arv, et tagada riiklike hulgimüügiturgude nõuetekohane ja sujuv toimimine.

8	Sektor:	Hariduse ja koolituse toetamine	
	Allsektor:	Kõrgharidusteenused	
	Tegevusala liigitus:	JSIC 816	Kõrgharidusasutus
	Asjaomased kohustused:	turulepääs (artiklid 8.7 ja 8.15)	
	Valitsustasand:	keskvalitsus	
	Meetmed:	Hariduse põhiõigusakt (2006. aasta seadus nr 120), artikkel 6	
		Koolihariduse seadus (1947. aasta seadus nr 26), artikkel 2	
		Erakooli seadus (1949. aasta seadus nr 270), artikkel 3	

Kirjeldus: investeeringu liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

1. Kõrgharidusteenuseid, mida osutatakse Jaapanis formaalse hariduse osana, peavad osutama formaalhariduse asutused. Formaalariduse asutused peavad olema asutatud kooli juriidiliste isikutena.
2. „Formaalariduse asutused“ – algkoolid, põhikoolid, keskkoolid, kohustuslikud koolid, gümnaasiumid, ülikoolid, noortekolledžid, tehnoloogiakolledžid, erivajadustega laste koolid, lasteaiad ning alushariduse ja lapsehoiu integreeritud keskused.
3. „Kooli juriidiline isik“ – mittetulundusühingust juriidiline isik, kes on asutatud Jaapani seaduste ja määruste kohaselt haridusteenuste osutamise eesmärgil.

9	Sektor:	Finantsteenused
	Allsektor:	Pangandus- ja muud finantsteenused (välja arvatud kindlustusteenused ja kindlustusega seotud teenused)
	Tegevusala	JSIC 622 Pangad, välja arvatud keskpang
	liigitus:	JSIC 631 Finantsasutused väike-ettevõtjate jaoks
	Asjaomased kohustused:	Võrdne kohtlemine (artikkel 8.8)
	Valitsustasand:	keskvalitsus
	Meetmed:	hoiuse tagamise seadus (1971. aasta seadus nr 34), artikkel 2
	Kirjeldus:	<u>investeerimise liberaliseerimine</u> Hoiuste tagamise süsteem ei hõlma välispankade filiaalide hoiuseid.

10	Sektor:	Finantsteenused	
	Allsektor:	Kindlustusteenused ja kindlustusega seotud teenused	
	Tegevusala liigitus:	JSIC 672	Kindlustusasutused, välja arvatud elukindlustusasutused
		JSIC 6742	Kindlustuse, välja arvatud elukindlustuse, agendid ja vahendajad
	Asjaomased kohustused:	turulepääs (artikkel 8.15)	
	Valitsustasand:	keskvalitsus	
	Meetmed:	Kindlustuse äriõigus (1995. aasta seadus nr 105), artiklid 185, 186, 275, 276, 277, 286 ja 287 valitsuse korraldus kindlustustegevuse seaduse jõustamise kohta (1995. aasta valitsuse määrus nr 425), artiklid 19 ja 39-2 Ministri määrus kindlustustegevuse seaduse jõustamise kohta (1996. aasta rahandusministri määrus nr 5), artiklid 116 ja 212-6	

Kirjeldus: Piiriülene teenustekaubandus

Kaubanduslik kohalolek on põhimõtteliselt nõutav kindlustuslepingute korral järgmiste kaupade ja sellest tulenevate mis tahes kohustuste suhtes:

- a) Jaapanis veetavad kaubad ning
- b) Jaapanis registreeritud laevad, mida ei kasutata rahvusvahelises meretranspordis.

11	Sektor:	Soojusvarustus	
	Allsektor:		
	Tegevusala liigitus:	JSIC 3511	Soojusvarustus
	Asjaomased kohustused:	Võrdne kohtlemine (artikkel 8.8)	
	Valitsustasand:	keskvalitsus	
	Meetmed:	Välisvaluuta ja väliskaubanduse seadus (1949. aasta seadus nr 228), artikkel 27 ¹ valitsuse korraldus välismaiste otseinvesteeringute kohta (1980. aasta valitsuse korraldus nr 261), artikkel 3	

---

¹ Suurema selguse huvides kohaldatakse käesoleva reservatsiooni kohaldamisel välisvaluuta ja väliskaubanduse seaduse artiklis 26 sätestatud sissetuleva otseinvesteeringu mõistet seoses käesoleva reservatsiooni tõlgendamisega.

Kirjeldus: investeeringu liberaliseerimine

1. Välisvaluuta ja väliskaubanduse seaduse raames kohaldatakse eelneva teatamise kohustust ja läbivaatamist välisriigi investorite suhtes, kes kavatsevad Jaapanis investeerida soojusvarustustööstusesse.
2. Analüüs viiakse läbi sõltuvalt sellest, kas investeering võib põhjustada olukorra, kus riigi julgeolek halveneb, avaliku korra säilitamine on häiritud või avaliku korra kaitse on takistatud.
3. Investor võib nõuda investeeringu sisu muutmist või investeeringu lõpetamist sõltuvalt analüüsi tulemusest.

12	Sektor:	Teave ja side	
	Allsektor:	Telekommunikatsioon	
	Tegevusala	JSIC 3700	Peakontorid, kus toimub peamiselt juhtkonna töö
	liigitus:	JSIC 3711	Piirkondlik telekommunikatsioon, välja arvatud traadiga saatetelefonid
		JSIC 3731	Telekommunikatsiooniga seotud teenused
	Asjaomased kohustused:	Turulepääs (artikkel 8.7)	
		Võrdne kohtlemine (artikkel 8.8)	
		Kõrgem juhtkond ja juhatus (artikkel 8.10)	
	Valitsustasand:	keskvalitsus	
	Meetmed:	Seadus Nippon Telegraph and Telephone Corporationi jt kohta (1984. aasta seadus nr 85), artiklid 6 ja 10	

Kirjeldus: investeeringimise liberaliseerimine

1. Nippon Telegraph ja Telephone Corporation ei tohi oma aktsiaraamatusse sisestada nime ega aadressi juhul, kui alapunktides a–c loetletud isikutele otseselt või kaudselt kuuluvae hääleõiguse suhte kogusumma on üks kolmandik või üle selle:
  - a) füüsiline isik, kellel ei ole Jaapani kodakondsust;
  - b) välisriigi valitsus või selle esindaja; ning
  - c) välisriigi juriidiline isik või välisriigi üksus.
2. Füüsiline isik, kellel ei ole Jaapani kodakondsust, ei tohi saada Nippon Telegraph and Telephone Corporationi, Nippon Telegraph and Telephone East Corporationi ega Nippon Telegraph and Telephone West Corporationi juhatajaks ega audiitoriks.

13	Sektor:	Teave ja side	
	Allsektor:	telekommunikatsiooni- ja internetipõhised teenused	
	Tegevusala liigitus ¹ :	JSIC 3711*	Piirkondlik telekommunikatsioon, välja arvatud traadiga saatetelefonid
		JSIC 3712*	Kaugside
		JSIC 3719*	Mitmesugused tavasideteenused
		JSIC 3721*	Mobiilside
		JSIC 401*	Internetiga seotud teenused
	Asjaomased kohustused:	Võrdne kohtlemine (artikkel 8.8)	
	Valitsustasand:	keskvalitsus	
	Meetmed:	Välisvaluuta ja väliskaubanduse seadus (1949. aasta seadus nr 228), artikkel 27 ²	
		valitsuse korraldus välismaiste otseinvesteeringute kohta (1980. aasta valitsuse korraldus nr 261), artikkel 3	

---

¹ Tärn (*) JSIC-numbrites osutab asjaolule, et selliste numbrite raames käesoleva reservatsiooniga hõlmatud tegevus on piiratud tegevusega, mille suhtes kohaldatakse telekommunikatsiooni äriseaduse (1984. aasta seadus nr 86) artikli 9 kohast registreerimiskohustust.

² Suurema kindluse huvides kohaldatakse käesoleva reservatsiooni kohaldamisel välisvaluuta ja väliskaubanduse seaduse artiklis 26 sätestatud sissetuleva otseinvesteeringu mõistet seoses käesoleva reservatsiooni tõlgendamisega.

Kirjeldus: investeeringu liberaliseerimine

1. Välisvaluuta ja väliskaubanduse seaduse raames kohaldatakse eelneva teatamise kohustust ja läbivaatamist välisriigi investorite suhtes, kes kavatsevad Jaapanis investeerida turvavalve teenustesse.
2. Analüüs viiakse läbi sõltuvalt sellest, kas investeering võib põhjustada olukorra, kus riigi julgeolek halveneb, avaliku korra säilitamine on häiritud või avaliku korra kaitse on takistatud.
3. Investor võib nõuda investeeringu sisu muutmist või investeerimisprotsessi lõpetamist sõltuvalt analüüsi tulemusest.

14	Sektor:	Tootmine
	Allsektor:	laevaehitus ja -remont ning laevamootorid
	Tegevusala liigitus:	JSIC 3131 Laevaehitus ja -remont
	Asjaomased kohustused:	turulepääs (artiklid 8.7 ja 8.15)
	Valitsustasand:	keskvalitsus
	Meetmed:	laevaehitusseadus (1950. aasta seadus nr 129), artiklid 2 kuni 3-2
	Kirjeldus:	<u>investeerimise liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus</u> Isik, kes kavatseb rajada või laiendada dokke, mida saab kasutada 500 tonniste või suurema kogumahutavusega või 50 meetri pikkuste või pikemate laevade tootmiseks või parandamiseks, peab saama loa maa-, taristu-, transpordi- ja turismiministrilt. Litsentsi väljastamiseks on vaja kohaldada majandusvajaduste testi nõudeid. Litsentsi väljastamiseks on vaja kohaldada majandusvajaduste testi nõudeid.

15	Sektor:	Tootmine
	Allsektor:	ravimite tootmine
	Tegevusala liigitus:	JSIC 1653 Bioloogilised preparaadid
	Asjaomased kohustused:	Võrdne kohtlemine (artikkel 8.8)
	Valitsustasand:	keskvalitsus
	Meetmed:	Välisvaluuta ja väliskaubanduse seadus (1949. aasta seadus nr 228), artikkel 27 ¹ valitsuse korraldus välismaiste otseinvesteeringute kohta (1980. aasta valitsuse korraldus nr 261), artikkel 3

---

¹ Käesoleva reservatsiooni selguse huvides kohaldatakse välisvaluuta ja väliskaubanduse seaduse artiklis 26 sätestatud sissetuleva otseinvesteeringu mõistet seoses käesoleva reservatsiooni tõlgendamisega.

Kirjeldus: investeeringu liberaliseerimine

1. Välisvaluuta ja väliskaubanduse seaduse raames kohaldatakse eelneva teatamise kohustust ja läbivaatamist välisriigi investorite suhtes, kes kavatsevad Jaapanis investeerida bioloogiliste preparaatide tootmisse. Suurema kindluse huvides hõlmab mõiste „bioloogiliste preparaatide tootmistööstus“ majandustegevust ruumides, kus toodetakse vaktsiine, seerumeid, toksoide, antitoksiine ja mõningaid preparaate, mis sarnanevad eespool nimetatud toodetele või verepreparaatidele.
2. Analüüs viiakse läbi sõltuvalt sellest, kas investeering võib põhjustada olukorra, kus riigi julgeolek halveneb, avaliku korra säilitamine on häiritud või avaliku korra kaitse on takistatud.
3. Investor võib nõuda investeeringu sisu muutmist või investeerimisprotsessi lõpetamist sõltuvalt analüüsi tulemusest.

16	Sektor:	Tootmine	
	Allsektor:	naha ja nahktoodete tootmine	
	Tegevusala	JSIC 1189*1	Mujal liigitamata tekstiilist rõivad ja rõivamanused
	liigitus ¹ :	JSIC 1694*2	Želatiin ja liimained
		JSIC 192	Kummi- ja plastjalatsid ning asjaomased leiud
		JSIC 2011	Naha parkimine ja viimistlemine
		JSIC 2021	Mehaanilised nahatooted, välja arvatud sõrmikud ja labakindad
		JSIC 2031	Kärbitud varu ja järelused saabaste ja kingade kohta
		JSIC 2041	Nahast jalatsid
		JSIC 2051	Sõrmikud ja labakindad
		JSIC 2061	Pagas
		JSIC 207	Käekotid ja väikesed nahkkarbid
		JSIC 2081	Töödeldud karusnahad
		JSIC 2099	Mitmesugused nahktooted
		JSIC 3253*1	Spordikaubad

---

¹ JSIC-numbri tärn (*2) näitab, et selle reservatsiooniga hõlmatud tegevused selliste numbrite raames piirduvad nahatöötlemise ja nahatoodete tootmisega seotud tegevusaladega. JSIC-numbri tärn (*2) näitab, et selle reservatsiooniga hõlmatud tegevused sellise numbri raames piirduvad loomse liimi (nikawa) ja želatiini tootmisega seotud tegevusaladega.

Asjaomased kohustused:	Võrdne kohtlemine (artikkel 8.8)
Valitsustasand:	keskvalitsus
Meetmed:	Välisvaluuta ja väliskaubanduse seadus (1949. aasta seadus nr 228), artikkel 27 ¹ valitsuse korraldus välismaiste otseinvesteeringute kohta (1980. aasta valitsuse korraldus nr 261), artikkel 3

---

¹ Käesoleva reservatsiooni selguse huvides kohaldatakse välisvaluuta ja väliskaubanduse seaduse artiklis 26 sätestatud sissetuleva otseinvesteeringu mõistet seoses käesoleva reservatsiooni tõlgendamisega.

Kirjeldus: investeeringu liberaliseerimine

1. Välisvaluuta ja väliskaubanduse seaduse raames kohaldatakse eelneva teatamise kohustust ja läbivaatamist välisriigi investorite suhtes, kes kavatsevad Jaapanis investeerida naha- ja nahktoodete tootmisse.
2. Läbivaatamine põhineb vaatlusel, kas investeering võib põhjustada olukorra, mis avaldab märkimisväärset negatiivset mõju Jaapani majanduse tõrgeteta toimimisele¹.
3. Investor võib nõuda investeeringu sisu muutmist või investeerimisprotsessi lõpetamist sõltuvalt analüüsi tulemusest.

---

¹ Suurema kindluse huvides ei tähenda käesolevas kirjelduses käesoleva lisaga hõlmatud Jaapani loendi punktides 11, 13, 15, 37, 43, 44, 52 ja 54 osutatud riikliku julgeoleku viite puudumine seda, et artiklit 1.5 ei kohaldata kontrolli suhtes või et Jaapan loobub oma õigusest rakendada artiklit 1.5, et põhjendada kontrolli.

17	Sektor:	Laeva päritoluriigiga seotud küsimused
	Allsektor:	
	Tegevusala	
	liigitus:	
	Asjaomased	turulepääs (artiklid 8.7 ja 8.15)
	kohustused:	Võrdne kohtlemine (artiklid 8.8 ja 8.16)
		Kõrgem juhtkond ja juhatus (artikkel 8.10)
	Valitsustasand:	keskvalitsus
	Meetmed:	laevaseadus (1899. aasta seadus nr 46), artikkel 1

Kirjeldus: investeeringu liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

1. Jaapani lipu all sõitvat laevastikku juhtiva registreeritud ettevõtte asutamise kaudu rahvusvaheliste meretransporditeenuste (sealhulgas reisijateveo- ja kaubaveoteenused) osutamise suhtes kohaldatakse kodakondsusnõuet.
2. „Kodakondsusnõue“ – laev peab kuuluma Jaapani kodanikule või Jaapani seaduste ja määruste alusel asutatud äriühingule, mille kõik esindajad või vähemalt kaks kolmandikku asjaomastest juhtidest on Jaapani kodanikud.

18	Sektor:	mõõtmisteenused	
	Allsektor:		
	Tegevusala	JSIC 7441	Kauba ülevaatusteenused
	liigitus:	JSIC 745	Mõõdistaja sertifitseerimine
	Asjaomased kohustused:	turulepääs (artikkel 8.15)	
	Valitsustasand:	keskvalitsus	
	Meetmed:	Mõõtmisseadus (1992. aasta seadus nr 51), 3., 5., 6. ja 8. peatükk Mõõteseaduse määrused (rahvusvahelise kaubandus- ja tööstusministeeriumi 1993. aasta ministri määrus nr 69) Ministri korraldus määratud inspekteerimisasutuse kohta, määratud kontrolliasutuse kohta, määratud mõõtesertifikaatide inspekteerimisasutuse kohta ning määratud mõõtesertifikaatide akrediteerimisasutuse kohta (rahvusvahelise kaubanduse ja tööstuse ministeeriumi 1993. aasta ministri korraldus nr 72)	

-
- ¹ Käesolevas reservatsioonis kasutatakse järgmisi mõisteid:
- a) „mõõtevahendid“ – mõõtmiseks kasutatavad seadmed, masinad või varustus;
  - b) „määratletud mõõtevahendid“ – tehingutes või sertifitseerimisel kasutatavad mõõtevahendid või mõõtevahendid, mida kasutavad igapäevaelus peamiselt üldtarbijad, ja need, mis on täpsustatud valitsuse korraldusega, et kehtestada standardid seoses nende struktuuri ja mõõtevahendi veaga, tagamaks mõõtmise nõuetekohane teostamine;
  - c) „mõõtesertifikaatidega seotud äritegevus“ – on lõikes 3 kirjeldatud nõude kohaselt alljärgnevalt loetletud ning registreerimine toimub vastavalt majandus-, kaubandus- ja tööstusministeeriumi määruses sätestatud äritegevuse klassifikatsioonile:
    - i) äritegevus seoses mõõtesertifikaatidega sellise kauba pikkuse, kaalu, pindala, mahu või kuumuse kohta, mida laaditakse peale / laaditakse maha või registreeritakse/lähetatakse transpordi, hoiustamise või müügi või ostu eesmärgil (välja arvatud mõõtesertifikaadid sellise kauba massi või mahu kohta, mida laaditakse laevale ning lossitakse laevalt) ning
    - ii) kontsentratsiooni, helirõhutaseme või muude valitsuse korralduses määratletud füüsiliste nähtuste mõõtesertifikaatide äritegevus (välja arvatud punktis i loetletu); samas ei kohaldata seda nõuet juhul, kui mõõtesertifikaatide äritegevusega seotud isik on riigi valitsus, kohalik omavalitsus või integreeritud haldusasutus vastavalt integreeritud haldusasutuse üldeeskirjade seaduse (1999. aasta seadus nr 103) artikli 2 lõikele 1, kes on määratud valitsuse korralduse alusel olema pädev tegelema nõuetekohaselt mõõtesertifikaatide äritegevusega, või juhul, kui mõõtesertifikaatide äritegevusega on seotud isik, kes on registreeritud või määratud või saanud muu korralduse selles äritegevuses osalemiseks vastavalt asjaomase valitsuse korraldusega määratletud seaduse rakendamisele ning
  - d) „täpsustatud mõõtesertifikaatide äritegevus“ – valitsuse korraldusega täpsustatud äritegevus, mis nõuab väga kõrget tehnoloogilist taset, et sertifitseerida punkti c alapunktis ii ette nähtud märkimisväärselt väikeste füüsiliste nähtuste koguse mõõtmist.

1. Isik, kes kavatseb osutada määratletud mõõtevahendite regulaarse ülevaatusteenuseid, peab asutama Jaapanis juriidilise isiku, kes määratakse prefektuuri kuberneriga poolt, kelle jurisdiktsiooni all olevas piirkonnas asjaomane tegevuskoht asub, või asjaomase linna linnpea poolt või asjaomase kogukonna- või külavanema poolt juhul, kui isik kavatseb osutada neid kontrollimise teenuseid asjaomase linna, kogukonna või küla piirkonnas.
2. Isik, kes kavatseb osutada määratletud mõõtevahendite kontrollimise teenuseid, peab asutama Jaapanis juriidilise isiku, kes määratakse majandus-, kaubandus- ja tööstusministri poolt.
3. Isik, kes kavatseb luua mõõtmise sertifitseerimisettevõtte, sealhulgas määratletud mõõtmise sertifitseerimisettevõtte, peab omama Jaapanis tegevuskohta ja registreerima end prefektuuri kuberneriga juures, kelle jurisdiktsiooni all olevas piirkonnas asjaomane tegevuskoht asub.

4. Isik, kes kavatseb osutada mõõtmise sertifitseerimiseks kasutatavate määratletud mõõtmisvahendite ülevaatusteenuseid, peab asutama Jaapanis juriidilise isiku, kelle määrab prefektuuri kuberner, kelle jurisdiktsiooni all olevas piirkonnas isik kavatseb asjaomast ülevaatust teostada.
5. Isik, kes kavatseb osutada määratletud mõõtevahendite kontrollimisega tegelevale isikule akrediteerimisteenuseid, peab asutama Jaapanis juriidilise isiku, kes määratakse majandus-, kaubandus- ja tööstusministri poolt.
6. Isik, kes kavatseb osutada määratletud mõõtevahendite kalibreerimisteenuseid, peab asutama Jaapanis juriidilise isiku, kes määratakse majandus-, kaubandus- ja tööstusministri poolt.

19	Sektor:	Meditsiin, tervishoid ja heaolu	
	Allsektor:		
	Tegevusala liigitus:	JSIC 8599	Mitmesugused sotsiaalkindlustuse, sotsiaalhoolekande ja hooldusteenused
	Asjaomased kohustused:	turulepääs (artiklid 8.7 ja 8.15)	
	Valitsustasand:	keskvalitsus	
	Meetmed:	Töötuskindlustusmakse saamist käsitlev seadus (1969. aasta seadus nr 84), 4. peatükk	
		Rakendusmäärused töötuskindlustusmakse sissenõudmist käsitleva seaduse kohta (tööministeeriumi 1972. aasta ministri määrus nr 8)	

Kirjeldus: investeeringimise liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

Üksnes äriomanike ühendus või nende ühenduste liit, mille on heaks kiitnud tervishoiu-, töö- ja heaoluminister vastavalt Jaapani seadustele ja määrustele, võib pidada äriomanike poolt usaldatud töökindlustusettevõtteid. Ühendus, mis kavatseb pidada neid töökindlustusettevõtteid vastavalt Jaapani seadustele ja määrustele, peab asutama Jaapanis büroo ning saama tervishoiu-, töö- ja heaoluministrilt heakskiidu.

20	Sektor:	Kaevandamine ja kaevandamisega seotud teenused	
	Allsektor:		
	Tegevusala	JSIC 05	Kivi ja kruusa mäetööstus
	liigitus:		
	Asjaomased kohustused:	turulepääs (artiklid 8.7 ja 8.15) Võrdne kohtlemine (artiklid 8.8 ja 8.16)	
	Valitsustasand:	keskvalitsus	
	Meetmed:	kaevandusseadus (1950. aasta seadus nr 289), 2. ja 3. peatükk	
	Kirjeldus:	<u>investeeringu liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus</u> Üksnes Jaapani kodanikul või ettevõtjal on kaevandamisõigused või kaevandamise rendiõigused ¹ .	

---

¹ Teenuseid, millega eeldatakse kaevandamisõiguste või kaevandamise rendiõiguste olemasolu, peab osutama Jaapani kodanik või ettevõtja, mis on asutatud vastavalt Jaapani seadustele ja määrustele, kooskõlas kaevandamisseaduse 2. ja 3. peatükiga.

21	Sektor:	naftatööstus	
	Allsektor:		
	Tegevusala	JSIC 053	Toornafta ja maagaasi tootmine
	liigitus ¹ :	JSIC 1711	Nafta rafineerimine
		JSIC 1721	Määrdeõlid ja määrdeained (mis ei ole valmistatud nafta rafineerimistehastes)
		JSIC 1741*1	Sillutusmaterjalid
		JSIC 1799*1	Mitmesugused nafta ja söetooted
		JSIC 4711*1	Tavapärased laoteenused, välja arvatud jahutatud kauba laoteenused
		JSIC 4721*1	Jahutusruumis ladustamine
		JSIC 5331	Tööstusbensiin
		JSIC 6051	Tanklad (bensiinijaamad)
		JSIC 6052*1	Kütusehoidlad, välja arvatud bensiinijaamad
		JSIC 9299*2	Mitmesugused mujal liigitamata äriteenused

---

¹ JSIC-numbrite tärn (*1) näitab, et selle reservatsiooniga hõlmatud tegevused selliste numbrite raames piirduvad naftatööstusega seotud tegevusaladega. JSIC-numbri tärn (*2) näitab, et selle reservatsiooniga hõlmatud tegevused sellise numbri raames piirduvad veeldatud naftagaasi tööstusega seotud tegevusaladega.

Asjaomased kohustused:	Võrdne kohtlemine (artikkel 8.8)
Valitsustasand:	keskvalitsus
Meetmed:	Välisvaluuta ja väliskaubanduse seadus (1949. aasta seadus nr 228), artikkel 27 ¹ valitsuse korraldus välismaiste otseinvesteeringute kohta (1980. aasta valitsuse korraldus nr 261), artikkel 3

---

¹ Käesoleva reservatsiooni selguse huvides kohaldatakse välisvaluuta ja väliskaubanduse seaduse artiklis 26 sätestatud sissetuleva otseinvesteeringu mõistet seoses käesoleva reservatsiooni tõlgendamisega.

Kirjeldus: investeeringu liberaliseerimine

1. Välisvaluuta ja väliskaubanduse seaduse raames kohaldatakse eelneva teatamise kohustust ja läbivaatamist välisriigi investorite suhtes, kes kavatsevad Jaapanis investeerida naftatööstusesse.
2. Läbivaatamine põhineb vaatlusel, kas investeering võib põhjustada olukorra, mis avaldab märkimisväärset negatiivset mõju Jaapani majanduse tõrgeteta toimimisele¹.
3. Investor võib nõuda investeeringu sisu muutmist või investeerimisprotsessi lõpetamist sõltuvalt analüüsi tulemusest.
4. Kõik orgaanilised kemikaalid, nagu etüleen, etüleenglükool ja polükarbonaadid, jäävad väljaspoole naftatööstuse kohaldamisala. Seega ei kohaldata välisvaluuta ja väliskaubanduse seaduse raames eelneva teatamise kohustust ja läbivaatamist nende toodete tootmisega seotud investeeringute suhtes.

---

¹ Suurema kindluse huvides ei tähenda käesolevas kirjelduses käesoleva lisaga hõlmatud Jaapani loendi punktides 11, 13, 15, 37, 43, 44, 52 ja 54 osutatud riikliku julgeoleku viite puudumine seda, et artiklit 1.5 ei kohaldata kontrolli suhtes või et Jaapan loobub oma õigusest rakendada artiklit 1.5, et põhjendada kontrolli.

22	Sektor:	kutseteenused	
	Allsektor:		
	Tegevusala liigitus:	JSIC 7211	Advokaadibürood
	Asjaomased kohustused:	turulepääs (artiklid 8.7 ja 8.15)	
	Valitsustasand:	keskvalitsus	
	Meetmed:	Advokaadiseadus (1949. aasta seadus nr 205), 3., 4., 4-2., 5. ja 9. peatükk	
	Kirjeldus:	<u>investeeringu liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus</u> 1. Füüsiline isik, kes kavatseb osutada õigusteenuseid, peab olema kvalifitseeritud advokaadina vastavalt Jaapani seadustele ja määrustele (bengoshi) ning looma kontori kohaliku advokatuuri piirkonnas, kuhu füüsiline isik kuulub. 2. Ettevõtja, kes kavatseb osutada õigusteenuseid, peab asutama õigusteenuseid osutava juriidilise isiku (bengoshi-hojin) vastavalt Jaapani seadustele ja määrustele.	

23	Sektor:	kutseteenused	
	Allsektor:		
	Tegevusala	JSIC 7211	Advokaadibürood
	liigitus:		
	Asjaomased kohustused:	turulepääs (artiklid 8.7 ja 8.15)	
	Valitsustasand:	keskvalitsus	
	Meetmed:	Välisriigi advokaatide poolt osutatavate õigusteenuste käsitlemisega seotud erimeetmete seadus (1986. aasta seadus nr 66), 2., 4. ja 5. peatükk	

Kirjeldus: investeeringu liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

1. Füüsiline isik, kes kavatseb osutada välisriigi õigusega seotud õigusabiteenuseid, peab olema kvalifitseeritud registreeritud välisriigi advokaadina vastavalt Jaapani seadustele ja määrustele (gaikokuho-jimu-bengoshi) ning asutama kontori kohaliku advokatuuri piirkonnas, kuhu füüsiline isik kuulub.
2. Jaapani seaduste ja määruste kohaselt peab gaikokuho-jimu-bengoshi viibima Jaapanis vähemalt 180 päeva aastas.
3. Ettevõtja, mis kavatseb osutada välisriigi seadustega seotud õigusabiteenuseid, peab asutama registreeritud välisriigi advokaadi juriidilise isiku (gaikokuho-jimu-bengoshi-hojin) vastavalt Jaapani seadustele ja määrustele.

24	Sektor:	kutseteenused	
	Allsektor:		
	Tegevusala liigitus:	JSIC 7212	Patendivolinike bürood
	Asjaomased kohustused:	turulepääs (artiklid 8.7 ja 8.15)	
	Valitsustasand:	keskvalitsus	
	Meetmed:	Patendivolinike seadus (2000. aasta seadus nr 49), 3., 6. ja 8. peatükk	
	Kirjeldus:	<u>investeerimise liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus</u> 1. Füüsiline isik, kes kavatseb osutada patendivoliniku teenuseid, peab olema kvalifitseeritud patendivolinikuna vastavalt Jaapani seadustele ja määrustele (benrishi). 2. Ettevõtja, mis kavatseb osutada patendivoliniku teenuseid, peab asutama patendivoliniku juriidilise isiku (tokkyo-gyomu-hojin) vastavalt Jaapani seadustele ja määrustele.	

25	Sektor:	kutseteenused	
	Allsektor:		
	Tegevusala liigitus:	JSIC 7221	Õigusnõunike bürood
	Asjaomased kohustused:	turulepääs (artikkel 8.15) Võrdne kohtlemine (artikkel 8.16)	
	Valitsustasand:	keskvalitsus	
	Meetmed:	notarite seadus (1908. aasta seadus nr 53), 2. ja 3. peatükk	
	Kirjeldus:	<u>Piiriülene teenustekaubandus</u> 1. Jaapanis võib notariks saada üksnes Jaapani kodanik. 2. Notar peab asutama büroo vastavalt justiitsministri määratud asukohale.	

26	Sektor:	kutseteenused	
	Allsektor:		
	Tegevusala liigitus:	JSIC 7221	Õigusnõunike bürood
	Asjaomased kohustused:	turulepääs (artiklid 8.7 ja 8.15)	
	Valitsustasand:	keskvalitsus	
	Meetmed:	Õigusnõunike seadus (1950. aasta seadus nr 197), 3., 4., 5., 7. ja 10. peatükk	
	Kirjeldus:	<u>investeerimise liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus</u> 1. Füüsiline isik, kes kavatseb osutada õigusnõuniku teenuseid, peab olema kvalifitseeritud õigusnõunikuna (shiho-shoshi) vastavalt Jaapani seadustele ja määrustele ning asutama büroo õigusnõunike kohaliku ühenduse piirkonnas, kuhu füüsiline isik kuulub. 2. Ettevõtja, mis kavatseb osutada õigusnõuniku teenuseid, peab asutama õigusnõuniku juriidilise isiku (shiho-shoshi-hojin) vastavalt Jaapani seadustele ja määrustele.	

27	Sektor:	kutseteenused	
	Allsektor:		
	Tegevusala liigitus:	JSIC 7241	Sertifitseeritud riiklike raamatupidajate kontorid
	Asjaomased kohustused:	turulepääs (artiklid 8.7 ja 8.15)	
	Valitsustasand:	keskvalitsus	
	Meetmed:	sertifitseeritud riiklike raamatupidajate seadus (1948. aasta seadus nr 103), 3., 5-2. ja 7. peatükk	
	Kirjeldus:	<u>investeeringu liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus</u> 1. Füüsiline isik, kes kavatseb hakata osutama kutsetunnistusega vannutatud audiitori teenuseid, peab vastama kutsetunnistusega vannutatud audiitori tingimustele Jaapani seaduste ja määruste kohaselt (koninkaikeishi). 2. Ettevõtja, mis kavatseb osutada sertifitseeritud riikliku raamatupidaja teenuseid, peab asutama sertifitseeritud riikliku raamatupidaja juriidilise isiku (kansa-hojin) vastavalt Jaapani seadustele ja määrustele.	

28	Sektor:	kutseteenused
	Allsektor:	
	Tegevusala liigitus:	JSIC 7242 Sertifitseeritud raamatupidajate kontorid
	Asjaomased kohustused:	turulepääs (artiklid 8.7 ja 8.15)
	Valitsustasand:	keskvalitsus
	Meetmed:	Sertifitseeritud riiklike maksuarvestajate seadus (1951. aasta seadus nr 237), 3., 4., 5-2., 6. ja 7. peatükk Rakendusmäärus sertifitseeritud riikliku maksuarvestaja seaduse kohta (rahandusministeeriumi 1951. aasta ministri määrus nr 55)
	Kirjeldus:	<u>investeermise liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus</u> 1. Füüsiline isik, kes kavatseb osutada sertifitseeritud riikliku raamatupidaja teenuseid, peab olema kvalifitseeritud sertifitseeritud riikliku raamatupidajana (zeirishi) vastavalt Jaapani seadustele ja määrustele ning asutama büroo kohaliku sertifitseeritud riiklike raamatupidajate ühenduse piirkonnas, kuhu füüsiline isik kuulub. 2. Ettevõtja, kes kavatseb osutada sertifitseeritud riikliku maksuarvestaja teenuseid, peab asutama sertifitseeritud riikliku maksuarvestaja juriidilise isiku (zeirishi-hojin) vastavalt Jaapani seadustele ja määrustele.

29	Sektor:	kutseteenused	
	Allsektor:		
	Tegevusala liigitus:	JSIC 7231	Haldusmenetluste sertifitseeritud õigusspetsialistide bürood
		JSIC 7294	Volitatud kinnisvarahindajad
		JSIC 7299	Kutseteenused, mida ei ole mujale liigitatud
		JSIC 7421	Arhitektuurialased projekteerimisteenused
	Asjaomased kohustused:	turulepääs (artikkel 8.15)	
	Valitsustasand:	keskvalitsus	
	Meetmed:	Arhitektide ja/või ehitusinseneride seadus (1950. aasta seadus nr 202), 1., 2. ja 6. peatükk	
	Kirjeldus:	<u>Piiriülene teenustekaubandus</u> Arhitekt või ehitusinsener, kes on kvalifitseeritud arhitekti või ehitusinsenerina vastavalt Jaapani seadustele ja määrustele (kenchikushi), või sellise arhitekti või ehitusinseneri tööandja, kes kavatseb luua ettevõtte, mis hõlmab projekteerimist, ehitustööde juhendamist, ehitustöödega seotud haldustööd, ehitustööde järelevalvet, hoonete ülevaatust ja hindamist ning esindamist ehitusalastes menetlustes Jaapani seaduste ja määruste raames, vajadusel paluda teha seda teistel tasu eest, peab asutama kontori Jaapanis.	

30	Sektor:	kutseteenused	
	Allsektor:		
	Tegevusala liigitus:	JSIC 7251	sertifitseeritud sotsiaalkindlustuse ja tööalaste konsultantide kontorid
	Asjaomased kohustused:	turulepääs (artiklid 8.7 ja 8.15)	
	Valitsustasand:	keskvalitsus	
	Meetmed:	Sertifitseeritud sotsiaalkindlustuse ja tööalaste konsultantide seadus (1968. aasta seadus nr 89), 2-2., 4-2., 4-3. ja 5. peatükk	
	Kirjeldus:	<u>investeeringu liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus</u> 1. Füüsiline isik, kes kavatseb osutada sotsiaalkindlustuse ja tööalase nõuandja teenuseid, peab olema kvalifitseeritud sertifitseeritud sotsiaalkindlustuse ja tööalase nõuandjana vastavalt Jaapani seadustele ja määrustele (shakai-hoken-romushi) ning asutama kontori Jaapanis. 2. Ettevõtja, mis kavatseb osutada sotsiaalkindlustuse ja tööalase nõuandja teenuseid, peab asutama sertifitseeritud sotsiaalkindlustuse ja tööalase nõuandja korporatsiooni vastavalt Jaapani seadustele ja määrustele (shakai-hoken-romushi-hojin).	

31	Sektor:	kutseteenused	
	Allsektor:		
	Tegevusala liigitus:	JSIC 7231	Haldusmenetluste sertifitseeritud õigusspetsialistide bürood
	Asjaomased kohustused:	turulepääs (artiklid 8.7 ja 8.15)	
	Valitsustasand:	keskvalitsus	
	Meetmed:	Haldusmenetluste sertifitseeritud õigusspetsialistide seadus (1951. aasta seadus nr 4), 3.–5. ja 8. peatükk	
	Kirjeldus:	<u>investeeringu liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus</u> 1. Füüsiline isik, kes kavatseb osutada haldusmenetluste sertifitseeritud õigusspetsialisti teenuseid, peab olema kvalifitseeritud haldusmenetluste sertifitseeritud õigusspetsialistina (gyosei-shoshi) vastavalt Jaapani seadustele ja määrustele ning asutamabüroo haldusmenetluste sertifitseeritud õigusspetsialistide ühenduse piirkonnas, kuhu füüsiline isik kuulub. 2. Ettevõtja, mis kavatseb osutada haldusmenetluste sertifitseeritud õigusspetsialisti teenuseid, peab asutama haldusmenetluste sertifitseeritud õigusspetsialisti juriidilise isiku (gyosei-shoshi-hojin) vastavalt Jaapani seadustele ja määrustele.	

32	Sektor:	kutseteenused	
	Allsektor:		
	Tegevusala	JSIC 7299	Kutseteenused, mida ei ole mujale liigitatud
	liigitus:		
	Asjaomased kohustused:	turulepääs (artiklid 8.7 ja 8.15)	
	Valitsustasand:	keskvalitsus	
	Meetmed:	Merendusmenetluse agentide seadus (1951. aasta seadus nr 32), artikkel 17	
	Kirjeldus:	<u>investeeringu liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus</u> Merendusmenetluse agendi teenuseid osutab füüsiline isik, kes on vastavalt Jaapani seadustele ja määrustele kvalifitseeritud merendusmenetluse agendina (kaijidairishi).	

33	Sektor:	kutseteenused	
	Allsektor:		
	Tegevusala liigitus:	JSIC 7222	Maamõõtjate kontorid
	Asjaomased kohustused:	turulepääs (artiklid 8.7 ja 8.15)	
	Valitsustasand:	keskvalitsus	
	Meetmed:	Maamõõtjaseadus (1950. aasta seadus nr 228), 3., 4., 5., 7. ja 10. peatükk	
	Kirjeldus:	<u>investeerimise liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus</u> 1. Füüsiline isik, kes kavatseb osutada maamõõtjateenuseid, peab olema kvalifitseeritud maamõõtjana vastavalt Jaapani seadustele ja määrustele (tochi-kaoku-chosashi) ning asutama kontori maamõõtjate ühenduse piirkonnas, kuhu füüsiline isik kuulub. 2. Ettevõtja, mis kavatseb osutada maamõõtja teenuseid, peab asutama maamõõtja juriidilise isiku (tochi-kaoku-chosashi-hojin) vastavalt Jaapani seadustele ja määrustele.	

34	Sektor:	Kinnisvara	
	Allsektor:		
	Tegevusala	JSIC 6811	Hoonete ja majade müügiagendid
	liigitus:	JSIC 6812	Maa jaotajad ja arendajad
		JSIC 6821	Kinnisvaraagendid ja maaklerid
		JSIC 6941	Kinnisvarahaldurid
	Asjaomased kohustused:	turulepääs (artikkel 8.15)	
	Valitsustasand:	keskvalitsus	
	Meetmed:	Ehitusplatside ja hoonetega seotud tehingute seadus (1952. aasta seadus nr 176), 2. peatükk	
		Kinnisvara sündikatsiooni seadus (1994. aasta seadus nr 77), 2. ja 4-2. peatükk	
		Kondomiiniumide juhtimise parandamist käsitlev seadus (2000. aasta seadus nr 149), 3. peatükk	

Kirjeldus: Piiriülene teenustekaubandus

1. Isik, kes kavatseb luua ehituskruntide ja hoonete tehingutega seotud ettevõtte, peab looma Jaapanis tegevuskoha ja saama loa maa-, taristu-, transpordi- ja turismiministrilt või prefektuuri kubernerilt, kelle jurisdiktsiooni all olevas piirkonnas asjaomane tegevuskoht asub.
2. Isik, kes kavatseb luua kinnisvara sündikaadi, peab looma Jaapanis tegevuskoha ja saama loa pädevalt ministrilt või prefektuuri kubernerilt, kelle jurisdiktsiooni all olevas piirkonnas asjaomane tegevuskoht asub, või esitama teatise pädevale ministrile.
3. Isik, kes kavatseb luua kondominiumide juhtimisettevõtte, peab looma Jaapanis tegevuskoha ja olema kantud nimekirja, mida haldab maa-, taristu-, transpordi- ja turismiministeerium.

35	Sektor:	Kinnisvara hindamisteenused	
	Allsektor:		
	Tegevusala liigitus:	JSIC 7294	Volitatud kinnisvarahindajad
	Asjaomased kohustused:	turulepääs (artikkel 8.15)	
	Valitsustasand:	keskvalitsus	
	Meetmed:	Seadus, mis käsitleb kinnisvara hindamist (1963. aasta seadus nr 152), 3. peatükk	
	Kirjeldus:	<u>Piiriülene teenustekaubandus</u> Isik, kes kavatseb osutada kinnisvara hindamise teenuseid, on kohustatud looma Jaapanis tegevuskoha ja olema kantud nimekirja, mida haldab maa-, taristu-, transpordi- ja turismiministeerium või prefektuur, millel on jurisdiktsioon selle piirkonna üle, kus asjaomane tegevuskoht asub.	

36	Sektor:	Meremehed	
	Allsektor:		
	Tegevusala	JSIC 031	Merekalapüük
	liigitus:	JSIC 451	Ookeanitransport
		JSIC 452	Rannikuäärne transport
	Asjaomased	turulepääs (artikkel 8.15)	
	kohustused:	Võrdne kohtlemine (artikkel 8.16)	
	Valitsustasand:	keskvalitsus	
	Meetmed:	meremeeste seadus (1947. aasta seadus nr 100), 4. peatükk	
		Meremeeste osakonna peadirektori ametlik teade, transpordiministeeriumi meretehnoloogia ja -ohutuse büroo, nr 115, 1990	
		Meremeeste osakonna peadirektori ametlik teade, transpordiministeeriumi meretehnoloogia ja -ohutuse büroo, nr 327, 1990	
		Maa-, taristu- ja transpordiministeeriumi merendusbüroo peadirektori ametlik teade, nr 153, 2004	
	Kirjeldus:	<u>Piiriülene teenustekaubandus</u>	
		Jaapani ettevõtetes töötavad välisriigi kodanikud, välja arvatud asjaomastes ametlikes teadetes osutatud meremehed, ei tohi töötada Jaapani lipuga laevadel.	

37	Sektor:	Turvavalve teenused	
	Allsektor:		
	Tegevusala	JSIC 923	Valveteenused
	liigitus:		
	Asjaomased kohustused:	Võrdne kohtlemine (artikkel 8.8)	
	Valitsustasand:	keskvalitsus	
	Meetmed:	Välisvaluuta ja väliskaubanduse seadus (1949. aasta seadus nr 228), artikkel 27 ¹	
		valitsuse korraldus välismaiste otseinvesteeringute kohta (1980. aasta valitsuse korraldus nr 261), artikkel 3	

---

¹ Käesoleva reservatsiooni selguse huvides kohaldatakse välisvaluuta ja väliskaubanduse seaduse artiklis 26 sätestatud sissetuleva otseinvesteeringu mõistet seoses käesoleva reservatsiooni tõlgendamisega.

Kirjeldus: investeeringu liberaliseerimine

1. Välisvaluuta ja väliskaubanduse seaduse raames kohaldatakse eelneva teatamise kohustust ja läbivaatamist välisriigi investorite suhtes, kes kavatsevad Jaapanis investeerida turvavalve teenustesse.
2. Analüüs viiakse läbi sõltuvalt sellest, kas investeering võib põhjustada olukorra, kus riigi julgeolek halveneb, avaliku korra säilitamine on häiritud või avaliku korra kaitse on takistatud.
3. Investor võib nõuda investeeringu sisu muutmist või investeeringu lõpetamist sõltuvalt analüüsi tulemusest.

38	Sektor:	Töötervishoiu ja tööohutusega seotud teenused	
	Allsektor:		
	Tegevusala	JSIC 7299	Kutseteenused, mida ei ole mujale liigitatud
	liigitus:	JSIC 7441	Kauba ülevaatusteenused
		JSIC 7452	Keskkonnauuringute sertifitseerimine
		JSIC 8222	Kutsenõustamiskeskused
	Asjaomased kohustused:	turulepääs (artikkel 8.15)	
	Valitsustasand:	keskvalitsus	
	Meetmed:	Tööohutuse ja -tervishoiuseadus (1972. aasta seadus nr 57), 5. ja 8. peatükk	
		Ministri määrus tööohutuse ja -tervishoiu seadusega seotud registreerimise ja tähistamise kohta ning seadusel põhinevad korraldused (tööministeeriumi 1972. aasta ministri määrus nr 44)	
		Töökeskkonna mõõtmisseadus (1975. aasta seadus nr 28), 2. ja 3. peatükk	
		Rakendusmäärus töökeskkonna mõõtmise seaduse kohta (tööministeeriumi 1975. aasta ministri määrus nr 20)	

Kirjeldus: Piiriülene teenustekaubandus

Isik, kes kavatseb osutada ülevaatuse või kontrollimise teenuseid masinatega töötamise, koolituste ja muude asjaomaste teenuste eesmärgil, mis on seotud töötervishoiu ja tööohutusega, või töökeskkonna mõõtmise teenuseid, peab kas Jaapanis elama või looma seal tegevuskoha ning olema registreeritud tervise-, töö- ja heaoluministri või prefektuuri tööbüroo peadirektori juures.

39   Sektor: mõõdistusteenused

         Allsektor:

         Tegevusala   JSIC 7422   Mõõdistusteenused

         liigitus:

         Asjaomased   turulepääs (artikkel 8.15)

         kohustused:

         Valitsustasand: keskvalitsus

         Meetmed: Uuringuseadus (1949. aasta seadus nr 188), 6. peatükk

         Kirjeldus: Piiriülene teenustekaubandus

         Isik, kes kavatseb osutada mõõdistusteenuseid, peab looma Jaapanis tegevuskoha ning olema registreeritud maa-, taristu-, transpordi- ja turismiministri juures.

40	Sektor:	Äriteenused
	Allsektor:	Õhusõiduki registreerimine riiklikus registris
	Tegevusala liigitus:	
	Asjaomased kohustused:	turulepääs (artiklid 8.7 ja 8.15) Võrdne kohtlemine (artiklid 8.8 ja 8.16) Kõrgem juhtkond ja juhatus (artikkel 8.10)
	Valitsustasand:	keskvalitsus
	Meetmed:	tsiviillennundusseadus (1952. aasta seadus nr 231), 2. peatükk

Kirjeldus: investeeringu liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

1. Riiklikusse registrisse ei tohi kanda ühtegi õhusõidukit, mis kuulub järgmistele füüsilistele isikutele või üksustele:
  - a) füüsiline isik, kellel ei ole Jaapani kodakondsust;
  - b) välisriik või välisriigi avalik-õiguslik üksus või samaväärne üksus;
  - c) juriidiline isik või muu üksus, mis on asutatud mõne välisriigi seaduste ja määruste alusel ning
  - d) juriidiline isik, keda esindavad alapunktides a, b või c osutatud füüsilised isikud või üksused; juriidiline isik, millest üks kolmandik või enam juhatuse liikmetest on alapunktis a, b või c osutatud füüsilised isikud või üksused või juriidiline isik, millest ühe kolmandiku või enam hääleõigustest on antud alapunktis a, b või c osutatud füüsilistele isikutele või üksustele.
2. Välisriigi õhusõidukit ei tohi riiklikusse registrisse kanda.

41	Sektor:	Vedu
	Allsektor:	Tollivahendusteenused
	Tegevusala liigitus:	JSIC 4899 Mujal liigitamata transpordiga seotud teenused
	Asjaomased kohustused:	turulepääs (artikkel 8.15)
	Valitsustasand:	keskvalitsus
	Meetmed:	tollivahendusseadus (1967. aasta seadus nr 122), 2. peatükk
	Kirjeldus:	<u>Piiriülene teenustekaubandus</u> Isik, kes kavatseb luua tolli vahendamisettevõtte, peab looma Jaapanis tegevuskoha ning saama loa tolli peadirektorilt, kelle jurisdiktsiooni all olevas piirkonnas kavatseb isik tolli vahendamisettevõtte luua.

42	Sektor:	Vedu
	Allsektor:	Ekspedeerimisettevõtted (välja arvatud ekspedeerimisteenused õhutranspordi kaudu)
	Tegevusala liigitus:	JSIC 4441 Järeletulemisel ja kohaletoimetamisel põhinev kaubavedu JSIC 4821 Kohaletoimetamisel põhinev kaubavedu, välja arvatud järeletulemisel ja kohaletoimetamisel põhinev kaubavedu
	Asjaomased kohustused:	turulepääs (artiklid 8.7 ja 8.15) Võrdne kohtlemine (artiklid 8.8 ja 8.16) Enamsoodustusrežiim (artiklid 8.9 ja 8.17) Kõrgem juhtkond ja juhatus (artikkel 8.10)
	Valitsustasand:	keskvalitsus
	Meetmed:	Ekspedeerimisteenuste seadus (1989. aasta seadus nr 82), 2.–4. peatükk Rakendusmäärus ekspedeerimisteenuste seaduse kohta (transpordiministeeriumi 1990. aasta ministri määrus nr 20), 3.–5. peatükk

Kirjeldus: investeeringu liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

1. Järgmised füüsilised või juriidilised isikud peavad olema registreeritud või saada loa või heakskiidu maa-, taristu-, transpordi- ja turismiministrilt ekspedeerimisteenuste osutamiseks, kasutades rahvusvahelist saatmist. See registreerimine toimub või selline luba või heakskiit antakse vastastikkuse põhimõtte alusel:
  - a) füüsiline isik, kellel ei ole Jaapani kodakondsust;
  - b) välisriik või välisriigi avalik-õiguslik üksus või samaväärne üksus;
  - c) juriidiline isik või muu üksus, mis on asutatud mõne välisriigi seaduste ja määruste alusel ning
  - d) juriidiline isik, keda esindavad alapunktides a, b või c osutatud füüsilised isikud või üksused; juriidiline isik, millest üks kolmandik või enam juhatuse liikmetest on alapunktis a, b või c osutatud füüsilised isikud või üksused või juriidiline isik, millest ühe kolmandiku või enam hääleõigustest on antud alapunktis a, b või c osutatud füüsilistele isikutele või üksustele.
2. Isik, kes kavatseb luua ekspedeerimisettevõtte, peab looma Jaapanis tegevuskoha ja olema registreeritud maa-, taristu-, transpordi- ja turismiministri juures või saada temalt loa või heakskiidu.

43	Sektor:	Vedu	
	Allsektor:	Raudteetransport	
	Tegevusala	JSIC 421	Raudteetransport
	liigitus:	JSIC 4851	Raudteerajatiste teenused
	Asjaomased kohustused:	Võrdne kohtlemine (artikkel 8.8)	
	Valitsustasand:	keskvalitsus	
	Meetmed:	Välisvaluuta ja väliskaubanduse seadus (1949. aasta seadus nr 228), artikkel 27 ¹	
		valitsuse korraldus välismaiste otseinvesteeringute kohta (1980. aasta valitsuse korraldus nr 261), artikkel 3	

---

¹ Käesoleva reservatsiooni selguse huvides kohaldatakse välisvaluuta ja väliskaubanduse seaduse artiklis 26 sätestatud sissetuleva otseinvesteeringu mõistet seoses käesoleva reservatsiooni tõlgendamisega.

Kirjeldus: investeeringu liberaliseerimine

1. Välisvaluuta ja väliskaubanduse seaduse raames kohaldatakse eelneva teatamise kohustust ja läbivaatamist välisriigi investorite suhtes, kes kavatsevad Jaapanis investeerida raudteetransporditööstusesse.
2. Analüüs viiakse läbi sõltuvalt sellest, kas investeering võib põhjustada olukorra, kus riigi julgeolek halveneb, avaliku korra säilitamine on häiritud või avaliku korra kaitse on takistatud.
3. Investor võib nõuda investeeringu sisu muutmist või investeeringu lõpetamist sõltuvalt analüüsi tulemusest.
4. Raudteetranspordisektoris ei kuulu sõidukite või osade ja komponentide tootmine raudteetranspordisektori jaoks. Seega ei kohaldata välisvaluuta ja väliskaubanduse seaduse raames eelneva teatamise kohustust ja läbivaatamist nende toodete tootmisega seotud investeeringute suhtes.

44	Sektor:	Vedu	
	Allsektor:	reisijate autovedu	
	Tegevusala liigitus:	JSIC 4311	Tavabussi juhid
	Asjaomased kohustused:	Võrdne kohtlemine (artikkel 8.8)	
	Valitsustasand:	keskvalitsus	
	Meetmed:	Välisvaluuta ja väliskaubanduse seadus (1949. aasta seadus nr 228), artikkel 27 ¹ valitsuse korraldus välismaiste otseinvesteeringute kohta (1980. aasta valitsuse korraldus nr 261), artikkel 3	

---

¹ Käesoleva reservatsiooni selguse huvides kohaldatakse välisvaluuta ja väliskaubanduse seaduse artiklis 26 sätestatud sissetuleva otseinvesteeringu mõistet seoses käesoleva reservatsiooni tõlgendamisega.

Kirjeldus: investeeringu liberaliseerimine

1. Välisvaluuta ja väliskaubanduse seaduse raames kohaldatakse eelneva teatamise kohustust ja läbivaatamist välisriigi investorite suhtes, kes kavatsevad Jaapanis investeerida bussitööstusesse.
2. Analüüs viiakse läbi sõltuvalt sellest, kas investeering võib põhjustada olukorra, kus riigi julgeolek halveneb, avaliku korra säilitamine on häiritud või avaliku korra kaitse on takistatud.
3. Investor võib nõuda investeeringu sisu muutmist või investeerimisprotsessi lõpetamist sõltuvalt analüüsi tulemusest.
4. Bussitööstusesse ei kuulu sõidukite või osade ja komponentide tootmine bussitööstuse jaoks. Seega ei kohaldata välisvaluuta ja väliskaubanduse seaduse raames eelneva teatamise kohustust ja läbivaatamist nende toodete tootmisega seotud investeeringute suhtes.

45	Sektor:	Vedu	
	Allsektor:	maanteetransport	
	Tegevusala	JSIC 431	Tavabussi juhid
	liigitus:	JSIC 432	Tavatakso juhid
		JSIC 433	Lepingulised bussijuhid
		JSIC 4391	Reisijate autovedu (eelkõige lepinguline)
		JSIC 441	Tavapärane autokaubavedu
		JSIC 442	Autokaubavedu (eelkõige lepinguline)
		JSIC 443	Kaubavedu ülimalt väikese sõidukiga
	Asjaomased kohustused:	turulepääs (artiklid 8.7 ja 8.15)	
	Valitsustasand:	keskvalitsus	
	Meetmed:	maanteetranspordi seadus (1951. aasta seadus nr 183), 2. peatükk Erimeetmete seadus, mis käsitleb taksoettevõtete nõuetekohast juhtimist ja taaselustamist määratletud ja täpsustatud piirkondades (2009. aasta seadus nr 64), 2. ja 7. peatükk (käesolevas reservatsioonis edaspidi „seadus“) Kaubaveosektori seadus (1989. aasta seadus nr 83), 2. peatükk	

Kirjeldus: investeeringu liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

1. Isik, kes kavatseb luua reisijateveo ettevõtte või kaubaveo ettevõtte, peab looma Jaapanis tegevuskoha ning saama loa maa-, taristu-, transpordi- ja turismiministrilt või esitama talle teatise.
2. Seoses tavataksjuhtide ettevõttega ei pruugi maa-, taristu-, transpordi- ja turismiminister anda luba isikule, kes kavatseb sellise ettevõtte luua, või ei pruugi asjaomane minister heaks kiita sellise ettevõtte äriplaani muutmist määratletud piirkondades ja osaliselt määratletud piirkondades, mis on nimetatud maa-, taristu-, transpordi- ja turismiministri poolt. Selline luba võidakse anda või see äriplaani muudatus võidakse heaks kiita seoses pooleldi määratletud piirkondadega juhul, kui seaduses sätestatud normid on täidetud, sealhulgas need, mille kohaselt ei ületa tavataksjuhtide suutlikkus liiklusvajaduse mahtu asjaomases piirkonnas. Seda määratlust rakendatakse juhul, kui tavalist taksoteenust pakuvad ettevõtted on selles piirkonnas ületanud või suure tõenäosusega ületavad liiklusnõudlust sellises ulatuses, et ohutuse tagamine transpordi ajal ja reisijate eeliste tagamine muutuks keeruliseks.

3. Seoses tavalise autokaubaveo- või autokaubaveoettevõtetega (eelkõige lepingulised) ei pruugi maa-, taristu-, transpordi- ja turismiminister anda luba isikule, kes kavatseb sellise ettevõtte luua, või ei pruugi asjaomane minister heaks kiita sellise ettevõtte äriplaani muutmist erakorralise varustatuse / nõudluse kohandamisega seotud määratletud piirkondades, mis on nimetatud maa-, taristu-, transpordi- ja turismiministri poolt. Seda määratlust rakendatakse juhul, kui tavalise autokaubaveo- või autokaubaveoettevõtted (eelkõige lepingulised) on selles piirkonnas märkimisväärselt ületanud transpordinõudlust sellises ulatuses, et nende ettevõtete tegevus muutuks keeruliseks.

46	Sektor:	Vedu
	Allsektor:	Transpordiga seotud teenused
	Tegevusala liigitus:	JSIC 4852 Maanteetranspordi fikseeritud rajatised
	Asjaomased kohustused:	turulepääs (artiklid 8.7 ja 8.15)
	Valitsustasand:	keskvalitsus
	Meetmed:	maanteetranspordi seadus (1951. aasta seadus nr 183), 4. peatükk
	Kirjeldus:	<u>investeeringu liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus</u> Isik, kes kavatseb luua kiirteega seotud ettevõtte, peab saama loa maa-, taristu-, transpordi- ja turismiministrilt. Litsentsi väljastamine sõltub majandusvajaduste testi tulemustest, näiteks kas kavandatav kiirtee on nõuetekohane võrreldes asjaomase piirkonna liiklusnõudluse mahu ja olemusega.

47	Sektor:	Vedu
	Allsektor:	Transpordiga seotud teenused
	Tegevusala liigitus:	
	Asjaomased kohustused:	turulepääs (artiklid 8.7 ja 8.15) Võrdne kohtlemine (artikkel 8.16)
	Valitsustasand:	keskvalitsus
	Meetmed:	Lootsimise seadus (1949. aasta seadus nr 121), 2.–4. peatükk
	Kirjeldus:	<u>investeeringu liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus</u> 1. Üksnes Jaapani kodanik võib saada Jaapanis lootsiks. 2. Samas lootsimispiirkonnas laevu suunavad lootsid peavad looma asjaomases lootsimispiirkonnas lootside ühenduse.

48	Sektor:	Vedu
	Allsektor:	Veetransport
	Tegevusala liigitus:	JSIC 451 Ookeanitransport
	Asjaomased kohustused:	turulepääs (artikkel 8.15) Võrdne kohtlemine (artikkel 8.16) Enamsoodustusrežiim (artikkel 8.17)
	Valitsustasand:	keskvalitsus
	Meetmed:	Seadus, mis käsitleb erimeetmete võtmist ebasoodsate tingimuste suhtes seoses Jaapani ookeanilaeva käitajatega välisriigi valitsuse poolt (1977. aasta seadus nr 60)
	Kirjeldus:	<u>Piiriülene teenustekaubandus</u> Euroopa Liidu liikmesriigi ookeanilaeva käitaja suhtes võidakse kohaldada piiranguid või keelata tal sisenemast Jaapani sadamatesse või laadida ja lossida laste Jaapanis juhul, kui Jaapani ookeanilaeva käitajaid koheldakse Euroopa Liidu liikmesriikides halvemini.

49	Sektor:	Vedu	
	Allsektor:	Veetransport	
	Tegevusala liigitus:	JSIC 4542	Rannikuäärne laeva rentimine
	Asjaomased kohustused:	Võrdne kohtlemine (artikkel 8.8)	
	Valitsustasand:	keskvalitsus	
	Meetmed:	Välisvaluuta ja väliskaubanduse seadus (1949. aasta seadus nr 228), artikkel 27 ¹	
		valitsuse korraldus välismaiste otseinvesteeringute kohta (1980. aasta valitsuse korraldus nr 261), artikkel 3	

---

¹ Käesoleva reservatsiooni selguse huvides kohaldatakse välisvaluuta ja väliskaubanduse seaduse artiklis 26 sätestatud sissetuleva otseinvesteeringu mõistet seoses käesoleva reservatsiooni tõlgendamisega.

Kirjeldus: investeeringu liberaliseerimine

1. Välisvaluuta ja väliskaubanduse seaduse raames kohaldatakse eelneva teatamise kohustust ja läbivaatamist välisriigi investorite suhtes, kes kavatsevad Jaapanis investeerida veetransporditööstusesse.
2. Läbivaatamine põhineb vaatlusel, kas investeering võib põhjustada olukorra, mis avaldab märkimisväärset negatiivset mõju Jaapani majanduse tõrgeteta toimimisele¹.
3. Investor võib nõuda investeeringu sisu muutmist või investeeringu lõpetamist sõltuvalt analüüsi tulemusest.
4. Käesoleva reservatsiooni kohaldamisel osutab mõiste „veetranspordi tööstus“ rannikuäärsele laevade rentimise tööstusele.

---

¹ Suurema kindluse huvides ei tähenda käesolevas kirjelduses käesoleva lisaga hõlmatud Jaapani loendi punktides 11, 13, 15, 37, 43, 44, 52 ja 54 osutatud riikliku julgeoleku viite puudumine seda, et artiklit 1.5 ei kohaldata kontrolli suhtes või et Jaapan loobub oma õigusest rakendada artiklit 1.5, et põhjendada kontrolli.

50	Sektor:	Vedu
	Allsektor:	Veetransport
	Tegevusala liigitus:	
	Asjaomased kohustused:	turulepääs (artiklid 8.7 ja 8.15) Võrdne kohtlemine (artiklid 8.8 ja 8.16) Enamsoodustusrežiim (artiklid 8.9 ja 8.17)
	Valitsustasand:	keskvalitsus
	Meetmed:	laevaseadus (1899. aasta seadus nr 46), artikkel 3
	Kirjeldus:	<u>investeeringu liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus</u> Kui Jaapani seadustes ja määrustes või rahvusvahelistes lepingutes, mille osaline Jaapan on, ei ole sätestatud teisiti, ei tohi laevad, millel puudub Jaapani lipp, siseneda Jaapani sadamatesse, mis ei ole väliskaubandusele avatud.

51	Sektor:	Kutseoskuste test
	Allsektor:	
	Tegevusala liigitus:	
	Asjaomased kohustused:	turulepääs (artiklid 8.7 ja 8.15)
	Valitsustasand:	keskvalitsus
	Meetmed:	Inimressursside arendamise edendamise seadus (1969. aasta seadus nr 64), 5. peatükk
	Kirjeldus:	<u>investeeringu liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus</u> Mõned konkreetset tüüpi mittetulundusühingud (tööandjate organisatsioonid, nende liidud, üldised ühendatud asutused, üldised ühendatud sihtasutused, ühendatud ametiühingud või mitmesugused ühendatud mittetulundusühingud) saavad teenust osutada. Need organisatsioonid, mis kavatsevad korraldada töötajatele kutseoskuste testi, peavad asutama Jaapanis büroo ja olema määratud tervishoiu-, töö- ja heaoluministri poolt.

52	Sektor:	Veevarustus ja veevõrk	
	Allsektor:		
	Tegevusala liigitus:	JSIC 3611	Lõppkasutajatele, välja arvatud tööstuslikul eesmärgil kasutajad, ette nähtud veevarustus
	Asjaomased kohustused:	Võrdne kohtlemine (artikkel 8.8)	
	Valitsustasand:	keskvalitsus	
	Meetmed:	Välisvaluuta ja väliskaubanduse seadus (1949. aasta seadus nr 228), artikkel 27 ¹	
		valitsuse korraldus välismaiste otseinvesteeringute kohta (valitsuse 1980. aasta korraldus nr 261), artikkel 3	

---

¹ Käesoleva reservatsiooni selguse huvides kohaldatakse välisvaluuta ja väliskaubanduse seaduse artiklis 26 sätestatud sissetuleva otseinvesteeringu mõistet seoses käesoleva reservatsiooni tõlgendamisega.

Kirjeldus: investeeringu liberaliseerimine

1. Välisvaluuta ja väliskaubanduse seaduse raames kohaldatakse eelneva teatamise kohustust ja läbivaatamist välisriigi investorite suhtes, kes kavatsevad Jaapanis investeerida veetransporditööstusesse.
2. Analüüs viiakse läbi sõltuvalt sellest, kas investeering võib põhjustada olukorra, kus riigi julgeolek halveneb, avaliku korra säilitamine on häiritud või avaliku korra kaitse on takistatud.
3. Investor võib nõuda investeeringu sisu muutmist või investeeringu lõpetamist sõltuvalt analüüsi tulemusest.

53	Sektor:	Hulgi- ja jaekaubandus
	Allsektor:	Põllumajandusloomad
	Tegevusala liigitus:	JSIC 5219 Mitmesugused põllumajandus-, loomakasvatus- ja vesiviljelustooted
	Asjaomased kohustused:	turulepääs (artikkel 8.15)
	Valitsustasand:	keskvalitsus
	Meetmed:	Kariloomade vahendajate seadus (1949. aasta seadus nr 208), artikkel 3
	Kirjeldus:	<u>Piiriülene teenustekaubandus</u> Isik, kes kavatseb luua loomadega kaupleva ettevõtte, peab elama Jaapanis ning saama litsentsi prefektuuri kubernerilt, kelle jurisdiktsiooni alla asjaomane elukoht kuulub. Suurema kindluse huvides osutab mõiste „kariloomade kaubandus“ kariloomadega kauplemisele või vahetamisele või sellise kaubanduse või vahetamise headele tavadele.

54	Sektor:	Kosmosetööstus	
	Allsektor:	Õhusõidukite tootmise ja remontimise tööstus	
	Tegevusala	JSIC 16*	Kemikaalide ja nendega seotud toodete tootmine
	liigitus ¹ :	JSIC 18*	plasttoodete tootmine, välja arvatud mujal liigitatud
		JSIC 19*	Kummitoodete tootmine
		JSIC 21*	Keraamika-, kivi- ja savitoodete tootmine
		JSIC 23*	Värviliste metallide ja toodete tootmine
		JSIC 24*	Muude metallitoodete tootmine
		JSIC 25*	üldmasinate tootmine
		JSIC 27*	Ettevõtetega seotud masinate tootmine
		JSIC 28*	Elektroonilised osad, seadmed ja elektroonikaskeemid
		JSIC 29*	Elektriliste masinate, seadmete ja tarvikute tootmine
		JSIC 30*	Teabe- ja sideseadmete tootmine

---

¹ JSIC-numbrite tärn (*) näitab, et selle reservatsiooniga hõlmatud tegevused selliste numbrite raames piirduvad kosmosetööstusega seotud tegevusaladega.

	JSIC 31*	Transpordivahendite tootmine
	JSIC 39*	Infoteenused
	JSIC 90*	Masinate jms remonditeenused, välja arvatud muul viisil klassifitseeritud
Asjaomased kohustused:	turulepääs (artiklid 8.7 ja 8.15)	
	võrdne kohtlemine (artiklid 8.8 ja 8.16)	
	tulemuslikkuse nõuete keeld (artikkel 8.11)	
Valitsustasand:	keskvalitsus	
Meetmed:	välisvaluuta ja väliskaubanduse seadus (1949. aasta seadus nr 228), artiklid 27 ja 30 ¹	
	valitsuse korraldus välismaiste otseinvesteeringute kohta (1980. aasta valitsuse korraldus nr 261), artiklid 3 ja 5	
	Õhusõidukite tootmistööstuse seadus (1952. aasta seadus nr 237), artiklid 2–5	

---

¹ Käesoleva reservatsiooni selguse huvides kohaldatakse välisvaluuta ja väliskaubanduse seaduse artiklis 26 sätestatud sissetuleva otseinvesteeringu mõistet seoses käesoleva reservatsiooni tõlgendamisega.

Kirjeldus: investeeringu liberaliseerimine ja piiriülene teenustekaubandus

1. Välisvaluuta ja väliskaubanduse seaduse raames kohaldatakse eelneva teatamise kohustust ja läbivaatamist välisriigi investorite suhtes, kes kavatsevad Jaapanis investeerida lennukitööstusesse.
2. Analüüs viiakse läbi sõltuvalt sellest, kas investeering võib põhjustada olukorra, kus riigi julgeolek halveneb, avaliku korra säilitamine on häiritud või avaliku korra kaitse on takistatud.
3. Investoritelt võidakse nõuda investeeringu sisu muutmist või investeerimisprotsessi lõpetamist sõltuvalt analüüsi tulemusest.
4. Residendi ja mitteresidendi vahelise lepingu suhtes tehnoloogia kasutuselevõtu kohta, mis on seotud lennukitööstusega, kohaldatakse eelneva teatamise kohustust ja läbivaatamist vastavalt välisvaluuta ja väliskaubanduse seadusele.

5. Analüüs viiakse läbi sõltuvalt sellest, kas tehnoloogia kasutuselevõtu lepingu sõlmimine võib põhjustada olukorra, kus riigi julgeolek halveneb, avaliku korra säilitamine on häiritud või avaliku korra kaitse on takistatud.
  6. Residendilt võidakse nõuda tehnoloogia kasutuselevõtu lepingu muutmist või selle lõpetamist, sõltuvalt analüüsitulemusest.
  7. Nende sektori tootjatele ja teenuseosutajatele antavate litsentside arv võib olla piiratud.
  8. Ettevõtte, mis kavatseb toota õhusõidukeid ja osutada remonditeenuseid, peab asutama õhusõidukite tootmise või remontimisega seotud tehase vastavalt Jaapani seadustele ja määrustele.
-